

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Det unge Blod

Citation: Brandes, Edvard: "Det unge Blod", i Brandes, Edvard: *Det unge Blod*, 1899, s. I.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandesed_06-root.pdf (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Det unge Blod

EDVARD BRANDES

DET UNGE BLOD FORTÆLLING

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN)
TRYKT HOS J. JØRGENSEN & Co. (M. A. HANNOVER)
1899

1

I.

Efter to Aars Ophold i Udlandet vendte Andreas Tersling tilbage til København.

Han kom fra Syden, hvor der i Februar var begyndt at blive sommerligt varmt. Buske og Træer var grønne, Solen skinnede som den mildeste Guddom fra en evigt blaa Himmel og Folk travede muntert uden Overtøj omkring i Gader, der lignede veloplyste og luftige Værelser, hvor alle kunde befinde sig som hjemme og enhver foretage hvad ham lystede. Pludseligt havde Tersling faaet Hjemlængsel og var med et pragtfuldt Luksustog rullet Dag og Nat gennem Italien og Tyskland. Den tredje Dags Aften stod han i København.

Modsætningen var straks slaaende og, Tersling maatte tilstaa det, yderst ubehagelig. I Danmark var der endnu Vinter, ja værre end den kolde Sne-Vinter, et regnfuldt og blæsende Vejr. Solen kastede sjældent et Par blege Straaler ind ad Vinduerne, og man fyrede uafladeligt i Ovnene uden at kunne faa det varmt. Den fugtige Slud trængte igennem alt Ydertøj ind til Marv og Ben.

Tersling blev om Morgenen efter Ankomsten saa forfærdet ved at se ud over Kongens Nytorv, at han et Øjeblik tænkte paa, om han skulde pakke Kufferten og forsvinde straks igen. Men da han var kommen ind i Kaféen og havde forlangt sin Frokost, opklaredes hans Humør. Det var dog saa yderst behageligt, saa mageligt, at han formelig gottede sig derover: det at føle sig hjemme. Det var Sproget, det var Smørrebrødet, det var Aviserne, det var et Par Bekendte, der kom hen og hilste paa ham og ønskede ham velkommen hjem — det var Følelsen af ikke at blive betragtet som fremmed, ikke at blive anset som et lovligt Bytte, der skulde udregnes og affærdiges, udgrines og flaaes — det var Overbevisningen om at være de andres Jævnbyrdige — alt dette var det, der hurtigt fordrev Planer om en ny Bortrejse. Just dette altsammen havde han længtes efter den Eftermiddag, da han stod i Napoli midt i Passagen og følte sig saa uhyggeligt ensom, at han var paa Nippet til at falde i Armene paa en bleg Dame, der nærmede sig som den Hjemløses eneste Tilflugt. Og det var end ikke hans Vilje, der forhindrede ham i at begaa en Dumhed, men en godmodig Politibetjent, der med et Par udtryksfulde Gebærder advarede ham imod den med Blomster smykkede Afgrund. Tersling var lidt flov ved, at hans Udseende var saa ungdommeligt og naivt: Betjenten havde altsaa anset ham for en Begynder, med hvem en snedig Bondefangerske kunde faa det letteste Spil. Men han gik tilbage i Hotellet, pakkede sine Kufferter og rejste direkte hjem. Nu var han her, hvor han kendte alt og hvor paa en vis Maade alle kendte ham. I hvert Fald hans Navn, efterdi hans Fader som Landstingsmand havde spillet en politisk Rolle indenfor det godsejerlige Højre.

Og da Andreas Tersling efter endt Frokost atter stod oppe i Hotelværelset, var han snarest tilsinds endnu at forstærke sit Indtryk af Hjemlighed ved at tage lige over til Godset. For her var dog kun et Hotelværelse og Opvartere og Kufferter, og han havde opsamlet et længe næret Had til disse tre Rejserekvisiter. Hvad om han nu med Nattoget rejste lige til Jylland, saa kunde han næste Morgen spise Frokost i sin egen Spisestue, opartat af de gamle flinke Tjenestefolk.

Og sammen med sin Moder.

Skulde dette ikke føre ham hurtigt til Hjemmet! Vidste han ikke, at den gamle Kone, som sad der saa stille ovre paa Gaarden, syede og vævede og læste i sin Avis og passede alle Gaardens Piger og vogtede over Linnedskab og Sølvsamling — at hun bare havde én Tanke, ham, ham, den eneste Søn! Og aldrig havde hun havt anden Tanke: bare levet *med* ham og *for* ham, fra han var lille.

Maatte denne Kærlighed da ikke røre ham og drive ham tilbage snarest muligt! Eller var han en saa

unaturlig Søn, at han ikke holdt af denne gamle Moder, der forguede ham?

Ja, medens han stod der, følte han en varm Følelse skyde op i sin Sjæl. Vist holdt han af hende og ønskede af Hjærtet at gøre hende vel og være god imod hende. Ja, han svilde gjerne sidde overfor hende ved det velbesatte Frokostbord, hvor hver Ting skinnede af en strængt vedligeholdt Glans og hvor de fuldkomment dresserede Tjenestefolk opvartede lydløst efter i Aarevis vedtagne Regler. Han vilde gjerne passiare med hende og fortælle hende lidt om Rejsen — skønt det var ikke saa nemt selv at fortælle — nej, langt hellere høre hende fortælle om alt nyt fra Gaarden og om Familien. Selv om han ikke brød sig om dens Medlemmer, var det dog altid morsomt at erfare, hvad de havde bedrevet og lidt af ondt og godt. Og den gamle Kone var altid paa Dagen underrettet om alting gennem en regelmæssig Korrespondance med sine to ugifte Søstre.

Men naar Ankomstens første Timer var til Ende, hvad saa? Og naar Dagen var til Ende, hvortil saa vaagne den næste Morgen?

Andreas Tersling kunde huske, at han fra Dreng af egentlig aldrig var vaagnet med Lyst. Han havde næsten altid lagt sig med Glæde, efterat han i det Hele kunde tænke nogenledes fornuftigt. Havde han som Skoledreng besørget sine Lektier og som juridisk Student gennemgaaet sit daglige Penum, var Hvilen sød, fordi den var velfortjent. Havde han derimod skulket, ikke trods sin onde Samvittighed taget sig noget ordentligt til den Dag — naa, saa var det dog en Lise at komme i Seng, hvor man intet andet *skulde* bestille end sove. Næste Dag kunde der jo raades Bod paa det Forsømte. Men unægteligt — hvor kunde det da være en Fornøjelse at vaagne næste Dag? At vaagne var — at skulle arbejde. Dog i hvert Fald indtil nu havde Arbejdet ingensomhelst Glæde indebaaret for ham; han havde besørget det, fordi han *skulde*: Pligten @9@/9: hans Fader stillede Kravet, og aldrig var det faldet ham ind at modsætte sig Faderens Vilje. Derfor havde han, efter ét forgæves Forsøg, absolvert sin juridiske Eksamen med et knebet Laud for to Aar siden. Han var da fyldt de syvogtyve. Kort efter var Faderen død, og Andreas var paa Moderens Tilskyndelse rejst udenlands.

Naturligvis havde han da forstaaet, at Moderens stærke Opfordringer beroede paa den Lyst, hun mente at spore hos ham. Hun trængte paa ham, fordi hun langt hellere vilde, at det skulde ske *med* hende end *mod* hende. 7

I sit Hjærte kunde hun umuligt ønske, at hendes eneste Glæde rykkedes bort fra hende paa ubestemt lang Tid. Der havde hun siddet taalmodigt de mange, mange Aar paa Gaarden, medens Faderen tumlede sig stærkt omkring. Den hele Vinter var han i København, hvor han boede paa et lidt mystisk Hotel, der, skønt søgt af velhavende Folk, dog ikke nød noget godt Navn. Der laa et Præg af hemmeligt Orgie over det, og dette Præg formindskedes ikke, hvor højt i Rang end enkelte Gæster stod. Der beboede Etatsraad Claus Hartvig Tersling to store Værelser, hvor han hyppigt saa sine politiske Venner hos sig til en høj L'hombre og hvor han modtog saadanne Damer, der trængte til Beskyttelse af indflydelsesrige og formuende Medlemmer af den danske Rigsdag. Baade smaa Pianistinder og livslystne Officersfruer fik Audiens i det stille, halvt afsidesliggende Hotel. Her besøgte ogsaa Sønnen som juridisk Student sin myndige Fader en Gang om Ugen efter Opfordring. De spiste ikke sammen — Faderen var næsten hver Dag i Middagsselskab — og de tilbragte heller ikke Aftenen sammen. Men engang imellem fik Andreas et 8Brevkort, der tilsagde ham til efter Frokost Kl. tolv, og da skulde Faderen regelmæssigt til Møde i Rigsdagen Kl. halv ét. Denne, der altid var i Bevægelse og drak Livets Drik i fulde Skaaler, følte ikke videre Sympati med Sønnen, der intet Stærkt vilde, ikke engang benytte sin Ungdom til vilde Glæder. Og især lo han ad Andreas, naar denne fo'r rundt paa støvede Landeveje med sin Cykle. Han opfattede dette som en Art Indøvelse i Askese: »naa, har du saa været ude igaar og køre Liderligheden af dig,« plejede han at sige til den forlegent rødmende Andreas. Selv brugte han andre Midler for at tilfredsstille sit Hjærtes Trang.

Galt gættede Faderen ikke. Naar Andreas drev megen Sport, cyklede, gjorde Gymnastik, endog blev Fodsportsmand, skete dette ikke alene for Idrættens Skyld. Han var ikke passioneret for Sport saalidt som for nogen anden Ting. Men han var plaget paa samme Vis som andre unge af erotiske Anfægtelser. Og han vilde og maatte gaa imod dem. Gadens Skønheder tiltrak ham vel et Sekund, naar han mødte dem, og Variétéens pyntede Damer satte hans Fantasi i stærk Bevægelse, men han var dog baade 9 legemligt og aandeligt angst for dem. Han vidste fra saamange Kamerater, der var vendte saarede tilbage fra Elskovens Feltslag, hvad Fare man løb — og desuden anede han ikke, hvad han skulde sige til Damerne. Naturligvis havde han ikke kunnet undgaa at træffe paa en og anden af disse Skønne, og hver Gang var Ordene blevne stikkende i Halsen paa ham. Hans eneste Kærlighedshistorie var den, han som Student havde havt med den smukke Stuepige paa Gaarden. Hun var fin og blid og rank og beskeden, og hans Moder havde, det troede han senere, en Stund protegeret Forbindelsen. Hun havde vel ment, at Anine beskyttede imod større Dumheder. Dog just som de under megen Forelskelse og Generthed havde fundet hinanden, var Ferien endt og Andreas havde maattet rejse til København, og da han kom tilbage, var der ingen Anine mere paa Gaarden. Rimeligvis havde den gamle Etatsraadinde ved nøjere Overvejelse fundet, at saa sød og smuk Anine var, blev Risikoen let for stor. Men aldrig havde Andreas Tersling før eller siden truffet en Pige, der havde tiltalt hans Hjærte saa stærkt som den flinke Anine 10med Dueøjnene. Ti Aar var hengaaede siden da, og endnu var hans Ideal ikke fundet.

Ideal! Han kastede Ordet fra sig, medens han stod i Hotelvinduet og saa' ud over Kongens Nytorv, som Regnen forvandlede til én stor Pøl. Ja, i gamle Dage havde man ogsaa bildt ham ind, at Kongens Nytorv var Verdens største og smukkeste Torv. Nu saa' han, hvor uanseligt og grimt det var. Han troede heller ikke mere, at der fandtes en Kvinde, der kunde blive Idealet for en Mand. Nej, kunde han blot finde En, som han var fornøjet med — som behagede ham, naar han kyssede hende og talte med hende — og som var forelsket i ham igen! Det var alligevel løjerligt, at aldrig en Pige — undtagen Anine — for Alvor havde været forelsket i ham. Han var dog ligesaa køn som de fleste.

Og uvilkaarligt vendte han sig om og betragtede sit Spejlbillede. Han saa' for sig en velvoksen ung Mand med altfor høje Skuldre—et lidt almindeligt Ansigt, hvor Næsen var noget grov, men hvor til Gengæld Munden var frisk med kraftige hvide Tænder. Han mødte i Spejlet to Øjne, der var vante til at se sig for.

11

Hvorfor Pokker blev ingen Pige forelsket i ham, siden dog de rædsomste Mandfolk kunde skaffe sig de nydeligste Koner?

Ja, dels var han jo heller ikke forelsket og dels: *vilde* han gifte sig eller ikke?

Han maatte le af sig selv, medens han saadan stod og betragtede sig i Spejlet. Saa var han da ikke kommen videre efter at have set fremmede Byer og Mennesker. Just saadan ræsonnerede han, da han drog hjemme fra.

Alligevel var han ikke kommen hjem som den samme.

Dog hvis nogen havde spurgt ham, hvad han da havde lært i Udlandet, var han kommet i stor Forlegenhed. Da han rejste, havde den juridiske Professor, der interesserede sig for ham paa Grund af hans Faders politiske Stilling og som havde hjulpet ham til hans knebne Laud, raadet ham til at gøre forskellige Studier ved tyske og franske Universiteter. Gud bedre det: han havde aldrig for Alvor besøgt et Universitet i Udlandet. Der var intet, som han hadede mere end Forelæsninger. Han blev, i samme Sekund som en Mand begyndte at tale fra et Kateder, greben af en Adspredthed, der lod hans Tanker sysle med selv de ligegyldigste Ting, hellere end med de Betragtninger, som Professoren gav til Bedste. Han *kunde* ikke høre efter, og han fandt det ogsaa særdeles latterligt, at Manden stod der oppe og prædikede, og ingen havde Lov at sige ham imod, selv naar Spørgsmaal eller Indvendinger paatrængte sig stærkt.

Og i Udlandet! Dé der havde han oven i Købet følt sig overmaade genert, naar han en enkelt Gang havde trængt sig ind imellem fremmede Studenter, der alle kom til Forelæsningen saa sikre og hjemkendte, snakkede kammeratligt og lystigt med hinanden, endnu havde den forrige Aftens Gilde som lyse Blink i Øjnene og betragtede med en halvt lattermild Mistro den ukendte Fyr, der havde sneget sig ind imellem dem. Alle de andre havde et bestemt Formaal med deres Komme: *han* vilde blot tilfredsstille sin Nysgerrighed eller udfylde ørkesløse Timer. Engang i Paris var han dog gaaet ind i det Auditorium, hvor den berømteste af alle Frankrigs Lærde sad omgivet af ganske faa Studerende, skønt Stuen havde Plads til Hundreder. De saa' alle paa ham, da han kom ind, undtagen den lærde Mand; denne vendte ikke Blikket mod den Fremmede, der krøb sammen i en Krog, endnu mere forlegen, fordi han ikke forstod et Ord af den Disciplin, over hvilken der læstes: et østerlandsk Værk med Kommentarer, der laa i store Folianter foran den Lærde. Han var uhyre grim, tung og klodset, lignede en stor Frø med de fede Kinder og den sammendukkede Holdning. Dog Andreas vidste, at Manden var vis, veltalende, aandfuld og vittig som faa og i Besiddelse af den højeste Kulturs fineste Dannelse. Han saa' rolig og tænksom ud, ogsaa ganske myndig og fuldkommen alvorlig. Og da greb der Andreas en smertefuld Længsel efter at være lærd og stille og mild og stor som denne gamle lærde Mand, til hvis Ord Tusinder lyttede, selv om han angrebes dumt og raat. Hvilket lykkeligt Liv — et Liv som Forsker og som Lærer! Han betragtede endnu engang det grimme, skaldede Carteuser-Hoved og skyndte sig bort.

Hvad var han? En dansk juridisk Kandidat med Penge paa Lommen og et Gods i Ryggen. Han kunde spise god Mad, blive høfligt opvartet, rejse i første Klasse, gaa paa Variété 14 eller i Teater og lade sig betjene af de paa Pladsen værende Kvindfolk. Ja, han kunde — til hans Ære tjente det dog — læse med Fornøjelse og Forstaaelse de bedste Bøger. Men ak, hvor ofte gled Bogen ikke ud af hans Hænder, medens han næsten fortvivlet stirrede ud for sig i Timevis. Hvad var Bøger — hvis de ikke var alt! Og dette kunde de aldrig blive for ham. Og hvor smertefuldt længtes han ikke efter at leve stærkt, i taabelig Hengivelse, i blind Tro paa sig selv, i Følelsen af, at Timen var kostbar! Han mindedes saa ofte de gamle Ord: Timerne saarer, den sidste dræber. Men ikke alle Timer saarede eller gnavede paa Ens Liv, nogle kom med Blomster og kransede den Lykkelige.

Blot en eneste blomsterkranset Time!

Ak, Rejsen havde ikke bragt ham en saadan! Og dog vilde han ikke undværet disse Rejseaar. Han havde lært endel undervejs. Billeder var gledne ham forbi: Stæder og Landskaber, gamle Mure og nye Torve, Kunstværker og Slotte, Teatre og Kirker — brogede Billeder, af hvilke mange sad fast i hans Sjæl 150g alle

havde udfyldt tidligere tomme og dumme Forestillinger. Desuden: han var kommet modnere hjem, mere opsat paa at møde de hjemlige Ting som en Mand, mere forberedt paa at handle og afgøre, tale og lide.

Vidste han kun hvordan!

16

II.

Efter alle disse Overvejelser bestemte Andreas sig til at blive i alt Fald nogle Dage i København. Godset løb ikke bort, og han kom altid velkommen hjem. Efter Frokosten købte han nogle nye Bøger og nogle gode Cigarer og bestemte at sidde mageligt om Formiddagen paa sit Værelse med disse Adspredelsesgenstande, saa tage sig en Tur ad Strøget inden Middagen og efter den gaa i Teatret.

Dog Programmet fulgtes forsaavidt daarligt, som han efterkom det mekanisk. Hans Sjæl var ikke i Bøgerne — hvad angik de ham? Hans Blik hang vel ved de smukke og kokette Spasere-Damer — men hvad havde han med dem at skaffe! Og Hotelmiddagen var endelig den samme, som han havde spist en 17 Tusind Gange tidligere — hvad der maaske dog udgjorde en Art Ros for den. Som Følge heraf kom han gnaven og endda for tidligt ind i det kongelige Teaters Første-Parket. Der var næsten ingen kommen, og der kom heller ikke mange flere i Aftenens Løb. Kun Etagerne fyldtes snart.

Tersling saa' sig næsten forbavset omkring. Var dette det kongelige Teater? Denne halvmørke grimme Sal, hvis Vægge garneredes med endel mørkt eller hæsligt klædte Damer, der alle saa' visne og flade ud i det kedelige Lys. Han gemte dog paa et Indtryk af noget Stort og Festligt. Kunde to Aar gøre dette? Eller Udlandets mange lyse og stolte Scener? Han mindedes dog saadanne Aftener, hvor han næsten lidt forskræmt havde trykket sig sammen paa den Første-Parketplads, som det i dyre Domme var lykkedes ham at erhverve; Aftener, hvor man overalt saa' bekendte Mænds vigtigt-overlegne Ansigter og hvor ogsaa mange smukke adelige og borgerlige Damer lyste op i Vrimlen og hvor der — thi det var det bedste — gik en Strømning af Glæde eller Forventning eller Domsmagt eller hvad det nu var, gennem det 18hele Publikum. Naturligvis fordi det var første Aften. Fordi det var en *Begivenhed*. Ja, Begivenheds-Følelsen, den var det, som gav Huset Styrke og Glans.

Men den varede kun en Aften — og saa var alt forbi. Alle andre Aftener var kun den første Aftens blege og sørgelige Genfærd. Nu syntes han, Teatret lignede et Lig-Kapel med sin sparsomme Belysning; Orkestret, der gav sig ifærd med at stemme, vilde snart præstere den traurige Sørge-Musik. Og de sortklædte Damer deroppe — Genfærd af svunden Ungdom og Glæde. Der hviskedes rundt omkring — ingen talte højt — de blege, forsumpent udseende Musikere sneg sig stille og gnavne omkring imellem Nodestolene. Tersling blev saa ked af dette Ynkkelige, der skulde betyde Kunst og Fest, at han var lige ved at gaa, da Musiken begyndte og efter en kort Ouverture Tæppet gik op.

Det var et gammelt Lystspil, der nød stor Yndest og paa hvilket der ikke behøvedes at kostes noget. Det foregik snart i et Studenterværelse, snart paa en Kafé, snart hos jævne Borgerfolk. Tersling betragtede forbavset Dekorationer og Møbler: han mindedes ingensinde 19at have set noget saa pauvert og saa snavset. Han begreb ikke, at Mennesker skulde være glade, ja lystige, i saadanne Omgivelser, end mindre at andre Mennesker gad se derpaa.

Han var ikke kommen videre i disse Betragtninger, da der blev Uro ved hans Side af Parkettet. Døren var bleven lukket op for et for sent kommende Par, og som om de blev drejede mekanisk, vendte de faa Parketttilskuere alle som én Hovederne om imod dem, der forstyrrede Andagten i Kapellet. Tersling nødtes til at gøre samme Bevægelse, da Parret skulde passere foran ham for at naa ind til Pladserne midt paa Bænken.

Tæt forbi ham gik da først en Mand oppe i Tredverne: temmelig høj, med tyndt rødligt Haar og smaa røde Whiskers. Hans Ansigt syntes ganske udtrykssløst: korrekt, ordentligt, nærmest kønt — men intetsigende. Maaske dog mest fordi Manden intet *vilde* have udtrykt eller kun fik Vilje og Maal i ganske faa Forhold. Saaledes som Tersling saa' ham, var han blot en velklædt, velopdragen, velstaaende Gentleman. Og efter ham kom en ung Dame, hvis Silkekjole strejfede Terslings Knæ. Heller 20ikke hun var særdeles høj, men *syntes* høj, fordi hun bar sig saa rankt og fordi Kjolen faldt i bløde Folder om hendes slanke Legem. Tersling saa' kun et Glimt af hendes Ansigt, idet hun passerede forbi. Han følte hendes Skønhed næsten som et elektrisk Stød igennem sit af Dagens Kedsomhed sløvede Væsen. Han vidste straks, at hun var saare smuk, men lige efter vilde det været ham umuligt at genkalde sig hendes Ansigt i dets Træk. Det virkede

ved en hemmelighedsfuld Ynde: et mørkeblondt Haar, der snoede sig i Lokker ned over Pande og Kind, to mørkegraa Øjne, der saa' og dog ikke saa' — ja, det var Ansigtets Særkende: man fangede ikke hendes Blik, endda man saa' hende ind i Øjnene. *Havde* hun set paa ham, da hun ganske langsomt med en uforstyrrelig, dronningeagtig Sikkerhed gled ham forbi? Der var ogsaa noget Blødt og Eftergivende over Underansigtet. Men dog: den Kvinde, som han i dette Øjeblik havde set foran sig og som satte hans Sind i saa stærk Bevægelse, hun var ikke mild og blid. Nej — hun var — —

21

Tersling opgav pludselig sine Spekulationer. Det var jo pure Galskab. Dog han kendte saa godt hos sig selv den uvilkaarlige og vilde Forelskelse, der kunde opstaa hos ham blot ved Synet af en ung Kvinde, der gik ham forbi paa Gaden og saa' et Sekund paa ham med sikre eller æggende Øjne. Han huskede godt de Gange, hvor han, efter at have mødt saadan en Skønhed og efter at være gaaet et Stykke Vej, med ét var vendt om og havde søgt at opspore hende, der alt var forsvundet — ja hvorledes han Dag efter Dag havde begivet sig paa samme Klokkeslet hen til samme Gadehjørne for atter at forsøge Skæbnen. Naturligvis forgæves. Og dog — maaske havde det været Lykken, som han havde mødt.

Han huskede engang, hvor han havde staaet i sit Vindue — han boede i en Stueetage — og tankeløst set ned paa Gaden, medens han passerede med en Ven, en ældre sat Ven, der sad bagved ham inde i Stuen og foredrog ham sine Anliggender. Pludselig havde da et underligt Par nede paa Gaden vakt hans Opmærksomhed: en ældre Mand, sygeligt udseende, gnaven og bitter og daarlig til Bens 22og ved hans Side en yndig ung Pige med et smilende og listigt Ansigt. Og saa sker det: den unge Piges Blik møder hans, og hun ser paa ham med klare glade Øjne. Og gaar videre. Men vender sig om — og nikker til ham. Han kan ikke tro det og staar i sit Vindue og ser himmelfalden-dum ud — men hun forstaar hans Forbavselse og vender sig og nikker endnu stærkere, som om hun vilde sige: jo, det er dig, netop dig, dig! Og bliver ved at smile og nikke. Og imens taler Vennen ustandseligt bag ved ham og — han kan ikke komme afsted. Har ikke Aandsnærværelse nok til at løbe i en Fart ud i Entréen, faa Overtøjet paa og saa ned ad Trapperne og efter hende. Nej, han bliver staaende, idiotisk, og strækker blot Hals efter Pigebarnet og ser hende forsvinde om Hjørnet, endnu vendende sig, ganske ligegyldig for sin gamle, vrantne Ledsager. Trefoldig Idiot, som han havde været! Lykken var gaaet ham forbi, smilende og nikkende, og han havde ikke styrtet efter den, omslynget det fagre Legeme og bedækket det smilende Ansigt med Kys.

23

Imedens spillede de og sang de oppe paa Scenen. Tersling betragtede dem med næsten Forfærdelse. Nej, var dette muligt — var dette hans Idealer fra blot nogle Aar tidligere? Hvilken Tarvelighed, hvilken Hæslighed — og hvilke plumpe og barnlige Løjer! Og dog — hvor urimeligt at være vred eller fornærmet paa dem, der agerede deroppe: de stakkels, stakkels Mennesker! Hvor saa' de forpinte og anstrængte ud! Hvor læste man ikke ud af deres Ansigter, at de, naar de saadan fo'r omkring og raabte saa højt og Komikeren slog Kolbøtter, medens den ældre Unge-Dame smilede uafsladeligt — saa var det jo blot for at tjene de sure Penge, som de *skulde* have til Familie eller Gæld eller Drik eller Sygdom eller hvad det nu kunde være. Hvis de nu ogsaa bildte sig ind, at det, de dér tog sig til, var noget saadant Fint, som kaldes Kunst og bagefter opbevares med Navns Nævnelser i Historiebøger og Memoirer, saa kunde man da gjerne unde dem den Trøst for deres sure Slid med at more andre Folk. More! Ja, det saa' virkelig ud til, at de faa, som sad dér i Teatret, morede sig kosteligt — de lo saa støjende over dem 24deroppe, der støjede med Brøl og Latter. Der var et virkeligt Vekselspil imellem Scene og Sal. De var saa glade med hinanden.

I dette lune lille Essens-Københavneri, hvormed Teatret saaledes omgav Tersling, følte han sig nok noget ensom — men ikke fremmed. Han hørte dog til iblandt disse Komedianter og deres Publikum. Han kendte saa godt som nogen anden Tilskuer Aktørernes Skæbner, og hans Forstaaelse af det gamle Lystspil var nøjagtigt den samme som det øvrige Publikums, kun at han højst trak paa Smilebaandet, naar de andre slog en Skoggerlatter op. Altsaa var det dog bedre at kede sig hjemme — end at føle sig fremmed i de fremmedes Morskab, selv om man til en vis Grad smittedes af den.

Og alligevel, naar Tersling holdt ud saalænge i Teatret — helt til Forestillingens Slutning, var det dog slet ikke for den hjemlige Hygges Skyld. Nej — det var for den ham fremmede Dame. Han havde saadan Lyst til at se hende endnu engang, skønt han vidste Ønsket derom var dumt. Thi saa' han hende igen og betoges han paany af denne underlige Skønhed, blev hans Ophidselse endnu stærkere, 25Muligheden for at glemme det stikkende Indtryk endnu mindre. Saa' han hende igen og mødtes deres Blik, kunde han i et Par Dage maaske gaa rundt under en Slags Trolldom — med noget som et Slør kastet over sig — noget, der gled hen over hans Ansigt, gjorde ham det vanskeligt at tale og smile som sædvanligt — noget, der tog ham om Haanden og gjorde hans Fingre nervøse. Det var naturligvis dette, som man i gamle Dage ansaa' for Forhekselse — virkelig ægte Forhekselse, og som kloge Folk da forresten endnu troede paa. Nej, det var bedst han gik. Han havde vogtet paa sig selv — ikke søgt at faa hende at se, som hun sad der midt inde paa Bænken. Han *vilde* ikke paa den uopdragne Maade, som han foragtede hos andre Mandfolk, give sig til at overglo hende og derigennem vise hende det Behag, som hun havde vakt hos ham. Skønt — mon ikke Kvinderne i Almindelighed led disse stirrende Mandfolkeøjne ganske godt, mon de blev fornærmede eller blot bevarede deres Ligegyldighed? Maaske de bedste af dem. Men var *hun* blandt de bedste? Han havde én Gang midt i en Akt listet sig 26til at bøje sig frem og kaste et Blik hen paa hende. Det fornøjede ham, at hun

sad fuldkommen rolig, rank men ikke stiv, og bevarede sit baade overbærende og overlegne Udtryk, men han havde i en Hast trukket sig tilbage, da han fik den Fornemmelse, at hun mærkede hans Blik.

Tersling gik ikke. Tværtimod — han blev siddende stille paa sin Plads i Mellemakten i det Haab, at Damen skulde passere ham forbi for at naa ud til Foyeren. Men hun blev siddende ligesaa rolig som han, og han var hurtig til derigennem at vinde et lille Bevis for hendes Gode-Selskabs-Holdning. Dog hans Øjne droges langeligt hen til hendes Kjoles yderste Bræm, som han akkurat kunde skimte, naar han tvangløst bøjede sig en Smule frem og saa lod sit Blik glide hen over Salen mod den Kant, hvor hun sad.

Imidlertid, Forestillingen gik til Ende og Tæppet faldt under gensidig Udveksling af Komplimenter mellem Aktørerne og Tilskuerne: hine bukkede ærbødigt og disse klappede i overstrømmende Velvilje. Tersling gik ud i Garderoben og fik sit Tøj saa hurtigt, at han 27daarligt kunde blive for at se den skønne Dame. Han tænkte et Øjeblik paa med en rask Beslutning at gaa lige hjem til sit Hotelværelse. Saa opgav han denne Resoluthed. Istedetfor gav han sig til at udspionere Parret, som han saa' langsomt og korrekt iføre sig Overtøjet og dernæst forlade Teatret. Til hans store Glæde begav de sig til en af Kaféerne paa Torvet.

Et Par Minuter efter traadte Tersling ind i Kaféen og fik sig anbragt i en Stue ved Siden af den, hvor Damen havde taget Plads, saaledes at han lige kunde skimte hendes Skikkelse og være sikker paa, at hun ikke forsvandt igen, ham uafvidende. Han stodele desuden paa, at han ikke skulde forlade Kaféen uden at have en Anelse om, hvem hun var. København var jo ikke saa stor.

28

III.

Tersling havde ikke siddet længe ved sit Bord, førend En slog ham paa Skulderen og med en glad og velvillig Stemme ønskede ham velkommen hjem.

Det var en Bekendt fra Studentertiden, dengang en yderst radikal og letlevende medicinsk Student. Axel Kappen imponerede den noget yngre Tersling ikke saa lidt ved sit flotte Væsen og sine vidtgaaende Meninger og var paa sin Side mere smigret end han vilde være ved, naar den unge Godsejersøn, som havde en stor Formue i Vente og raadede over rigelige Lommepege, øjensynligt tildroges af hans Selskab. Saaledes var de komne endel sammen, og Terslings lystigste Dage og Nætter skyldtes Kappen, indtil de ved en strængere 29Eksamenslæsnings Begyndelse atter var gledne fra hinanden.

Efterat de første Gensynshilsener var udvekslede med behørig Udregning af hvorelængde det var siden, at de sidst havde set hinanden, slog Kappen sig til Ro ved den andens Bord og gav sig til systematisk at udspørge ham om, hvad han havde taget sig til siden sidst og hvad han agtede at foretage sig nu.

Af gode Grunde fik han ikke synderlig Besked. Selv var han yderst villig til at fortælle om sit Eget.

Han var for en tre Fjerdingaar siden bleven Dr. med. og var nu ifærd med at gøre Karrière. Han udviklede for Tersling udførligt og klart, hvorledes Forholdene laa. Han mente, at der vilde blive oprettet et nyt medicinsk Institut og det gjaldt at sikre sig Bestyrerpladsen. Han havde arbejdet i flere Aar med denne Plan for Øje, indrettet sin Disputats derefter, sine Studierejser ogsaa, søgt Forbindelse med Professorer og andre indflydelsesrige Personer, der kunde hjælpe ham, naar Øjeblikket var der. Han forklarede Tersling, at der var to Strømninger indenfor den medicinske Verden, en ældre og 30en yngre, og at han havde været uvis om, til hvilken han skulde slutte sig. Begge talte jo gode Navne, begge repræsenterede et videnskabeligt Syn — »du forstaar, det er jo meget Hypoteser i Medicinen, og vi véd jo forbandet lidt med Sikkerhed« — imidlertid havde han dog bestemt sig for den ældre Retning. Han ligesom følte paa sig selv, at efter den stærke Uro, som de sidste Aartier havde fremkaldt i Medicinen, trængte man til en vis Fasthed, næsten til den gamle Lære, den jævne »Kureren, havde jeg nær sagt, uden Teorier og Bakterier; en uhyre Skepsis overfor det Nye og en grundig Respekt overfor det Gamle.«

Tersling, der beundrede det velformede Foredrag, indskød næsten mere for at sige noget end for at rejse nogen Indvending imod den andens prunkløse Fornuftgrunde:

»Du var i sin Tid meget radikal.«

Han fortrød øjeblikkeligt denne Bemærkning overfor Kappens uforstilte Forbavselse:

»Hvad behager! Hvad mener du?«

»Aa jeg tænker paa saadant noget som Politik og Literatur og alt det.«

31

»Aa, det Vrøvl,« sagde Kappen synligt beroliget, »det er der ingen mere, der tænker paa herhjemme. Men du har jo været saa længe borte og har ikke fulgt med.«

— »Ja, jeg ser dog af Bladene —« Tersling pegede paa de Aviser, som Opvarteren havde bragt ham.

»Ja, Bladene, det vil jeg nok tro — ja saa forstaar jeg det, naar du henter din Kundskab fra Bladene. Der maa de jo skrive om disse evige Spørgsmaal — dette med Højre og Venstre, Landsting og Folketing, Realisme og Romantik, Fritænkeri og Religion o. s. v. o. s. v. Men det er Kvantvis-Fægtning, ligesom Chilian og Marcolfus. De lever af det ligesom der vel ogsaa er nogle Politikere og Rigsdagsmænd, der gør. Og vi lader naturligvis, vi andre, som om vi interesserer os for det — saadan ved højtidelige Lejligheder. Men i Virkeligheden, min kære Ven, saa er der ikke en Kat, der mere interesserer sig for disse gamle Historier. I alt Fald ikke blandt de Unge, af dem, der vil noget og som vil frem. Jeg, du — jeg er lige glad, om det er Højre eller Venstre, der ansætter mig, bare jeg bliver ansat. Og som 32det gaar mig, saadan gaar det alle de andre. Desuden det kan jo ikke hjælpe med de dejlige Ideer: man maa da tjene sit Brød! Vi kan jo ikke alle have et Gods og mange Tønder Hartkorn i Ryggen som du.«

De sidste Ord blev udtalte med en Irritation, der gennem Stemmens Klang røbede adskillig Bitterhed mod den lykkelige Indehaver af saamegen Herlighed. Der gled en Skygge over Terslings Ansigt: han følte det som saa yderst tarveligt, at den fordums Kamerat ikke kunde undlade denne Hentydning. Baade fordi Kappen mærkede dette og fordi han hurtigt fandt det dumt at drille den unge Godsejer, som ingen Skyld havde i sin Rigdom og som altid kunde afgive en behagelig Bekendt, skiftede han Tone og spurgte paa den venligste Maade, om Tersling ikke havde isinde at varetage Godsets Drift, nu han var kommen hjem.

Og da Tersling dertil lidt trevnt svarede, at han i hvert Fald tænkte derpaa, tilføjede den unge Læge rask nogle Vendinger om det rimeligvis besværlige ved et stort Gods' Bestyrelse i disse Agrartider. »Saa det kan være galt nok 33med det meget Hartkorn,« sluttede han med den forbindligste Latter.

Og derpaa — for yderligere at udslette det uheldige Indtryk, gav han sig paany til at tale om sig selv, og da han forstod, at hans tidligere Udtalelser ikke havde været saa heldigt anbragte, udviklede han nu det forhaabede Instituts Betydning og optalte, hvormange Interesser og Mænd der maatte dyrkes, for lykkeligt at faa det i Havn.

Tersling hørte daarligt efter: hans Tanker var i Stuen ved Siden af; han syntes, man bevægede sig ved det lille Bord derinde som om man beredte sig til Opbrud, og han blev angst, at den skønne Fugl skulde slippe bort, uden at han havde opsporet dens Navn og Art. Og virkelig, midt i Lægens Tale kom Ægtemanden — hvis han da var det — ud fra Sideværelset og gik igennem Stuen hen til Disken i det yderste Værelse.

Tersling kunde ikke lade være at se hen paa ham, og Kappen, der sad med Ryggen imod Sideværelset, blev derved opmærksom paa den Forbipasserende:

»Kender du ham?«

34

»Nej,« sagde Tersling saa ligegyldigt som muligt.

»Naa, jeg syntes, du vilde hilse ham. Det er forresten en kendt Mand — det vil sige —«

Han brød af og hilste artigt paa den, som han omtalte og som vendte tilbage igen til sin Plads.

»Hvem er det, hvad mener du?« spurgte nu Tersling med passende svag Interesse, da Genstanden for hans brændende Nysgærrighed var forsvunden.

»Han hedder Cramer, du, og er Forretningsmand og Grosserer. Det er vist Klædevarer en gros eller noget andet — jeg husker ikke saa lige. Men han er om sig, og han tjener vist ogsaa Penge, skønt — Gud véd hvormange!«

»Men deri er da intet videre mærkeligt.«

»Næ — nej! Nej, det mærkelige ved Cramer er egentlig hans Kone, forsaavidt hun er meget smuk. Kender du hende ikke — Hellen Wittrock — hun gik her i flere Aar paa Gaderne som Skønhed — hun er langt ude i Familie med Ministeren — men fattig!«

35

»Med Ministeren — ja med ham er jeg da forresten ogsaa i Familie — saa paa den Maade —«

»Hvad, er du i Familie med Wittrock?« udbrød Kappen med en Ivrighed, der vidnede om, at Minister-

Slægtskab syntes den unge Læge en dyrebar Ting. Men han standsede et Øjeblik sine videre Slutninger af denne interessante Opdagelse for at hviske:

»Naa, dér kan du faa hende at se!«

Og virkelig: Parret kom tilsyne for gennem Værelset at naa til Udgangen. Han gik forrest, korrekt og tilknapet, hun lidt bagefter med sin ranke, let vuggende Holdning og sit ubekymrede, næsten spottende Udtryk. Kappen rejste sig halvt og hilste, og Tersling kunde med den gode Skik og Brugs Ret ligeledes hilse: medens Manden yderst forekommende tog til Hatten og lod sit Blik strejfe over Tersling, bøjede Fruen kun Hovedet en Smule uden at forandre sit Ansigtstudtryk det allermindste. Tersling kunde end ikke faa opgjort med sig selv, om hun havde hilst ham — genkendt ham — eller slet ikke set ham. Men af de alvorlige Overvejelser, som han beredte sig til 36at anstille desangaaende, blev han straks udreven af Kappen, der, saasnart Fruens Kjole var ude af Sigte, smækkede med Munden:

»Brillant Fruentimmer!«

Tersling saa' paa ham med den dybeste Uvilje — saa intenst, at den anden, næsten forvirret af dette Blik, spurgte:

»Syntes du ikke om hende?«

»Jo, saavidt jeg kunde se,« skyndte Tersling sig med at svare og tog sig sammen, »hun saa' godt ud — skønt ikke da saa særdeles mærkværdig — og — hvad er der med hende? Jeg synes, du —

»Aa, der er saamænd ingenting. Der er mange, der har gjort Kur til hende — hun *har* og har haft ligesom et lille Hof — som ung Pige og som gift Kone —«

»Naa, og hun?«

»Du mener, om hun begunstigede nogen. Ja — koket var hun paa sin Manér — men gribe hende, nej det har man ikke kunnet. Og saa en skøn Dag — hun var allerede tre, fireogtyve Aar og maatte helst opgive Frøkenværdigheden — saa kom Cramer, der *er* noget af en Erobrer og tog hende — maaske ogsaa 37blot fordi *han* friede, hvad muligvis de andre havde betænkt sig paa — fattig var hun og rimeligvis ligesaa fordringsfuld som fattig. Na, men *hvis* du er i Familie med Ministeren, saa maa du vel ogsaa være i Familie med hende?«

Tersling erklærede, at han var langt ude beslægtet med en Proprietær Wittrock, hvis Datter det vel maatte være; han kunde huske, han som Dreng havde hørt den Familie omtale, men han troede forresten ikke, at Faderen var saa fattig.

Det kunde saamænd gjerne være, indrømmede Kappen, at han paa dette Punkt tog fejl. Wittrocks hørte jo til de allerbedste Familier. Om Tersling ogsaa kun kunde regne det Slægtskab med Ministeren ud med en Skæppe Ærter?

Nej, dette var dog nærmere eller i hvert Fald var Graden ham bekendt. Hans Fader og Ministerens Fader havde været Fættene, saa han var altsaa —

»Et Slags Næstsødskendebarn til Ministeren — ja det er ikke saa lidt.«

38

Tersling maatte næsten le af det ærbødige Udtryk, som Kappens Ansigt antog, idet han saaledes fastslog Familieskabet. Han sagde smilende:

»Oprigtigt talt og uden falsk Hovmod jeg bryder mig ikke mere om Wittrock og hans Ministervælde end en Fisk om en Pære.«

»Ja, du kan sagtens,« begyndte Kappen næsten vredt, men skiftede om og fortsatte halvt indsmigrende, »men en anden stakkels Djævel, der skal fremad — for mig var det en Pokkers *Sjans*, om *jeg* kunde halvfætre Wittrock. Og véd du hvad — hvis du vilde gøre en gammel Ven en Tjeneste —

Tersling saa' op paa ham, og Kappen standsede, i den Tanke at han gik for hastigt paa. Han fortsatte:

— »saa kunde du maaske endnu faa Lejlighed dertil.«

Tersling svarede lidt kort, at det vilde naturligvis være ham kært. Han tænkte et Sekund paa, om han skulde tilbyde Kappen at tale med Wittrock, hvem hans Fader havde kendt godt og gjort adskillige Tjenester — hvis saa Kappen til Gengæld vilde skaffe ham indført 39hos Fru Cramer. Men næppe tænkt, bortstødte han Tanken som vanvittig: maaske hvis han ikke var saa betaget, kunde han paa en let og lystig Maade bedt Kappen om at blive forestillet for Fru Cramer, men nu var i hvert Fald Øjeblikket gaaet tabt.

Lidt efter brød de to Herrer op og skiltes udenfor Kaféen med Tak for godt Selskab og gensidigt Haab om snart at træffes igen.

40

IV.

Tersling gik hjem til sit Hotelværelse, klædte sig af og lagde sig til at tænke Aftenens Hændelser igennem. Han vidste, at han ikke kunde sove — at han efter forgæves Soveforsøg dog maatte læse Bøger til den lyse Morgen — han *havde* et af sine Forelskelsesanfald: ligesaa godt straks indrette sig derpaa.

Han var altsaa forelsket, og han kunde gøre to Ting: enten rejse næste Morgen hjem til Terslingegaard, hvor han ganske sikkert inden otte Dage vilde have glemt Fru Cramer aldeles, eller ogsaa give sig Skæbnen i Vold, blive og forsøge at træffe Damen. Nu da han vidste, hvad hun hed og hvem hun var, blev det naturligvis nemmere for ham. Saa langt fremrykket et Par Timer efterat han havde set hende — saa at sige kommen i Familie med hende — hvad kunde ikke nogle Dage, endsige nogle Uger bringe! Og dette, at han kendte hendes Navn og Slægt — dette, at han ligesom havde Magt til at træffe hende, hvis han vilde — for Herregud, det kunde jo ikke være saa svært, endogsaa Kappen kendte hende, kom maaske i Huset — dette de aabne Muligheders Land, der smilte til ham — *det* vilde forhindre ham fra at glemme hende paa Terslingegaard, hvor næppe meget vilde adsprede eller fornøje hans Tanker. Hvad om han dér gik og ærgrede sig over en Lykke, som kunde være bleven hans! En Lykke — hvilken Snak! Hvorfor Djævlen skulde Fru Cramer gaa hen og forelske sig i ham? Hvilke Muligheder var det, der stod ham aabne?

Her gled den hele *Begivenhed* ud i det rene Intet for Tersling, og han næsten rødmede, som han laa der i sin Seng, over sin fuldkomne Latterlighed. Han — forelsket i det ham ganske fremmede Kvindfolk, om hvilket han intetsomhelst vidste udover, at hun var gift med en Mand, der ikke forekom ham sympatisk, og at hun var anset for behæftet med adskilligt Koketteri. Skulde han dog aldrig blive andet end en dum Dreng! Og dette var Resultatet af to Aars Rejseliv!

Og dermed tog Andreas Tersling den største Bog, han kunde finde, og gav sig til at læse med feberagtig Iver, indtil han mente sig søvnig.

Saa slukkede han Lyset og laa hen en Stund, lavende sig til at sove. Men det lykkedes ham ikke. Han pintes meget. Han kunde ikke lade være at tænke paa den skønne Kvinde, der saa pludseligt havde aabenbaret sig for ham og som — ja det var jo sandt — endog virkelig med et løsttvundet Blodets Baand var knyttet til ham! Tænk, om hun nu just i samme Stund lod sin Tanke glide ad Fantasiens lette Veje hen til ham! Om hun længtes imod ham — følte en vild og hed Lyst efter at se ham!

Og tænk, om hun kom! Om Døren aabnede sig, og hun stod der paa Dørtrinnet lig en østerlandsk Prinsesse, der skred hyllet i Slør og lange Silkeklæder hen imod ham, den unge Købmand, der just den Dag havde mødt hende i Havnen, hvor hans Skib laa!

43

Hvor urimeligt dog alt i Verden var! Men intet saa bagvendt som dette med Forlovelse og Ægteskab, til hvilket en god stærk Attraa skulde forvandles. Gøre Kur — vente i Maaneder — fri — faa ja — forlove sig — gøre Visiter — bivaane Middagsselskaber — komme i Familien — spasere paa Gaden — købe Udstyr — søge Udkomme — tjene Penge — holde Bryllup osv. osv. — alt for at ende i den Brudeseng, hvorhen de den første Aften, de mødtes og fandt hinanden, skulde ført hinanden, tæt omslyngede, salige og forvirrede. Hvor yndig en ung Pige maatte være, naar hun straks i Forelskelsens Hede, inden de tusinde Forlovelseskys var vekslede, gav sig hen! Og hvor modbydelig denne gradvise Befamlen, indtil den sidste Berøring foretoges!

Nej, Lykken var: straks, nu, uden Tøven!

Og om Fru Cramer kom nu, straalende af Elskov til ham?

Forresten, hun var jo ingen ung Pige — ingen Jomfru!

Tersling tænkte lidt paa, at en anden, at Cramer altsaa havde nydt — saa slap han de 44 Tanker. Hvad kom hun ham ved! Han kunde da ikke føle Jalousi — —

Han skulde rejse hjem imorgen den Dag.

Men han vidste, at han gjorde det ikke. Og han tænkte atter paa den unge listige Pige, der havde nikket op til ham. Den Gang gled Lykken ham forbi — som Fru Cramer var gledet ham forbi denne Aften.

Han vilde — vilde prøve — det var jo dog Familien — og Kappen — og Wittrock — og en Prinsesse, der kom ind ad Døren — —

Og dermed sov han ind.

45

V.

Den næste Morgen undrede han sig ikke saa lidt over, hvor nervøs han havde været den foregaaende Aften. Han smilte nu af sig selv. Men han tænkte ikke paa at rejse hjem. Hvorfor skulde han det? Tværtimod, Københavneropholdet havde allerede givet ham et lille Pust fra det Eventyrlige — hvorfor saa rejse bort netop som han indaandede den krydrede Luft? Det var naturligvis et bitte lille Eventyr — men dog dette, at han havde set en meget smuk Dame, der havde »forhekset« ham — at han en Time efter havde erfaret den ham ganske Ubekendtes Navn — og at hun aabenbarede sig som en fjærn Slægting af ham! For en Yngling i en fremmed By vilde dette udgjort tre lysende Punkter i 46Horisonten: hvorfor da ikke for ham i det hjemlige København?

Han var kommen sent op. Og da han havde spist sin Frokost, gaaet sig en lille Tur, vendte han sine Skridt derhen, hvor han fra forrige Aften havde været bestemt paa at søge — nemlig til sine to gamle Tanter. Der kunde han erfare, hvad han ønskede at vide.

Tante Sofie og Tante Kristine boede sammen i det Sted, som deres Fader havde besiddet før dem og af hvilket de nu som Ejerinder havde ulidelige Kvaler. Det laa paa Hauserplads og var en stor Gaard, der rummede adskillige Lejligheder og maatte give en betydelig Indtægt. Da de to Damer desuden ejede en god Formue, var de ingenlunde afhængige af Huslejen, og alligevel var de i en stadig Forbitrelse over Lejernes Anmasselse, Reparationernes Kostbarhed og deres Sagførers Efterladdenhed. De var fuldkommen overbeviste om, at denne Mand, der bestyrede Gaarden og Formuen, og som hver tredje Maaned sendte dem en alvorlig Sum, snød og bedrog dem paa det skændigste. Naar da deres Søster eller andre af Familiens Medlemmer opfordrede dem til at skifte Sagfører 47og anbefalede snart den og snart den nye Mand, indlod de sig heller end gærne paa vidtløftige Overvejelser og forhørte sig allevegne om den Anbefaledes Karakter, Pengeforhold og Anseelse og syntes efterhaanden ret bestemt paa den uhyre Omvæltning — men naar de saa skulde til at gøre Skridtet, blev der intet af. Pludselig talte de ikke ét Ord mere om den Foreslaaede. I Virkeligheden havde de ikke et Øjeblik for Alvor tænkt at skifte om — de var for gamle til Forandringer; men de havde faaet en god Tid til at gaa med disse Overvejelser og Forhøreiser og havt meget at tale med hinanden om. Og i saadanne Sager var de altid enige; ellers skændtes de let som to Mennesker, der egentlig kun lever op ad hinanden, fordi de har gjort saaledes fra Barnsben af.

Andreas havde aldrig brudt sig om dem. Han havde været uhyre ked af dem, naar de om Sommeren en Maanedstid opholdt sig paa Terslingegaard. Han havde da altid undret sig over, at Faderen, der ellers eneraadede i Huset, fandt sig i dette Besøg af to ældre Damer, hvis Selskab intet Tiltrækkende kunde 48indeholde for ham. Senere stod det klart for Sønnen, at Faderen ved denne Eftergivenhed tilkøbte sig en Række af værdifuldere Indrømmelser fra Moderens Side. Og hun vilde nu have sine to Søstre derover de fire Uger om Sommeren. Det var en Stolthedsfølelse hos hende. Ikke at hun vilde prale med Godset og sin Husfruemyndighed — hun vilde blot hævde overfor sine to Søstre, at hun befandt sig vel. Noget paa Trods af sin Familie havde hun, fireogtyve Aar gammel, efterat have uddelt adskillige Kurve, givet sit Ja til den unge Godsejer, hvis udsvævende Liv havde suget stærkt af hans egen Marv og af Godsets med.

Den rige Købman Weibel var ikke smigret over Frieriet, men han klarede Svigersønnens Gæld og befriede Godset for ethvert trykkende Laan. Den rige Weibels Svigersøn skulde ikke slaas med Banklaan, endnu mindre med Agerkarlerenter. De ældre Søstre stiklede lidt paa den Yngstes Valg, som ingenlunde syntes dem betryggende — de havde samme Mistillid til Mandfolks Redelighed som til deres Sagførers Regnskabsaflæggelse. Kun Frieren, Claus 49Hartvig Tersling, vidste vel, hvad han gjorde: han fik en smuk og god Pige, der var forelsket i ham, og omtrent trehundredtusinde Kroner i Medgift — hvoraf endel blev regnet for forudbetalt Arv. Dog Fremtiden skøttede Claus Hartvig lidet om, og glad førte han Bruden hjem.

Familiens onde Anelser gik ikke i Opfyldelse, forsaavidt hans Pengesager angik. Tværtimod, han klarede sig stolt. Da Ejendommen ikke mere blev hindret i sin Udvikling ved finansielle Vanskeligheder og da Tersling

selv var en ganske dygtig Landmand og forstod at skaffe sig en flink Forvalter, gik det blot godt. Terslingegaard blev et vel vedligeholdt Gods, der gav rigelige Indtægter. Og Ejermændene levede ikke mere over Evne. Med Giftermaalet satte han Bom for den vildeste Svir, det høje Hasardspil og de dyre Kvindfolk. Han lagde sig mere efter Bordets Glæder og han ansaa' det for klogt og behageligt at blive Politiker. Saasnart han blev Landstingsmand, indrettede han sig det yderst bekvemt, fo'r til København, naar han vilde, og oplevede hér hvad han havde Lyst til; deltog i 50 alle politiske og agrariske Middage og regerede Huset hjemme som en Mand, der havde Hovedet fuldt af de for Landet vigtigste Anliggender og som følgelig ikke kunde spille Tid og Tanke paa nogetsomhelst Hensyn i sine egne Stuer. Hans Kone bøjede sig ganske, levede for Sønnen, passede Huset, blev stille og smal og afmaalt. Hendes Tilværelse skrumpede ind til en Dagligstue og Ømhed for et enkelt Væsen, den dyrebare Søn, medens Tersling nød Livets Glæder i stærke Drag og udfoldede sig det mest mulige. Han, der havde været en elegant Rytter og en beleven Kurtisør, blev tyk og rød, brutal og larmende. Indtil han pludselig, syvoghalvtreds Aar gammel, fik et Hjærneslag og styrtede om som en fældet Tyr.

I deres lange Ægteskab havde Godsets Frue ikke været lykkelig et halvt Aar blot. Men overfor sin Familie, overfor sine to ugifte Søstre især havde hun villet vise sig fornøjet og tilfreds. Hun forstod, at hvis hun blot ved den mindste Klage havde aabnet en Mulighed, vilde Søster Sofie og Søster Kristine benyttet denne som en Breche for at trænge ind i Fæstningen og overbevise sig om, hvorledes »lille 51 Frederikke« i Virkeligheden befandt sig. Derfor var Frederikke Terslings Breve altid skrevne med ligeligt Humør. Hun ledsagede aldrig sin Mand til Hovedstaden — hun havde hurtigt erklæret sig saa forvænt med den jydsk sunde Luft, at Københavns forpestede Stank gjorde hende syg — og hun modtog og bevættede sine Søstre med et smilende Ansigt om Sommeren. Stiltiende havde hendes Mand akcepteret denne Taktik, der beredte de to Søstre en forsvarlig Skuffelse. Hvert Aar ventede de sig, at de skulde opleve Frederikkes ulykkelige Ægteskab — thi de kendte fra sikker Kilde mange Historier om Terslings Brutalitet og blodrige Vaner i København. De ventede ikke dette af Ondskabsfuldhed, tværtimod holdt de af deres Søster, men fordi de logisk fordrede dette af Skæbnen. Dog det Billede, der droges forbi dem i de fire Uger, tegnede en ensformig Fred. Godsejeren var vel ikke hjemme hele Tiden — tog baade til Dyrskuer og Landbomøder og paa daglange Besøg hos Venner, men de Gange han var hjemme, var han ulastelig i sin Optræden, ogsaa overfor sine ugifte Svigerinder. 52 Maaske blot lidt drilsk og haard imod sin Søn. Og Søster Sofie og Søster Kristine saa' ikke Frederikke Terslings dødrætte Ansigt, naar hun vendte det om mod Huset, efterat hun ved Havens Udgang havde nikket og viftet Farvel til sine Søstre, med hvem Godsejeren selv galant kørte til Stationen.

Andreas blev naturligvis modtaget med den største Hjærlighed og tusinde smaa Smil og Opmærksomheder af de to gamle Tanter. De vidste da saagodt, at han var kommen til København. Og da han forundret spurgte hvorfra, svarede de i Munden paa hinanden: »Men Hotellisten, Andreas, den ser vi jo hver Aften i Avisen — ja naar man ikke læste de Døde og saa de Fremmede, kunde man rigtignok ikke følge med«. De blev højligt forbavsede ved at erfare, at Andreas i to Aar næsten ikke havde set danske Blade. Det *maatte* man da, erklærede de begge, og saa' ud som om Landet havde staaet i Vaade, hvis de ikke hver Dag havde holdt sig vidende om alle Borgernes Hændelser.

53

Andreas havde aldrig kunnet lide de to Tanter. Netop deres Nysgerrighed og Familiesladder havde været ham imod — han havde jo ogsaa som ung Radikaler været en Hader af alt Familieskab, som han ansaa for ligesaa paatvungent som irrationelt, og hvortil derfor intet forstandigt og frisindet Menneske kunde tage Hensyn. Men da han sad dér mellem de to Damer — som han i gamle Dage kaldte for *Hof-* og *Statskalenderen* og *Vejviseren* — tænkte han: »nu skal vi dog se, hvad disse to Haandbøger er nyttige for«.

De spurgte ham til en Begyndelse stærkt ud, først om Rejsen; han svarede med de færreste Ord og de mest intetsigende Almindeligheder. De undred sig over, at han stod som *Cand. jur.* i den famøse Hotelliste. Ja, hvad han da skulde angive sig som? »Godsejer naturligvis,« udbrød de med én Mund: han var det da virkelig, og Godset var vel næppe blevet daarligere i de to Aar, hvor hans Moder havde bestyret det alene.

»Hvis du ikke har brugt styrtende mange Penge paa Rejsen, for unge Mennesker—«, sagde 54 Tante Sofie hovedrystende — »og din Faders Søn«, lagde Tante Kristine alvorligt nikkende til.

Næsten paa Dril forsikrede Andreas dem om, at han saamænd ikke havde brugt meget: hans Moder havde sandelig skændt paa ham for hans Rejses Billighed. Derfor havde han ogsaa i Fortvivlelse over sin bristende Evne som *viveur* købt en kostbar Ridehest i London. Men om den havde Forvalteren endda skrevet til ham, at den var købt særdeles billigt.

Tanterne saa' paa éngang skuffede og fornøjede ud over denne Rejseberetning. Thi det gik dem med Nevøen som med Søsteren: de *vilde* paa éngang, at der *skulde* være noget galt fat, og saa samtidigt vilde de kommet i den største Bestyrtelse, om der for Alvor var hændt de to kære Mennesker en Ulykke.

Imidlertid sad Andreas og lurede paa, naar Lejligheden kom og han kunde anbringe Navnet Wittrock. Det varede ikke længe. Tanterne spurgte ham, om han snart rejste hjem til Jylland — for hans Moder længtes vist

uhyre efter ham. De sagde det i en Tone, der viste en stærk Misbilligelse af, at han ikke allerede sad paa Jærnbanen, og som antydede en Art 55Martyrium for deres Søster, der nu skulde til at pines af sin Søn som fordum af sin Mand. Da Andreas svarede, at han agtede at opholde sig nogen Tid i København, saa' de derfor yderst betænkelige ud.

»Er det nysgerrigt at spørge om, hvad der holder dig her — saa længe som du allerede har været paa Rejse?«

Aa, han vilde blot besøge Folk, dyrke lidt Bekendtskaber, det kunde altid være nyttigt.

Deri gav Tanterne ham storligen Ret. De ansaa' nemlig det at kende Folk, at gøre og modtage Visiter for omtrent det vigtigste her i Verden. Og de billigede hans Forsæt paa en Maade, som om de selv havde erobret ham for en bedre Vandel, saameget mere som de vel erindrede, hvor lidet pligtopfyldende han som Student havde været i sine Besøg overfor dem.

»Apropos,« sagde Andreas, »det er jo Faders gode Ven Wittrock, der er Minister nu?«

Ja, det var det rigtignok. Og Andreas maatte endelig besøge ham — det var saadan en nydelig Mand, høflig og forekommende, og Andreas vilde naturligvis faa den allerbedste 56Modtagelse. Folk sagde ogsaa, at han havde megen Indflydelse — saa det kunde da ikke skade at minde ham lidt — hehe! — om Familieskabet. Han havde været saa forekommende, engang de bad ham om en lille Tjeneste.

De to gamle Damer saa' hen til hinanden og nikkede, som om de skjulte over en mærkelig og hemmelighedsfuld Kriminalhistorie, af hvilken Ministeren havde udfrelst dem.

»Ja, jeg er jo en Halvnevø af ham,« sagde Andreas smilende, »og naar man har Fanden til Morbroder — men hvordan er det: var der ikke ogsaa en anden Wittrock, som vi var i Familie med — eller er det hans Fader?«

»Aa nej — nej — nej — du mener vist Johannes Wittrock, ham, der havde den lille Ejendom nede ved Horsens — nej han er igen en Fætter til Ministeren eller rettere en Halvfætter, for det var jo egentlig sammenbragte Børn, ikke sandt Kristine?«

Det saa' ud til, at de to vilde fordybe sig i altfor lange genealogiske Undersøgelser, og Andreas, som var bange for, at han skulde 57strande lige i Havnen, brød af og spurgte om denne Johannes Wittrock var død eller maaske levede her i Byen.

Nej, Johannes Wittrok levede endnu paa Gaarden, men han var vist et Vrag baade aandeligt og legemligt — og smaat sad han i det.

Saa—aa! Havde han Familie?

»Gud! Han havde jo en Datter — Hellen — kender du ikke hende?«

Nej, han havde aldrig set hende eller hørt om hende.

Nej virkelig! Jo, hun boede saamænd her i København — hun var gift med en Grosserer Cramer — en meget net Mand — skønt ham kendte de nu ikke saadan videre:

»Men Hellen — derimod — det maa man lade hende, hun er rigtig pæn med at komme og besøge os — der gaar ikke over seks Uger eller to Maaneder maaske, uden at hun gør os en lille Visit, og Fødselsdagene, dem passer hun saa omhyggeligt. Altid en Buket eller en anden lille Ting — naa, det forstaar sig: vi sender hende da ogsaa smukke Gaver, baade til Fødselsdag og Jul.«

58

»Jeg er saa vis paa, at paa Lørdag indfinder Hellen Wittrock sig her — det skal aldrig fejle.«

»Ja, det tror jeg saamænd ogsaa,« sagde Tante Sofie, med en fornøjet Mine.

Andreas havde været lige ved at spørge: »hvorfor paa Lørdag?« men det var jo klart af Damernes Miner, at det paa Lørdag var Tante Sofies Fødselsdag. Hans Hjærte slog højt i hans Bryst af Glæde: paa Lørdag — paa Lørdag kunde han træffe hende!

Han førte Talen hen paa andre Ting og gik lidt efter, overøst med utallige Opfordringer til snart at se op igen.

Andreas gik ned ad Trappen og ud paa Gaden med lette og hastige Trin. Han syntes, at han var ung og at Livet var skønt. Solen skinnede og Luften var klar og den gamle Hauserplads var et fornemt og fint Sted. Han gik Torvet rundt som en Politispion og fandt, hvad han havde Brug for til Lørdag.

— — Da han kom hjem, laa der et Brev fra hans Moder, som blandt andet bad ham besøge Tanterne om Lørdagen, gratulere Tante Sofie og overbringe hende forskellige spiselige 590g andre Sager, som var undervejs fra Terslingegaard.

Der kunde ikke være Tvivl derom! Eventyret var begyndt. Nu gjaldt det at leve det helt til Ende.

60

VI.

I de Dage, der forløb inden Lørdag, befandt Andreas sig i en Feber, der var yderst behagelig.

Han spiste og drak, vandrede lange Ture, gik i Teatrene, læste endel Bøger, saavidt hans Tanker kunde hæftes ved Indholdet. I Virkeligheden tænkte han kun paa én Ting: det Vidunderlige, at for hver Time der gik, nærmede sig den Stund, hvor han skulde mødes med hende. Selv om der intet andet skete, end at han gjorde hendes Bekendtskab, saa var dog ogsaa dette højst interessant og spændende, eftersom han nu éngang havde *villet* kende hende. Men han forestillede sig inderst inde, at noget mere vilde hænde, skønt han vogtede sig for at gaa vidt i sine Fantasier, af en Art 61Angst for at han derved skulde kunne hæve Fortryllelsen, som var over ham. For han betragtede sig selv som et Slags gudbenaadet Menneske i disse Dage, et Hoved højere end alt Folket, af den Grund, at han viste sig sin egen Attraa voksen. Han gjorde intet Forsøg paa at møde Fru Cramer i Ugens Løb — han hverken spaserede stærkt paa de mest befærdede Gader eller nærmede sig hendes Bopæl, som han hurtigt havde udfundet laa i Bredgade — han vilde ikke, at hun skulde se ham, forinden han Lørdag traadte ind i Tanternes Dagligstue.

Endelig kom den store Dag. Andreas gjorde omhyggeligt Formiddagstoilette og Kl. halv ét præcis indfandt han sig i den Kafé, som han havde udvalgt sig paa Hauserplads, og installerede sig ved et Vinduesbord, hvorfra han med Lethed oversaa' Indgangen til Tanternes Hus. Ingen kunde slippe ind gennem Porten uset af ham. Han vidste nok, at de Besøgende vel næppe kom saa tidligt, men han var for nervøs til at vente længer med sin Vagt. Desuden kunde jo Fru Cramer ved en Tilfældighed arrivere tidligt paa Dagen. Det var bedst at vise en klog Taktikers hele Forsigtighed.

62

Men hans Taalmodighed blev sat paa Prøve. Værten og den enlige Opvarter i Kaféen, der ellers ikke besøgtes videre førend henimod Aften af Stamgæster fra Kvarteret, havde med nogen Forbavselse set den elegante unge Mand, der havde forvildet sig ind til dem istedetfor at spise sin Frokost i en af de store Kaféer. Andreas bestilte to Frokostretter efter hinanden — der fandtes ikke flere og det tog Tid at lave dem, da aldrig ellers nogen forlangte sligt. Han saa' Værten føre en bevæget Samtale med et kvindeligt Hoved, der blev stukket ind af Køkkendøren. Ogsaa Andreas' Bestilling af en Flaske Vin satte Opvarteren, Værten og Køkkenet i en kendelig Tilstand af Uro og Uhygge. Og da Frokostretterne serveredes og atter kom næsten urørte ud — thi dels havde Andreas ingen Appetit og dels var Retterne absolut ikke appetitlige — og da Vinflasken vedblev at være trekvart fuld, medens den fremmede Mand bestandigt stirrede stivt ud af Vinduet, blev Gæsten dem mere og mere uhyggelig. Der kom nu flere Kvindeansigter frem ved Døren bag Disken, og den ulykkelige Andreas følte, at der uafbrudt hvilte spejdende 63Øjne paa ham. Det hjalp ikke, at han betalte sin Frokost uden at se paa Regningen og gav store Drikkepenge — for derefter at bestille sig Kaffe og forlange Brevpapir og Skriverejskaber: denne hans Adfærd syntes Kaféens Beboere endnu mere forbavsende. Hvad sad denne Mand dér for, Time efter Time? Andreas havde i Begyndelsen indvendigt smilet over den Forundring, som hans Tilstedeværelse vakte, men da Forundringen tydeligt nok blev til Uro og Angst, følte han sig yderligt ilde til Mode. Og han *kunde* ikke gaa. Han *maatte* blive paa sin Post, endda han efterhaanden fik den sikre Fornemmelse, at han antoges for en eller anden Stortyv, der sad dér uvis paa sin Flugt om, hvorhen han skulde vende sig. Han tænkte tilsidst: mon de ikke sender Bud efter Politiet og lader mig udspionere eller endog anholde? Hans Formodning var rigtig: for Kaféens Beboere, hvem der aldrig hændtes noget ud over det mest Dagligdags, var denne underlige Gæsts Adfærd en Art Verdensbegivenhed, der satte deres Fantasi i den stærkeste Bevægelse og som maatte gøres til Genstand for utallige Gisninger og Kommentarer. Der kom Folk 64ind, med hvem Værten hviskede — stadigt kiggedes der ind fra Køkkenet — en lille snavset Skolepige dukkede pludseligt op og stod midt paa Gulvet, betragtede Andreas med opspilede Øjne, og da han gjorde et krampagtigt Forsøg paa at indsmigre sig ved at smile venligt til Barnet, bortkaldtes det straks med et skingrende: »Dagmar!« — indtil endelig — —

— endelig — jo det *maatte* være hende — det *var* hende — hun kom — hun kom! —

Andreas' Hjærte slog i Feber, og han blev afvekslende hed og kold, idet han saa' Fru Cramers slanke og

yndefulde Skikkelse bevæge sig langs det stille Torvs smalle Fortov.

Ikke to Minutter efterat hun var forsvunden ind ad den mørke Port, der slugte hende som Natten Dagens Stjerne, rejste Andreas sig ilsomt, tog Overfrakken paa og ilte ud af Kaféen. Han følte, at dens hele Befolkning stirrede ud af Vinduerne efter ham, men han brød sig ikke derom. Han vilde ikke vente et Sekund mere, ikke alene fordi han gjerne vilde slippe ud fra Kaféens Helvede, men fordi han ikke *turde* give Uheldet et eneste Kort imod sig. Sæt, at hun blot blev ti Minuter paa 65denne Visit! Nej, nu gjaldt det at beregne alt og intet forsømme.

Han maatte prise sin Lykke, at han ikke havde betænkt sig.

Thi da han fem Minuter efter Fru Cramer traadte ind i Tanternes Stue, fandt han den smukke Dame staaende med Tøjet paa, forsikrende, at hun straks maatte gaa. Andreas blev forestillet, alt medens han gratulerede Tante Sofie — blev under megen Smaalatter forestillet som en Paarørende.

»Ja, I to véd nok ikke, at I er i Familie sammen.«

Andreas svarede saalidt som muligt hertil. Fru Cramer smilede forbindtligt og sagde, at Wittrockerne var mange og at ikke alle var lige gode at komme i Familie med. De to Tanter næsten hoppede af Venlighed overfor den smukke og elskværdige Dame, der bragte Fødselsdags-Barnet et nydeligt Sy-Etui, engelsk og maroquin og med tusinde smaa nyttige Sager, hvilke aflokkede Tante Sofie ligesaa mange smaa Henrykkelsesudbrud. Samtidigt skulde ogsaa hun takke Andreas' Moder for de mange gode Ting, som hun havde modtaget, og ham 66selv for de dejlige Blomster. Under al den Glæde stod Fru Cramer ganske rolig og ventede blot paa en Pavse for at sige Farvel.

Men saasart hun gjorde dette, blev begge Tanter rent fortvivlede over denne saa korte, franske Visit, og da sagde Fru Cramer — mens Andreas følte, hvorledes han blegnede af vild Henrykkelse:

»Nej — jeg *maa* gaa nu — jeg kunde næsten ikke naa herop — men jeg havde tænkt, hvis De ikke har andet for, og De vilde have mig, da at se herop i Aften — min Mand skal ud —«

Hun kom ikke længer. Ikke det store Lod i Lotteriet, ikke den evige Salighed kunde blive modtaget med en større og inderligere Jubel. I Munden paa hinanden raabte de to Gamle:

»Nej, hvor mageløst! — Nej, hvor yndigt! — om vi vil — ja De kan tro — det var en god Idé —«

Og de vilde blevet endnu længere ved, hvis ikke Fru Cramer med sin fuldkomne og lidt spodske Ro havde sagt Farvel. Hun bøjede sit Hoved med et forbindtligt 67Smil for Andreas og gik ud, fulgt af de to Damer.

Imedens Andreas stod alene i Stuen, tænkte han, der følte sig halvt svimmel, først paa, om hun havde genkendt ham, og saa forjog han hastigt den Tanke for at sætte hele sin Vilje og hele sin Forstand ind paa at træffe hende igen samme Aften.

Da Tanterne kom tilbage, forpustede af den megen Afskedstagen og endnu med Farvel-Smilet paa Læberne, mødtes de af Andreas' Beklagelse over, at han ikke kunde blive længere — fordi han skulde træffe en Mand Kl. halv fem. Han var blevet opholdt, ellers var han kommet før, da Moderen havde givet ham baade Besked og Hilsner i Brevet — som han for Resten i Hasten havde glemt hjemme. Han maatte heller en anden Dag —

Men her afbrødes han af Tante Sofie, assisteret af Tante Kristine: om han ikke kunde komme igen om Aftenen — de vilde ellers ikke vovet at indbyde ham — men nu kom der da en ung Dame — om Andreas ikke fandt, at hun var nydelig — og maaske det kunde mere ham —

68

Andreas, der stadigt syntes han befandt sig i et Vidunderland hvor hans gamle Tanter optraadte som to venlige Dværgekonner, skyndte sig at falde ind; han takkede med en yderst passende Koldblodighed for Indbydelsen: hvis det blot var ham muligt, skulde han komme, ellers sende Bud. Fru Cramer, fandt han, saavidt han i den Fart havde kunnet se, meget net — men han *maatte* gaa nu.

Og fulgt af de to gamle Mennesker med talløse »Paa Gensyn« ud til Trappegangen, hastede han bort i en Art Svimmel og kom næppe til sig selv, førend han mærkede, at han med store Skridt var faret hen over Torvet og ud mod Nørrebro. Han maatte le ved Tanken om, at Kaféens Vært og Opvarter, hvis de havde set hans Løb over Torvet, nok havde indbildt sig, at han fór afsted med en Bunke Sølvtøj, gemt i Frakkelommen, eller en anden Skat, som han havde stjaalet oppe i Genbohuset.

En Skat havde han da ogsaa med sig, en Art Ønskekvist, hvormed ung Lykke fremtrylledes: det heldige Træf, den udnyttede Mulighed, den forjættende Begivenhed. Medens han 69skred frem udover Gaderne, hvor

Lygterne begyndte at tændes og hvor han som en Vederkvægelse indaandede den skarpe Luft i det sitrende, æggende Lys mellem den faldende Dag og det kommende Mørke, gentog han ustandseligt for sig selv: »jeg skal se hende iaften, jeg skal se hende iaften,« — saa betaget af dette alligevel Uformodede, at han næsten ikke ret kunde forestille sig, hvad det betød. Han vidste blot, at hun var dejlig — fuldkommen bedaarende, da hun stod dér, saa rolig og spodsk, saa klar og dog uigennemtrængelig mellem de to gamle Mennesker, hvis sammenkrøbne Skikkelser og runkne Ansigter gjorde hendes Fagerhed end mere straalende. Han vidste, at han skulde sidde sammen med hende i Timevis inde i samme Stue, næsten ved hendes Side, og hvordan det nu end gik, saa: *havde* han benyttet tidligere Chancer godt og klogt, denne nye skulde heller ikke være tilfalden ham forgæves.

Han knyttede Hænderne — han *vilde* — *vilde* — *vilde*: han var Napoleon og hun det skønne Italien. Nu gjaldt det at sejre.

70

VII.

Til en Begyndelse gik det ikke meget sejrigt for Andreas, da han kom til Sæde i Tanternes Dagligstue sammen med Fru Cramer som anden Gæst. Efterat nogle Ord om Vind og Vejr var undte ham, optog Fru Cramer igen den Samtale, som hun ved hans Indtrædelse havde ført eller rettere alene ledet. Thi det var tydeligt nok hende, der bestemte baade *hvorom* der skulde tales og *hvad* der skulde siges: Tanterne fulgte hende som Hjorden sin Præst. Medens Fru Cramer sad rank og med sit lille Smil om Læberne, talte hun om Venner og Bekendte, de sidste Selskaber og de nyeste Skandaler med en Mine, som om det aldeles ikke i og for sig interesserede hende, men som det var hende magtpaaliggende, at erfare Tanternes Mening derom. Hun smigrede dem derigennem enormt, uden at man dog kunde gribe hende i noget som helst Snobberi.

Andreas tænkte ufortrødent paa, om hun virkelig var interesseret i alt dette eller om hun gjorde tykt Nar af de gamle Damer. Tydeligt nok beundrede de og elskede hende overmaade: hun gjorde sig ligesom til Fælle med dem i alt, og de gamle blev derved en kort Stund ligesaa unge og elegante som hun. Fru Cramer sagde saaledes gerne »vi Damer« om dem alle tre, og hun sad med et Slags Miniatur-Sytøj, der efterlignede Tanternes plumpere Haandarbejder og som ogsaa stillede alle tre éns. Andreas havde aldrig set Tanterne saa elskværdige mod noget Menneske, og han tog dette som et Vidnesbyrd om, hvorledes den Ynde, der havde fortryllet ham ved første Syn, fængslede og indtog alle Mennesker, selv de ældste, selv Kvinder. Han fandt det ogsaa et rimeligt Udslag af den Velvilje, der skød frem omkring Fru Cramer, naar Tante Sofie pludseligt kom anstigende med et kostbart gammelt Stykke Silkebrokade og forærede det til Fruen, fordi denne havde talt om at hun søgte efter et saadant Tøj. Det undrede ham maaske lidt, at den smukke Frue saa villigt modtog det kostbare Stykke, der var et Arvegods fra den rige Weibel, og kun spøgende ytrede, at det slet ikke var hendes Fødselsdag den Dag — »først fjerde November, maa jeg bede«.

Tanterne lo og var lykkelige over hvilken klædelig Kjole den kære Hellen nok kunde faa ud af Stykket!

»Aa, jeg skal nok blive pæn, Tante Sofie« — Fru Cramer kaldte dem for Tanter, skønt Familieskabet næppe eksisterede — »nu mangler jeg blot et Bælte, der passede hertil.«

Og var det ikke forunderligt, at Tante Kristine ud fra en antik Chiffonière kunde hente et gammelt gyldent Brudebælte, som hun leende overleverede Fru Hellen:

»Der skal De se, kære Hellen, blot De ønsker det — jo der ligger lidt hist og her i Frøknerne Weibels Dragkiste!«

»Og jeg skal virkelig have det dejlige Bælte,« udbrød Fru Cramer med tindrende Øjne.

73

»Ja, det vil da være mig en stor, stor Fornøjelse, hvis De vil modtage denne lille Gave — og nu skal vi rigtigt se, om det passer!«

Fru Cramer var straks villig, og et Øjeblik efter stod hun skøn og ung i Stuen og syntes endnu slankere med det gyldne Bælte omkring sit runde Liv, medens hun muntert løftede det kostbare Brokade i fremstrakt Arm over sit Hoved, og Tanterne smaahostende listede omkring hende og glattede Rynker og Læg. Hun lignede en Jomfru, der af gamle listige Koner pyntes — til en hemmelighedsfuld Bejler, der har bestilt sig denne straalende Ungdom til sin Livsens største Fryd.

Andreas tænkte kun: om *han* var Bejleren! Den til hvem hun skulde komme. Men han sad dér stum og forlegen — som en Pjerrot, en uheldig Frier! Hvad skulde han ogsaa sige udover en tarvelig Kompliment? Han havde alle stærke Ord paa Læben, men passede de her i Tanternes Dukkestue? Han vilde gøre sig komplet latterlig. Dog han ærgrede sig over de Smil og søde Ord, som Tanterne indhøstede for en Stump Tøj og et gammelt Bælte! Han skulde gjerne forgylde hende fra Top til 74Taa, hvis han dermed kunde opnaa — dette Kys, som Fru Cramer endte med at trykke paa Tante Kristines runkne Kind. Dog dejlig saa' hun ud —

»Venus med sit Bælte,« sagde han pludselig.

De saa' alle tre forbavsede hen paa ham, som om han havde sagt et uartig Ord, og han følte, at han blev rød. Saa sagde Fru Cramer med sit spodskeste Smil:

»Hvilken smigrende Lignelse — og saa ny!«

Hvorpaa hun hurtigt overlod den ulykkelige Andreas til sin Beskæmmelse og paa Kraft konverserede Tanterne videre om andre Ting.

Lidt efter spistes der til Aften, medens Andreas bittert maatte tilstaa for sig selv, at Sejren ganske udeblev. Hvis han havde troet at kunne bemægtige sig Samtalen med Fru Cramer eller blot vise sig stærk og blændende indenfor den fælles Samtale, var Timerne fulde af Skuffelser. Intet lykkedes for ham. Han maatte være glad ved, at Fru Cramer henvendte nogle Ord om hans Rejse til ham ved Aftensbordet: hun havde selv blot været 75fjorten Dage i Paris — men vilde altid gjerne rejse — dog hendes Mand brød sig ikke stort derom — og hans Forretninger hindrede ham ogsaa — hun misundte ham, Andreas, der havde været saa længe udenlands.

Han svarede kun, at den lange Rejse ikke havde tilfredsstillet ham videre, men at det maaske ogsaa var taabeligt at rejse alene. Man skulde være to: to Venner, helst af forskelligt Køn — helst — —

Dog, Fru Cramer saa' op paa ham med sit uforstyrrelige Smil, der syntes at spørge: »hvilken Dumhed skal du nu sige, unge Mand!« — og Andreas vovede sig ikke længer og lod Slutningen af sin Tale tabe sig i en utydelig Mumlen og i Tanternes Snakken.

Saadan syntes alting tabt og Eventyret til Ende, da meget snart efter Afskedsøjeblikket nærmed sig. Tanterne gik tidligt tilsens.

Fru Cramer bad om, at Stuepigen maatte hente hende en Droske — hun var rigtignok ked af at gøre Ulejlighed, men —

Da skød Andreas med Fortvivlelsens Mod Hjærtet op i Livet og foreslog, at *han* fulgte 76Fruen hen til en Droske paa Kultorvet, som var lige ved — han skulde jo dog gaa —

Der blev et Sekunds Pavse, hvilken syntes Andreas' bankende Hjærte uendelig lang, saa sagde Fru Cramer — efter at have set henover hans Ansigt med sine kolde graa Øjne — i den selskabeligste og ligegyldigste Tone:

»Jatak, hvis De vil — saa er det maaske det nemmeste!«

Tanterne, der ikke holdt af at sende deres gamle Pige i Byen om Aftenen, gjorde ingen Indvending, og to Minuter efter gik Parret ned ad Trappen.

Saasart de var naaede ned paa Gaden og bevægede sig hen imod Kultorvet, indsaa' Andreas, som følte sit Hoved klart i sin febrilske Nerveanspændelse, at han straks maatte forhindre sin smukke Ledsagerske fra Køreturen. Thi var hun først inde i Drosken, var alt forbi: han kunde faa Lov til at give Kusken Besked om Gade og Husnummer, men naturligvis vilde Fru Cramer aldrig tillade ham at køre med. Altsaa bemærkede han hurtigt, at Vejret dog 77var nydeligt — hvad det nogenledes kunde siges at være — og at selv Blæsten gjorde godt efter den hede Luft i de smaa Stuer. Fru Cramer var villig til at indrømme begge Dele — dog med sin lidt spodske Stemmeklang, der lod ane, at hun forudsaa', hvorhen disse meteorologiske Bemærkninger skulde føre.

Men hun hjalp ham ikke længere end akkurat saa vidt, og da tog Andreas Mod til sig, brændte sine Skibe og sagde:

»Da Vejret er saa smukt, kunde Fruen saa ikke have Lyst til at spasere hjem?«

»Spasere,« gentog Fru Cramer og trak Ordet meget langt ud.

»Ja Vejen er jo lille, og jeg kunde vel nok beskytte Fruen mod mulige Overfald eller andre Ulykker.«

»Ja — jeg er nu ikke bange af mig,« sagde Fru Cramer, og hun saa' heller aldeles ikke bange ud under en

stor og pragtfuld Hat, der klædte hendes lille Hoved og stolte Ridderdameansigt brillant.

Svaret var hverken ja eller nej. Men Fruen blev ved at skride henimod Droskestationen, og Andreas, som maatte og vilde tiltvinge sig 78Spasereturen, vidste ikke sine levende Raad. Han sagde med en Stemme, der skælvede lidt:

»Jamen, Frue, jeg vilde sætte den største Pris paa at følge Dem dette Stykke« — i det samme forstod han, at Tonen var for stærk og maatte skade mere end gavne, og han tilføjede med et Forsøg paa en kort Latter — »og da jeg nu i Dem har fundet en Slægtning, en Halvkusine, saa er det da ikke mer end rimeligt, at jeg gjerne vil styrke Bekendtskabet og Familieskabet.«

»Ja ja da i Guds Navn og i Familiens, Hr. Fætter, saa vandrer vi med hinanden til Bredgade.«

Endelig! jublede det i Andreas. Han følte sig atter ung og stærk. Og nu skulde han komme videre ad Eventyrvejen og det straks. Og saa tog han fat.

Han maatte faa Lov at sige Fruen, *hvorfor* han satte saa megen Pris paa at ledsage hende den lille Vej — fordi han derved vandt Tid til at fortælle noget, der var forekommet ham som et Eventyr — nemlig det, at han overhovedet havde truffet sammen med hende. Han havde meget ønsket dette. Ikke mange 79Dage, det vilde han tilstaa, men desto inderligere. Han havde set Fruen første Gang i Teatret i Mandags —

Med den uskyldigste og mest forbavsede Mine indskød Fru Cramer: »Det er rigtigt — dér var jeg!«

Andreas fortsatte — modigt, men ogsaa forsigtigt — at han havde ikke kunnet undgaa at bemærke hende, der straalte som en Sol i det mørke Teater, og at han dernæst atter havde set hende efter Forestillingen i Kaféen — han havde dér erfaret hendes Navn af en fælles Bekendt og derved forstaaet, at han var en Smule i Familie med hende.

»En fælles Bekendt?« spurgte Fru Cramer, tilsyneladende yderst forbavset.

»Ja, Dr. Kappen.«

»Aa, Kappen — ja jeg tror virkelig, jeg husker —«

Hvorpaa Fru Cramer standsede, ladende Andreas i Tvivl om, hvormeget eller hvorlidt hun huskede fra hin Aften.

Dog Andreas fortsatte sin Fortælling med Beretning om, hvorledes han den Dag havde mødt hende ganske uformodet ved Formiddagsvisiten 80og endelig opnaaet den Lykke at tilbringe Aftenen sammen med hende.

Der blev dernæst en Pavse. Den brødes af Andreas, der vovede at spørge, om det ikke var et besynderligt Træf.

Fru Cramer saa' smilende paa ham og sagde næsten for venligt.

»Jo, det var da et helt Træf.«

Og atter blev der en Pavse, og denne kunde Andreas ikke hitte paa at bryde paa en for ham god Maade. Og imidlertid havde de ad Østergade nærmet sig Kongens Nytorv, og snart var Hjemturen endt og Eventyret ude.

I denne Vaande lod det til, at Fru Cramer forbarmede sig over ham, thi nu begyndte hun:

Det var ganske rigtigt det med Kappen. Nu huskede hun endda, at hendes Mand nogle Dage efter havde fortalt hende noget om, hvem det var, som havde hilst dem inde paa Kaféen: en Godsejer Tersling. Han havde mindet hende derom ved Middagen, da hun fortalte om sin Visit hos Tanterne. De rare Damer! Om ikke Andreas syntes, at de var søde?

Ja—a, Andreas saa' jo mest paa dem som gamle Tanter, hvem han i sin Opvækst just 81ikke havde elsket. Men netop ved disse Besøg havde han med Sympati tænkt paa, hvor ensformigt og trist saadanne to gamle Jomfruers Tilværelse dog var! Man burde være god imod dem og besøge dem ofte —

»Men man er egoistisk,« afbrød Fru Cramer leende »og søger yngre Selskab.«

Andreas lo med og kunde ikke benægte det. Han var nu saare lykkelig: de passerede og lo og var enige.

»Ja, her er min Port,« sagde Fru Cramer pludseligt, »vil De lukke op for mig?«

Andreas tog Nøglen — min Gud, nu var det forbi! Hvad nu? Han kunde dog ikke storme op med ad

Trappen!

Men da han rakte hende Nøglen, saa — idet hun beredte sig til at forsvinde ind ad den aabnede Port — gav hun ham Haanden, og medens den hvilte et Sekund i hans, sagde hun:

»Nu tak for Følgeskabet, Hr. Fætter — og hvis De engang vil se op til Deres nye Familie, vil De baade gøre min Mand og mig en Fornøjelse.«

Han fremstammede henrykt nogle takkende Ord — hun bøjede sit Hoved — og forsvandt.

82

Andreas stod stille, betaget, overlykkelig. Saa vandrede han, syngende smaa Visestumper, til sit Hotel. Saa var det sket! Virkelig, han havde naaet det! Den skønne fremmede Dame! Han kendte hende, han skulde besøge hende! Hun — hun selv havde indbudt ham efter det første Møde! Og *mon* hun ikke havde forstaaet ham! Maaske dog! Nu kunde han været veltalende, om han havde fulgt med — om han havde turdet gaa op med i hendes Stue! Tænke sig at sidde dér en Aften ene med hende! Og Manden! Blæse med Manden! Hun elskede ikke Hr. Cramer!

Og han sang næsten højt: »Dansken har Sejr vundet! Hurrah — hurrah!«

Til langt ud paa Natten vandrede Andreas i glade og vilde Fantasier frem og tilbage over sit Hotelværelses Gulv til inderlig Ærgrelse for de Gæster, der logerede nedenunder.

83

VIII.

Fru Cramer kedede sig. Og hvad mere var: hun havde længe kedet sig og ikke vidst, hvordan hun skulde faa Dagene livlige og brogede og voldsomme istedetfor irriterende ensformige.

Som Barn, som ung Pige havde hun ikke havt det synderligt godt, for Ejendommen var jo lille, hendes Fader elendig, hendes Moder klynkende og hendes Brødre vilde. Og hun selv var ikke opdaget endnu. Hun var bleven konfirmeret, længe inden Opdagelsen skete.

Det var først, da hun næsten var nitten Aar gammel, at hun paa det Bal hos Byfogden i Horsens var bleven til den smukke Frøken Wittrock. Indtil da havde hun været lang og ræklet med tynde Arme og spidst Ansigt og 84uden Holdning eller Væsen. Men saa var Omslaget kommet, samtidigt med at hun personligt havde arvet totusind Kroner fra en fjærn Tante og straks omsat endel af denne Guldhøst i pæne Klæder. Og da Fortryllesen først var løst eller rettere da Fortryllesen var begyndt, var alle enige om at beundre hende: alle unge Mænd i flere Miles Omkres sværmede for Hellen Wittrock og frembar deres Tilbedelse efter bedste Evne.

I Begyndelsen berusede dette hende. Hun var nærmest vant til at betragtes som et Skumpelskud, og nu pludselig blev hun en Dronning. Dengang tilegnede hun sig langsomt den kloge og spodske Overlegenhed, som uddannedes til hendes ydre Væsen. Hun følte sig som en Magt, og hun ansaa' sin Skønhed, paa hvilken hun nu fast troede, for en sjælden Gave, der maatte plejes og ikke uskønsomt bortskænkes. Hvem var vel værd at eje hende? Og i hvert Fald: *hun* vilde vælge og vrage og kun skænke sig til den Ypperste.

Disse Forestillinger befriede hende for de ungdommelige Forelskelser, hun tidligere paa ungpigeagtig Manér nok havde kendt. Nu 85skulde hun vindes — en Fæstning indtages — en Dronning ombejles! Hun syntes, at hun gik paa usynlige Højenloftssale, naar hun skred frem over Gadens plumpe Sten.

Men yndig var hun at skue for alle Mennesker, og da hun ikke var dum eller borneret, blev selv denne liendes lidt paatagne Liljestængel-Holdning, denne fornemme Hoved-Bøjning højst tillokkende for de fleste Mandfolk. Hun skabte omkring sig en Atmosfære af Galanteri og erotisk Sværmeri, som nok steg hende til Hovedet, men aldrig bragte hendes Hjærte til at banke.

Ogsaa da hun forlagde Valpladsen til København, fulgte Sejrens Gudinde hende. Nu gik det let for hende at tilbringe Vinteren i Hovedstaden — hvad der havde været et længe næret Ønske hos hende — nu aabnede der sig mange Lejligheder til Besøg hos fjærne Slægtninge eller nære Bekendte. Den smukke Hellen Wittrock vilde man gærne have til Gæst, saaledes som *hun* prydede Huset.

Men ikke længe. Hun var baade fordringsfuld og hensynsløs. Hun var kommen til København for at more sig, for at nyde alle 86de Fornøjelser, om hvilke hun havde læst: hun vilde i Selskaber og paa Baller, i Teatre og paa Karnevaller — hun vilde vise sig alle Steder — høre med til det København, der ser og ses — drage gennem Stimlen som en Lysstrib, mod hvilken alle maatte vende Blikket som efter et langt og glimrende Stjærneskud. Hun kunde derfor ikke tage Hensyn til de ældre eller til Damer eller til de strængeste selskabelige Former. Hun var altfor graadig til at vise sig behersket.

Ganske sikkert, hun gjorde intet galt. Hvor behagesyg hun end paa sin Vis var, den urokkelige Dyrkelse af hendes egen Skønhed bevarede hende for alle Sanser-Ovrraskelser. Men hun var dog mindre korrekt, allerede fordi hun var alene hos Fremmede eller Halvt-Fremmede, og desuden begik hun den Uforsigtighed at forlove sig. Eller rettere hun formentede ikke en ung Mand i at betragte sig som forlovet med hende, en ung saare forelsket Fyr, hvis Fader stod blandt de allerhøjstbeskattede.

Hun var endnu intet modent Menneske, og hun regnede ikke straks rigtigt, var derfor tilbøjelig til at mene, at en meget rig Mands 87Søn maaske var den, der kunde hæve Skatten. Hun indsaa hurtigt sin Fejltagelse: hun egnede sig ikke til at gaa omkring som fattig Forlovet i den rige Families kostbare Hjem med Udsigt til at blive et Brystsukker, som Familiens ældre Herrer alle kunde slikke lidt paa, indtil det behagede den gamle Rigmand at lade de to unge sætte et beskeden Bo. Hvor blev Dronningeværdigheden af under dette Interregnum?

Hun brød hastigt Forlovelsen. Men skønt den havde været holdt hemmelig, blev dog hendes Stilling lidt svagere derved. Og de Hjem, der havde aabnet sig for hende som kærkommen Gæst, lukkede sig nu efterhaanden igen. Hun red hurtigt sine Heste trætte.

Tilbederskaren om hende tyndedes vel ikke samtidigt, men nogen ypperlig Frier viste sig ikke i Horisonten. Og hun var alt naaet de treogtyve. Hun fik pludseligt en stor Angst i sig den Dag, da hun fyldte treogtyve. Hun syntes ikke, hun var naaet en Smule videre end den Gang, hun for mere end tre Aar siden var kommen til København.

88

Faa Dage efter traf hun i Selskab Cramer. Da han havde været sammen med hende to Gange, indfandt han sig en Formiddag hos hende og bad om hendes Haand. I en indtrængende, halvt købmandsagtig halvt kynisk Tone foreslog han hende, at gifte sig med ham om tre Uger, rejse en kort Tur og tilbringe Sommeren paa Klampenborg, imedens de indrettede sig et elegant Hjem i København.

Hellen Wittrock saa' paa ham, mens han talte. Han var uanselig, skønt ikke slet bygget — det tynde rødlige Haar og det spidse Ansigt gav ham noget Ræveagtigt — og hans Elegance var ikke helt paalidelig. Hun vilde smile; men idet hun mødte det begærligt stikkende Blik fra to grøngule Øjne, der fæstede sig paa hende og straks efter gled, fæstede sig og gled fra hendes Ansigt til hendes Bryst, fra hendes Hofte til hendes Fod og langsomt tog hende i Besiddelse — døde Smilet paa hendes Læber. Hun kom snarere til at gyse, men ikke med nogen ubehagelig Gysen. Det syntes hende som om den Mand, der sad overfor hende, var en Kraft, der tvang sig ind paa hende — en Kraft, for hvilken hun maatte 89bøje sig og som hun maatte kende helt og fuldt. Hun var treogtyve Aar og havde levet i en erotisk Dunst allerede længe, hun var træt og rede for den, der kom med en fast Vilje, og hun følte ingen virkelig Modstandsevne.

Hun kunde kun anmode ham om at give hende en Smule Henstand: dette kom hende saa uformodet.

Han bad indtrængende, nær ind paa hende, idet han tog hendes Haand, om han maatte faa hendes Svar den næste Dag. Han kunde ikke vente længere.

Hun mærkede hans hede Aande, og hun fornam, at om han havde kysset hende, havde hun villigt ladet det ske.

Hun lovede ham Svar den næste Dag.

Den legemlige Afmagt, der havde grebet Hellen i Cramers Nærværelse, følte hun forsvinde, saasart han var borte. Men dermed var hans Sag ikke tabt. Hun syntes pludseligt, at hendes Time var kommen og at Cramer var Manden. Endda ikke de Oplysninger, hun indhentede om ham, var saa særdeles gunstige. 90Han var udrunden af Smaakaarsfolk — Faderen var nok Stabssergent — og han var tidlig kommen til Handelen. Havde svunget sig op og førte nu i en Alder af nogle og tredive Aar sin egen Forretning. Hvordan den gik? Ja efter de Indtægter, han ansatte sig til, syntes den fortrinlig. Om den var saa udmærket, kunde altid omdisputeres. Men han nød dog adskillig Kredit, og han ansaas for en af dem, der vilde komme i Vejret — hvis det ikke gik helt galt i København. Hans Navn var allerede nævnet i Forbindelse med nogle heldige Byggespekulationer — og flere kunde komme til. Han var kortsagt intet brillant Parti — om end et præsentabelt.

Men fremfor alt var han Manden, der *havde* friet og vilde gifte sig om tre Uger, og Hellen bedrog sig ikke selv, men vidste godt, at hendes Overvejelser var af rent formel Natur. Hun følte sig i Virkeligheden som i en

Sækgade, og Cramer var en Frelser, der pludselig aabnede for hende en Dør, ad hvilken hun kunde slippe ud.

Hun *maatte* giftes, hun kunde slet ikke udholde denne Tilværelse længere — treogtyve 91Aar, der var ingen Tid at spille! Hvad om han ikke var kommet, og hun som spirende Gammel-Jomfru havde maattet drage tilbage til den fædrene Gaard! Eller hvad om hun i Fortvivlelse havde maattet ægte en lille Embedsmand, Fuldmægtig eller Adjunkt, der skulde føde hende med 2400 Kr. om Aaret! Cramer var dog en Mand, der vilde føre den Velleivet-Tilværelse, hun ikke kunde undvære, og han vilde for sin egen Skyld indfatte hendes Skønhed i den pragtfuldeste Ramme. Det blev ikke Armod — ikke Baghus — ikke Venten paa Arv eller Gave.

I de Timer, Hellen overvejede, følte hun stærkt, hvilken Afgrund hun havde staaet ved. Hun havde maaske vidst det før, men af Angst skjult det for sig selv — nu saa' hun det tydeligt for sig.

Der var da ikke Tvivl i hendes Sjæl om, at hun skulde svare Ja! Hun følte jo heller intet Ubehag overfor Cramer. Tvertimod! Han øvede, som hun havde mærket, en fysisk Tiltrækning paa hende. Elske ham! Hvad var det? Dumme Ord! Men hun vilde med en vis Velvilje skænke ham den Skat, som hun 92selv havde vurderet saa højt og som han attraaede saa stærkt. Hun gav ham dog mere, end han kunde tilbyde hende — for hans Ønske om at eje hende var hæftigere end hendes Vilje til at tages. Eller i hvert Fald: han indbildte sig det.

Og den næste Dag fik han sit Ja, og tre Uger efter var de gifte.

Ikke ret mange Dage efter Bryllupet var gaaede, forinden Hellen var ganske færdig med sin Mand.

Hendes Bryllupsnat — hun maatte tilstaa det, ikke uden en vis Selvlede — havde ikke været hende ubehagelig. Den stærke Attraa hos hendes Mand havde ikke været hende imod, da han bemægtigede sig hende. Hun *havde* følt en Art Vellyst ved denne Mands-Vilje. Selv om hun ikke havde gengældt hans Kærtegn og ikke havde nydt den samme Lykke som han, saa havde hun behaget sig i at blive Kvinde. Hun var tilfreds med ingen Nysgærrighed mere at skulle nære — hun syntes, hun modnedes — blev helt sig selv, 93idet hun blev underkastet Menneskers højeste Drift.

Forsaavidt var alt godt og hendes Mand havde ikke skuffet hende.

Men en sær Forvandling skete straks efter med hende eller snarere en underlig Længsel opstod hos hende.

Hun havde aldrig elsket nogen — hun elskede heller ikke sin Mand — men hun savnede pludselig saa haardt, at hun ikke kunde vise ham nogen Ømhed. Efter de bryllupshede Nætter vaagnede de til en Dag, som de udfyldte med Rejseglæder: Butiksbesøg, Restaurantmiddage, Teatergang, enkelte tilfældige Bekendtskaber — udfyldte saa helt om muligt, fordi de intet havde at sige hinanden. Allermindst et kærligt Ord. Og den unge Kone følte i disse første Hvedebrødsdage en brændende Længsel efter venlige Kærtegn og øm Tale: hun syntes, hun vilde givet alt for, at hun kunde taget sin Mands Haand og klappet den eller lænet sin Kind til hans eller smyget sig ind til ham, saa han i Glæde maatte lagt sin Arm om hendes Liv og trykket hende op til sig. Hun vidste nok, at hun sagtens kunde 94fremkalde et stærkt Begær hos ham! Og i de første Dage eller rettere første Nætter var dette hende ikke imod; i Dagens klare Lys blev desværre Nattens Bejler forvandlet til det *Dyr* han var, omend snarere Ræv end Bjørn. Men hun kunde ikke hos sig selv eller hos ham fremkalde den fine gode Ømhed, som hun nu syntes *var* Lykken.

Og derfor, da den første Tids Tagen og Given i Hede var svunden, blev hans Heftighed hende imod, han selv hende legemligt til Kede. Han plagede hende med sin tarvelige Forelskelse.

Og dette saameget mere som hun hurtigt gennemskuede ham aldeles. Han var ingen stærk Karakter, ingen hel Vilje, knap en resolut Nydelseslysten. Hans Vilje skyldtes alene en kolossal Forfængelighed, der atter skrev sig fra hans lave sociale Oprindelse: han *vilde* drive det vidt, fordi han var et Barn fra Kommuneskolen og dér var bleven hundset som ung og fattig. Han *vilde* gaa som Grosserer paa Børsen og forhandle med Bankdirektører og Advokater, vilde tjene Penge og bo dyrt — vilde ogsaa have en smuk og elegant 95klædt Hustru — vilde være misundt ligesom han selv *havde* misundt.

Hun forstod, hvor hans Intelligens var ringe. Hun som besad nogen Smag og Sans for Kunst og skønne Ting — hun maatte snart blive klar over hans Udannethed. Hun havde Anlæg for en endog forfinet Elegance — han var lutter Maske. Bag denne ganske flotte Verdensmands-Optræden gemte der sig kun en Spilleragtig Snuhed og Raskhed, naar det gjaldt at bruge sig og bringe Penge i Lade.

Hun vendte hjem med ham til København, glad over at det daglige nære Samkvem hørte op her. Saasart de var faldne til Ro i deres Lejlighed, saa' hun ham kun ved Maaltiderne. Hun behandlede ham med den koldeste Venlighed, men han syntes ikke at forlange andet af hende. Hans Hjærte følte ingen Trang til Ømhed, hans Sjæl søgte ingen inderlig Sammenknytning med hendes. Han saa' gærne, at hun efterhaanden

omgav sig med et lille Hof, tildels af gamle Tilbedere. Han var ikke skinsyg — det faldt ham slet ikke ind, at hun kunde være ham utro; tilmed blev han jo hos hende, naar de andre var gaaede. Og 96han havde heller ingen Grund til Skinsyge. Hun fortsatte kun — endog lidt slappere — sin gamle Flirt, lod sig attraa, spejlede sin Skønhed i Mænds Begær og følte sig ikke fristet.

I Begyndelsen morede det hende en Smule, at hun var en gift Frue overfor disse Bejlere til hendes Yndest. Men snart fandt hun heller ikke nogen stærk Adspredelse herved: nu havde hun vænnet sig til det. Hun blev frugtsommelig — til sin store Ærgrelse — og fik et lille Barn, en Pige. Hun brød sig ikke en Smule om Barnet, gav det en Amme og en Barnepige og forviste det til et fjærnt Værelse i Lejligheden. Hendes Mand, der brød sig ligesaa lidt om Børn som hun, affekterte, at han vilde befattet sig mere med Barnet — hvis det havde været en Dreng: en Søn, der kunde fortsætte Forretningen. Hun smilte af dette med sit uudgrundelige Smil som af alt andet. Forresten læste hun ikke lidt, spillede og sang, fulgte med i alt, hvad hun blot nogenledes forstod — mere af Lediggang end af Interesse. Naar hun slet ikke vidste, hvad hun skulde tage sig for, lod hun Barnet hente. Hun betragtede det tavst — uden Smil — medens det 97kravlede paa Gulvtæppet. Hun gjorde saaledes atter og atter Forsøg paa, om hun kunde interessere sig for dets Opvækst. Men det var hende umuligt. Og naar hun tænkte paa, at hver Maaned, Barnet blev ældre, ligesom trak en Maaned bort fra hendes Ungdom —at dets Blivening-Pige betød hendes Bliven-Gammelkone, saa næsten hadede hun det.

Og saaledes to Aar efter sit Ægteskab kedede hun sig Dag ud Dag ind Hun følte nogen Bitterhed mod sin Mand, naar hun saa' Kvinder af Adel eller rigt Bourgeois, hvis selskabelige Stilling, Velvære og Luksus var større end hendes. Da vrededes hun over sin Skæbne. Men hvad hjalp det at stampe imod Braadden! Den sad i hendes Fod, og hun var bunden til Grosserer Cramers Dagligstue, hvor hun, den skønne Dame med det overlegne, spodske Smil, kedede sig dybt og haabløst.

I den Sindsstemning traf hun saa Andreas Tersling.

98

IX.

To Dage efter Aftenpromenaden aflagde Andreas Visit hos Cramers. Fruen var ikke hjemme, men Andreas blev ikkevidere skuffetderoyer, afleverede blot sit Kort. Han havde ikke ventet sig det anderledes. Men han blev heller ikke en Smule overrasket, da han atter to Dage efter modtog en Indbydelse, ved hvilken Hr. og Fru Cramer udbad sig hans Nærværelse til Torsdag den 23de Februar Kl. 6½.

Efter den lykkede Hjemtur var nemlig Andreas i det uforanderlige Sejrshumør, som det første Held giver. Han følte sig fuldkommen sikker, stolende paa sin Cæsarykke og med profetisk Tryghed anende, hvad der maatte komme. Nu syntes han, at han havde forudvidst alt, hvad der vilde ske mellem 99ham og hende — selv de Ord, som de havde vekslet om Aftenen — fra det Øjeblik af, hvor han havde set hende i Teatret. I hvert Fald gik han paa Visit uden Haab om at blive modtagen og ventede tillidsfuldt paa Indbydelsen. Den maatte komme — og den kom.

Fru Cramer havde meget vel bemærket Andreas Tersling i Teatret — bemærket, hvordan han stjaalent betragtede hende. Hun var saa vant til slige Blikke, at hun ikke kunde tage fejl af deres Betydning, men ogsaa altfor forvænt med den Art Mandfolke-Hyldest, til at den formaaede at gøre synderligt Indtryk paa hende. Hun saa' ham dernæst godt i Kaféen og tænkte sig ogsaa den Mulighed, at han var fulgt efter hende, og at han af Dr. Kappen erfarede, hvem hun var, hvis han da ikke vidste det i Forvejen. Hun erindrede ikke at have set ham før, og hun rettede principmæssigt ikke til sin Mand Spørgsmaal, der kunde tyde paa Nysgerrighed og skænke ham en lille Overlegenhed. Desuden befriede Cramer hende for enhver saadan Anfægtelse ved straks at gøre en Bemærkning om, hvad det mon var for en Fyr, som Kappen sad med.

100

Da hun traf »Fyren« paa Tante Sofies Fødselsdag, havde hun forlængst glemt denne Hændelse. Men idet hun mødte Andreas' brændende Øjne, erindrede hun pludseligt hans Ansigt. Det morede hende at forestille sig, at der i dette Møde ikke forelaa noget Tilfældigt. Det interesserede hende, hvis Andreas havde formaaet at arrangere sig saaledes, at han traf hende dér. Og hun fik Lyst til at spille med i den Komedie, der ellers let kunde slutte i første Scene af første Akt. Derfor med den Aandsnærværelse, der ikke mere forlod hende, ordnede hun sit Aftenbesøg hos Tanterne. Til sin Mand sagde hun ved Middagsbordet, at Tanterne havde plaget hende om at komme, ogsaa indbudt ham, men at hun havde befriet ham fra dette Hoveri, hvorover han var meget fornøjet. Han undrede sig i det Hele over hendes Sværmeri for gamle Damer. Han begreb

ikke, at dette var et klogt diplomatisk Træk af den smukke Frue. Med unge Damer havde hun intet tilfælles, følte liden Lyst til at omgaas Konkurrenter og besad ingen Sans for Veninder, af hvilke hun kun holdt én, der vanvittigt tilbad hende. For at styrke sin Stilling, for at 101kunne haabe paa Hensyn ogsaa i den kvindelige Verden havde hun derfor foresat sig at dyrke saadanne fine gamle Damer, som hun traf i Selskaber og paa Visiter. Der var smaa Fordele derved: hun kunde regne paa velvillig Omtale, selv naar hun vovede sig yderligt, og tillige paa nyttige Smaatjenester.

Hun havde ikke været i Tvivl om, at hun vilde træffe Andreas hos Tanterne om Aftenen. Hun havde med megen Fornøjelse fulgt hans temmelig mislykkede Felttog. Hvis han havde vidst, hvorledes hun ene var kommen tilbage om Aftenen for hans Skyld, ene havde indrettet Hjemturen for hans Skyld, og aldrig tænkt paa at køre i Droske, hvor vilde han frydet sig i stor Stolthed! Men hun stolede paa, at med ham turde hun vove, hvad en mere dreven Kurtisør straks vilde gennemskuet. Han var naiv. Det var hans Fortrin i hendes Øjne. Hun var overbevist om, at han var forelsket — men *hvor* forelsket, det anede hun endnu kun gennem hans Naivitet. Og hvor ung han maatte være! Da hun Dagen efter forhørte sig hos sin Mand om ham paa sin mest ligegyldige Maade og fik at vide, hvilken 102stor Formue han besad i sit Gods, undredes hun saare. En dansk Godsejer — *saa* uerfaren! Hun forstod ogsaa, at han var en fin Ungersvend, hæderlig og dannet — og *saa* forelsket! Hun var lidt smigret — tilstod hun for sig selv — og begreb ikke, hvorfor hun ikke skulde unde sig *den lille* Fornøjelse.

Hendes Mand gjorde ikke ringeste Indvending imod, at hun vilde indbyde den unge Godsejer, som hun havde truffet hos Tanterne og som var i Familie baade med hende og med Ministeren. Tværtimod — saadanne Folk skulde man da netop omgaas, og derfor gik det saare naturligt til, at Andreas Torsdag den 23de Februar Klokken 6³/₄ førte Fru Hellen Cramer til Bords og blev anbragt ved hendes Side.

Selskabet var ikke stort, og foruden Fruen fandtes der kun én Dame, den tilbedende Veninde elier opvartende Hofdame, der var af en passende Grimhed og slavisk lydig overfor sin Herskerindes Capricer. Hellen holdt Fru Rønne som det nyttigste Bud af en ubetinget Paalidelighed 103og som den mest flatterende Baggrund, ved hvilken hun selv blev dobbelt smuk. Veninden havde til sit Klown - Ansigt en ganske god Figur, og da hun var ret mandfolkeivrig, yndede hun at optræde i Kjoler, hvis Nedringethed fremhævede Fru Cramers stilfulde Dragt, der kun blottede det øverste af Hals og Nakke.

Andreas *saa* sig om i Selskabet og følte sig veltilpas. Han sad der ved den smukke Frues Side, og han mindedes intet skønnere at have set, *saa* yndefuld var Skikkelsen og en *saa* berusende Kvindelighed udstraalede som den sødeste Blomsterduft fra hende. Han var ganske vanvittigt forelsket, fuld af Ærbødighed, men ogsaa fuld af Glæde. Og *saa* underligt sejerstryg, skønt han ikke vidste, hvorfra denne Følelse kom. Hans Borddame konverserede ham om de selskabeligste Almindeligheder, men hendes Smil var ikke helt spodsk og hun viste ham tydeligt en bevidst Venlighed. Forsaavidt lidt for stor, som Andreas i denne fandt noget Beskyttende eller næsten Moderligt, i hvert Fald altfor Sikkert — der fandtes ikke i hendes Stemme eller Væsen det unge Skælvende, som 104trods hans ikke-kejtede Væsen bestandigt flammede henover ham —

— og som Fru Hellen vel bemærkede. Hun var helt underlig tilmode derved. Hvilken sød ung Fyr! *Saa* god og fin! Hun kunde næsten ikke undlade at vise ham sine venlige Følelser — hun havde saadan Lyst til at stryge ham over Kinden med sin Haand og sige: du søde Mand! Og hun lo for sig selv ved Tanken om, hvilket Oprør derover vilde afstedkommes.

Ingen af Herrerne tænkte paa, at slige Indfald spøgede i den kloge og kolde Fru Hellens Hjerne. De andre *saa* nok, at Tersling var lidt betaget, men Herregud, det var da *saa* rimeligt: saaledes sømmede det sig for enhver ny Gæst der i Huset. Kappen drak glad og højroestet med Andreas og meddelte Fru Cramer, hvorledes han for ikke mange Dage siden havde fortalt Tersling, hvilken vidunderlig — »skal vi sige Kusine« han besad: »Og nu sidder han her Gud hjælpe mig — ja, Blodet er aldrig *saa* tyndt — —«

Men en af Gæsterne, en Fuldmægtig fra Kultusministeriet, afbrød ham med en Lykønskning 105til den Rejseunderstøttelse, der var lovet ham. Kappen takkede stor og sejt: ham var det ikke kommet uforberedt, for han turde sige, de *kunde* ikke lade være — »men det er kun en Begyndelse, Fa'r min, vi skal nok komme videre —«.

Hans Held beruste ham: han *saa* sig i Aanden alt som Professor. Ogsaa Cramer drak nu med ham: han hilste Kappen med en Følelse af, at den Mand var af samme Stof som han selv.

Andreas undrede sig over, hvor ubetydelig Cramer forekom ham her i Hjemmet. Han gjorde næsten Indtryk af en finere Ober-Kellner ved sit eget Bord. Han talte med en tynd og klangløs Stemme og brugte gerne nogle engelske Handelsudtryk: han havde øjensynligt ingen Forretning for her ved Middagen, og hans Forslagenhed toges kun lidet i Beslag af hans Værtspligter. Han passede engang imellem at henkaste en kort Sætning i en anstrængt ironisk Form, drak med alle Gæsterne og lod dem forresten passe sig selv.

De Herrer, der sad rundt om Bordet, var ganske faa, udgørende en Del af Fru Hellens 106Livgarde. Fru

Rønne sad mellem en yngre Grosserer og en ganske ung Komponist, der begge tog rigeligt til sig af den gode Mad og Vin og nedlod sig til at spørge med den nedringede Dame, der lo uafbrudt og støjede stærkt. Musikeren, en smuk, bleg Fyr med en sort Moustache, var især Genstand for hendes Angreb. Han sad noget sammensunken og sløv og drak stille, og det var bestandig, som han skulde glide ned fra Stolen. Kappen sagde til Andreas, hvem han havde ved Siden af sig, at Fru Rønne var farlig — hun kunde godt falde paa at voldtage Musikeren — der gik en Historie om, at hun engang ved en Skovtur havde erobret sig en ung Skuespiller, der ude i den mørke Skov i et Latteranfald over hendes af Erotik fortrukne grimme Ansigt havde »hengivet sig«. Historien fortaltes halvhøjt, og Andreas havde den ubehagelige Fornemmelse, at Fru Gramer kendte Historien og at man altsaa turde vove at sætte Samtalen saa langt ned overfor hende.

Ham faldt dog ikke sligt ind. Han passiarede lykkeligt og ganske veltalende, fordi han nød sin Ungdom, ogsaa sin Uafhængighed 107sammen med disse Mænd, paa hvis Ansigter han læste en plagsom Kamp for Tilværelsen. Musikeren undtagen, men han syntes da ogsaa ganske apatisk. Andreas blev derfor yderst forbavset, da efter Bordet den sløve Mand satte sig hen til Klaveret og spillede med en Glød og en Vildskab saare skønt, medens Fru Cramer lyttede til de ustandseligt strømmende Toner — lyttede saa optaget, at Andreas forbandede den blege Spillekant af hele sin Sjæl.

Andreas var heller ikke glad ved den Maade, hvorpaa Herrerne omgikkes Fru Cramer. Ikke at de gjorde hende en paatrængende Kur eller at hun tillod dem nogensomhelst Friheder. Men de sad for nær til hende, for tæt op ad hende, og hun tog hver af dem alene for sig. Det saa' ud — Andreas kunde ikke nægte det — som om hver enkelt havde sin Hyrdetime, hvor han fik Lov at udøse sit Hjærtes Hemmeligheder for den Skønne, der lyttede — noget spodsk, men ogsaa lidt nyfigen — efter hvad denne Damon kunde finde paa. Og Damon var hed af Vinen, blid i Øjnene og fugtig om Læberne og blev i den tætte Passiar, hvor han indaandede Blomsterduften 108fra den fine og slanke Fyllis, kun afbrudt af Veninden, der hver halve Time maatte styrte hen til den tilbedte Genstand, røre ved hende og skribe med sin Skralde-Stemme:

»Er hun ikke dejlig, hvad! Er De vild af Forelskelse? Ellers er De da ikke noget rigtigt Mandfolk?«

Hvorpaa Fru Hellen rystede hende som et paatrængende, kælent Faar bort med et lille Klap og fortsatte Samtalen.

Andreas saa' dette med inderligt Ubehag, medens Cramer efter Bordet skænkede megen god Kognak for ham og konverserede ham om hans Gods. Ogsaa et Par af de andre kom til. Andreas begreb daarligt, hvor de egentlig kunde interessere sig saa overmaade for hans Anliggender. Men naar de talte om hans Heste, hans Køer, hans Mejeri og hans Skove, skete det med et Behag, som om de befandt sig bedre i Nærheden af Ejermanden til saamange gode Ting.

Fru Cramer forstod godt, hvad der ærgrede og pinte Andreas. Men hun kunde ikke bryde Husets Skik for hans Skyld. De Mandfolk, der kom til hende og som hun ellers intet bød 109af Dameselskab, maatte have det Privilegium: *indenfor* at sidde Værtinden nær og *udenfor* at kunne optræde som gode Kamerater af den smukke Fru Cramer. Maden og Vinen og Cramers tarvelige Afslethed gjorde det ikke — til maatte der en lidt smigrende God-Vens-Stilling overfor Fruen.

Alligevel med dette Indtryk maatte Andreas ikke gaa.

Og derfor da de andre var besørgede, skaffede hun lettelig ogsaa Andreas en lang og god Hyrdetime. Ved Middagsbordet havde de — der var jo saa faa — ikke kunnet tale intimt eller alene med hinanden. Nu anbragte hun ham i en Krog af sin lille Salon nær den lave Gyngestol, i hvilken hun laa tilbagelænet; han sad paa en Taburet ved Siden af og saa' hendes Bryst sagte hæve og sænke sig, medens hun gyngede ganske let. De andre fra Cramer og nedefter respekterede som noget selvfølgelig de tos tête-à-tête: Andreas var jo optaget i Huset og indtraadte regulært i Gæsternes almindelige Særrettigheder.

Og saa fik hun ham til at fortælle.

110

Han trængte saa særdeles dertil, og han var ung og forelsket og vilde ogsaa gjerne gøre Indtryk af ikke at være ganske dum og tarvelig. Og saa fortalte han hende alt hvad han bare kunde om Barndom og Ungdom, om Pinagtigheder og Længsler, om Forelskelser, der aldrig blev af, og om Foragt for de letvindelige Kvinder. Hun spillede paa hans unge Sjæls Citer enhver Melodi, der behagede hende — og de behagede hende alle. Selv da hun var ganske ung, da hun gik ovre paa Gaarden i blaatærnet Forklæde og maatte passe Haven og Hønsene, var hendes Tanke — desværre — raaere og mere forfaren end hans. Hun forstod pludselig hvad der udmærkede ham fremfor de andre: han var en Troende, én, for hvem Illusionerne ikke endnu var bristede. Han levede ikke i den reale Verden og derfor — ja derfor var for Eksempel Godset, som interesserede de andre, intet for ham. Han levede i Drømme om større Mennesker, om underfulde Kvinder, om rigere Tider, der skulde og maatte komme og som vilde hæve en ny solbeskinnet Jord op af Dagenes snavsede Morads. Hun lod ham tale og nød — ikke 111just hans Ord — men hans unge glødende Ansigt og de to stærke blaa Øjne, hvis uselviske Beundring rejste hende en Trone — gjorde hende til Livets og Skønhedens

Kejserinde over ham, for hvem der ingen Kvinder gaves uden hende.

Hun læste alt dette i hans Blik og bag hans kønne og ærlige Tale, og maaske fordi hun grebes saa stærkt af hans Væsen, blev hun netop for ham *det* hun vilde være. Hans Elskov steg og klaredes under hendes lyse Smil. Medens han talte og talte og henrykt iagttog, hvor villigt og venligt hun lyttede til ham, blev den sidste Uges halvt barnagtige Forelskelseslyst til en mandig og frygtløs Kærlighed, og medens hun sagte rørte Citrens Strænge, fæstnede Tonerne sig i hendes Hjærte, ombruste hende og gjorde hende varm og længselsfuld. Hun vidste det — hun vilde det — dette *vilde* hun opleve.

Da de afbrødes af Fru Rønne, som længe havde behersket sig, men nu maatte hen og pille ved Fru Cramer og raabe: »Dejlighed!« og: »Hvad! Er hun ikke mageløs! De er nok ordentlig væk« — da de afbrødes saaledes, 112forsvandt endda ikke Stemningen for dem. Men lidt efter vendte de tilbage til Selskabet. De havde da aftalt, at Andreas skulde vise Fru Cramer de gamle Malerier i Kunstmusæet — hun havde aldrig før brudt sig om gammel Kunst, men naar han sagde, at der var saa meget ved dem — —.

113

X

I de kommende Uger mødtes Andreas og Fru Cramer hyppigt. Der fandtes Lejlighed nok, og de havde intet Hensyn at tage. Saa' man dem sammen, indrullerede man roligt den unge Tersling i Fru Cramers Garde og opholdt sig ellers ikke ved en saa rimelig Sag som, at ogsaa denne Sværmer brændte sine Vinger ved den Flamme, der udgik fra den smukke Frue. Husets Venner, naar de bemærkede Glæden i hans Miner og Hastigheden i hans Væsen, trak paa Skuldrene; de kendte nok den Tilstand: den varede akkurat saalænge Fru Hellen lystede — og hørte op i samme Sekund, hun vilde, som om den aldrig havde eksisteret. Cramer var nærmest smigret ved at finde Tersling som saa stadig en Gæst i sit 114Hus, og hvis han overhovedet sysselsatte sig med Skinsyge — han og alle ansaa Fru Hellen for kold — betragtede han i hvert Fald Tersling som ganske ufarlig. Enhver kunde se paa ham, at han var en naiv og uerfaren Fyr — og en saadan erobrede næppe den spodske og overlegne Dame.

Og til ingen viste Fru Hellen, hvor dybt hun var greben. Hendes Mine og Holdning var uforandret, saasnart nogen anden var tilstede end Tersling. Men hvis han havde turdet stole mere paa sin Lykke, vilde han i hendes skønne Ansigt læst en uslukkelig Tørst efter hans Ord og Nærværelse: for hende var han en Ungdomskilde, hvoraf hun drak med Begær. Hun forstod det godt selv: hun sammenlignede sig undertiden med saadanne ældre Mænd — Mænd i den Alder, hvor Livssafterne tørres ud — der forelsker sig hæftigt i ganske unge Kvinder, i hvis spæde Skønhed de tror at finde et Foryngelsens Bad. Hvor ofte havde hun ikke smilet af saadanne Ægtemænd, der ungdommeligt klædte, men uden at kunne dække over de graa Haar eller den sig rundende Mave vandrede saa elastisk som muligt ved Siden af 115smaa pertentlige Damer, der vred deres Ansigter i de mærkeligste Folder, for paa éngang at se lykkelige og frue-agtige ud! Og nu — hun selv!

Naa, hun var da ingen Olding, og ingen anede, hvor gammel hun var af Sind, hvor skuffet og, som hun syntes, tilsmudset i dette raa og elendige Ægteskab. Om hun havde mødtes med Tersling for to Aar siden — ak, hun havde da næppe kendt nogen Lykke i hans Selskab! Da havde han forekommet hende, hvad han var: ung og almindelig.

Skønt, var han dette nu — almindelig? Nej, hun kunde ikke skjule for sig selv, at han i sit Sinds Hæftighed, i sin Foragt for Snobberiet og Frasen — Egenskaber, som efter hans eget Sigende var modnede hos ham paa Rejsen — var forskellig fra den sædvanlige Menneskehjerd, selv fra de Artister, som hun omgikkes, og som, skønt udsmykkede med meget Frisind, stiledede mod Professor-Titler og Ridderkors, mod Overenskomst med de regerende Magter — alle radikale saaledes som Kappen var det: med Albuerne vredne spidse for at trænge sig ind ad Rigets Port.

116

Overfor alle disse stod Tersling med sine ukuede Meninger og sin Uafhængighed af Selskabet og med sit aldrig omtalte Gods i Ryggen saa forunderligt fri, frank og frejdig. Fri, frank, frejdig — hun gentog ofte muntert disse Ord for sig selv, naar hun tænkte paa ham: Ridder Andreas af Terslingegaard.

Og derfor elskede hun — ogsaa fordi han, der var ung og køn og ikke-forraaet, tilbød hende af sin hele Sjæl, næsten ikke seende hende af lutter Forelskelse og dog attraaende hende legemligt med en Ildfuldhed, der bragte alle hans Sanser til at skælve ved den mindste Berøring.

For Andreas svandt Dagene som Timer: hver havde nok af Fryd til at fylde ham ganske, thi der var næsten ingen, hvor han ikke skulde træffe Fru Hellen. At det var gaaet efter hans Eventyr-Vilje, det var naturligvis saare skønt, men behøvedes ikke længere til hans Følelse af Lykke: han elskede sin Udkaarne af alle sine Evner, som han ogsaa alle lagde for hendes Fod. Alt hvad han havde drømt og tænkt, oplevet og læst bandt han til en Buket, omvunden med snart Begejstring og snart Had, 117og rakte hende den med skælvende Hænder. Han elskede hende, fordi hun var en saa villig Tilhørerinde: han var helt forbavset over, at hun, hvis Forstand han aldrig trættedes af at beundre, kunde lytte saa villigt til hans ikke meget veltalende Ord og jævne Fortællinger, og han syntes samtidigt, at han blev et bedre Hoved, klarere og rigere, naar han var sammen med hende. Han læste meget i denne Tid, alt hvad han kunde finde af Skønlitteratur og Historie, og fortalte hende om dette, og hun, der kun havde læst lidt, lod sig i villig Magelighed belære, medens hun morede sig, frydede sig i sit Hjærte over hans Ivrighed. Hun havde blot undertiden Lyst til at afbryde ham og sige: »du søde Mand, du behøver ikke at anstrænge dig saa meget; se her, Herre, din Tjenerinde er rede!« — men hun bortskød hurtigt denne Lyst, grebet af en ubestemt Frygt for, at Fortryllelsen kunde hæves pludseligt og ved noget, hvorom ingen af dem vidste i det Øjeblik.

Dog opstod der ikke nogen Mislyd mellem dem under deres lange Samtaler. Kun en eneste Gang. Og det skete, da Fru Hellen — de havde 118allerede kendt hinanden i over tre Uger — tilfældigt nævnede sit Barn. Andreas blev i samme Nu stiv og kold, og Hellen saa' det næsten med Forfærdelse:

»Vidste De ikke, at jeg havde en lille Pige, Tersling!« sagde hun med et blegt men smilende Ansigt, »det var da snurrit.«

»Nej, jeg tilstaar — jeg synes ikke« — fremstammede Andreas.

Og virkelig vidste han ikke, at hun havde et Barn. Dette spillede ingen Rolle i Hjemmet, omtaltes aldrig, og Fru Hellen viste sig ingensinde offentligt med det. Uden nogen Foranledning fra hendes Side kunde Andreas saaledes være uvidende om, at hun var Moder.

Han følte dunkelt, at heri var noget galt — noget for hans Bevidsthed stødende, og som forringede hende. Dog denne Følelse, der end ikke blev ham helt klar, forjoges hurtigt af en anden og stærkere, der som Skinsyge saarede ham ind i Hjærtet. Barnet — det var det haandgribelige Bevis paa, at hun tilhørte og havde tilhørt en anden med sit Legem slængt hen for hans Forgyldtbevidende. I et Sekund saa' han hende og Cramer for 119sig — og hans Ansigtstræk blev stive uden Smil og uden Ømhed.

Helt forstod Fru Hellen ham ikke, skønt hun nok begreb, hvilken Form hans Skinsyge tog. Hun gjorde intet Forsøg paa at klare eller formilde Indtrykket. Men hun blev lidt længere sammen med ham end paatænkt og viste sig den Dag paa éngang saa usanseligt tilbageholdende og som en saa elskværdig Veninde, at Andreas en Time efter var ligesaa forelsket og begejstret som før og maaske selv troede Saaret allerede lægt.

Og atter gik nogle Uger, og de kom hinanden nærmere og nærmere, ønskede at være sammen hvert Minut, men skønt hans Hænder brændte efter at tage hende ind til sig, og hun nærrede en vild Længsel efter at lægge sin Kind til hans, var der dog ikke vekslet noget Kærtegn dem imellem.

Men saa var det, at Fru Hellen skulde rejse en fem, seks Dage til Jylland for at overvære en Broders Bryllup. Og dels for at trøste Andreas, der var overmaade forknytt over Adskillelsen, dels fordi hun selv trængte til hans Selskab inden nogle Dages Tomhed, gjorde 120Fru Hellen sig fri om Aftenen før Afrejsedagen: Klokkeren halvsvy skulde Andreas vente hende ved Broen fra Havnegade.

Det var en af de første Dage i April og endnu ikke mørkt. Der var allerede Foraars Luften, og denne var saa tynd og let som Bjærgluft. Andreas syntes næsten, at Luften bar ham, som han gik der frem og tilbage i Børsgade. Og saa blev ved Solnedgang Belysningen saa usikker, at den bragte alle Nerver til at dirre. Man saa' alt — men det antog nye, finere og skønnere Former, baade Huse og Skibe og Taarne, medens stærke Farver stod skarpt mod hinanden ude i Horisonten.

Der gik han, fuld af Forventning: der maatte ske noget denne Foraarsaften, hvor hun havde sat ham Stævne med saa kærlige Ord: »hun vilde se ham længe, inden hun rejste«. Fem, seks Dage — hvormed skulde han fordrive Tiden, inden hun kom tilbage? De eneste Mennesker, han omgikkes, var Tanterne. Han havde fattet saamegen Medlidenhed med deres Gammeljomfru-Tilværelse, og han havde desuden mødt hende der i Stuen og kunde tale lidt med de gamle 121Damer om hende, som ogsaa de beundrede. Ja, saa traf han undertiden Kappen, der altid var villigt til at holde Venskabet vedlige. Det var alt hvad han havde, naar hun var borte!

Og han spejdede efter hende, vidste, at han vilde kende hende paa lang Afstand, helt henne hvor hun drejede om Hjørnet ved Havnegade. Han tænkte, hun vilde bære det graagule Slør, der klædte hende saa nydeligt: hendes Ansigt blev saa friskt, hendes Øjne saa tindrende gennem det klare Stof.

Og som om det var første Gang, de skulde mødes, bankede hans Hjærte næsten hørligt, da han

skimtede det graa Slør.

Hvor var hun ikke yndig i denne matgrønne Rejsedragt, som hun her indviede: slank og saa sikker, ikke stærkt vuggende eller svajende! Hvilken Mand vilde ikke være lykkelig, om denne Kvinde elskende gik ved hans Side!

De talte sammen om det smukke Vejr, om Solnedgangens mærkelige Farver, om Rejseforberedelserne, om Turens Kedsommelighed, medens de tæt indtil hinanden vandrede sammen over Kristianshavn ud ad Amagergade. Der var ingen at møde derude. Blot man kom over 122Langebrogade, havde Gaderne et andet Præg end i København: et graaere og tristere. Men var man ude paa Amager, blev det pludselig til Land: man gik ad en Landevej med smaa Huse paa Siden — undertiden Mark uden Huse paa lange Strækninger.

Ved en saadan Aabning, hvor de var ligesom helt alene ude paa en vid Slette, lagde Fru Hellen pludseligt sin Arm ind under hans og sagde smilende:

»Tersling, jeg er træt og tørstig! Skaf mig i Hus — jeg vil ikke gaa længer!«

Han lovede sit Bedste, meget lykkelig, for de havde aldrig siddet alene sammen udenfor hendes Hjem.

Og lidt efter kom de til en fattig Beværtning, foran hvilken der stod et Par Træer og forestillede en Have med Lysthuse. Maaske kom der Sommersøndage endel Besøg dér. Nu syntes der øde og tomt. De gik hen til Huset og traadte ind i en tarvelig Skænkestue. Værten, en høflig gammel Mand, anviste dem Plads i et »Dameværelse« ved Siden af den større Stue — maaske var han vant til den Art Besøg, maaske interesserede de ham ikke. Han bragte 123i en Fart noget The og noget Rhum og lukkede Døren efter sig til den store Stue, hvor just nogle Gæster traadte ind, og — de var saa alene, som om de var hundrede Mile borte fra København og de elegante Stuer i Bredgade. Igennem Vinduet saa' de ud til de tynde sorte Træer, der endnu tegnede sig i det faldende Mørke — Stuen var sparsomt belyst af en lille Petroleumslampe i Loftet.

Han tog hendes Haand, og hun lod ham gjerne beholde den.

»Hvor godt at være alene og hvor dejlig De er! — Er De virkelig træt?«

Hun rystede paa Hovedet og frigjorde atter sin Haand for at tage Handskerne af. Da hendes Hænder var frie — bløde og fine Hænder — da vilde hun ikke længer modstaa sin Lyst, men lod sagte sin Haand glide dvælende ned over hans Kind og hviskede:

»Du søde Mand!«

Han blev helt betagen af Lykke og kunde blot sige:

»Elsker du mig?«

Hun nikkede smilende, som om hun vilde 124sige: »ja, det véd du da nok, du dumme Menneske.«

Og da drog han hende ind til sig og fæstede sine Læber paa en villig Mund, der svulmede under hans Kys — og de følte sig begge befriede og forunderlige i deres Lykke.

De gennemgik nu udførligt alt, hvad der var passeret dem imellem fra deres første Møde; og Andreas blev ganske forstummet ved at erfare, hvor længe hun havde elsket ham, og hun blev ikke træt af at høre hans forelskede Ord om hendes Dejlighed og Vidunderlighed.

Saaledes sad de næsten to Timer — da maatte Fru Hellen afsted. Hun maatte hjem, og imorgen skulde hun rejse. Og det store Spørgsmaal opstod, hvornaar og hvordan de saas igen. Men begge var klare over, at med deres gamle Stævnemøder paa Gaden og hos hende var det forbi.

»Du vil komme til mig,« sagde han, hed af Lidenskab, og kyssede hende.

»Til dig — ja,« svarede hun uden Koketteri, »men hvad er hos dig? Paa Hotellet — umuligt!«

Han lod hende ikke Tid til flere Indvendinger, thi pludselig fik han en Idé:

125

»Nej — hos mig skal du komme, dér hvor jeg bor — naar du vender tilbage.«

»Og hvor er det?« spurgte hun leende.

»Lad mig om det — Lejligheden skal staa parat til dit Komme.«

»Det tager sig helt Tusind-og-en-Nat ud,« sagde hun fornøjet — »nej, ikke berøv mig mine Illusioner,«

bad hun, da han med en lille Hovedrysten vilde forklare hende Mysteriet, »lad mig være i Uvidenhed til da!«

Og paa Vejen hjem aftalte de, at hun skulde komme til ham Dagen efter sin Ankomst Klokken tre, og at han i et forsigtigt Brev til hendes Hjem skulde opgive hende Adressen blot ved at skrive den over Brevet.

Men ved Kristianshavns Torv skiltes de. Dér tog Fru Hellen en Droske og kørte hjem.

Andreas gik den lige Vej op til Nybrogade, hvor Dr. Kappen boede i et gammelt Hus.

Dette var hans ganske simple Idé: at leje Kappens møblerede Lejlighed, medens denne opholdt sig i Udlandet, thi Andreas havde hørt, at Afrejsen stod for Døren. Han traf Kappen 126 hjemme og blev modtagen med overstrømmende Hjærtelighed. Det faldt saa naturligt, at Andreas kom for at sige den anden Farvel og spørge, om han ønskede nogle Hoteladresser eller lignende. Kappen skulde rejse den næstnæste Dag tidligt om Morgenen, og alt tegnede da til Held for Andreas' Plan. Men Kærligheden gjorde ham forsigtig, og han sagde ikke sit Ærinde rentud. Derimod inviterede han Kappen til en Afskeds-Souper. Andreas vilde desuden gerne denne Aften sidde lidt festligt og drikke god Vin — hvert Glas til hendes Ære. Dog, da ved Bordet Kappen spurgte, hvorlænge Andreas endnu blev i København, gik det Hele af sig selv. Andreas svarede, at han egentlig gerne vilde blive et Par Maaneder endnu, men at Hotellivet begyndte at kede ham, saa han vist dog rejste hjem i den næste Uge: i Pensionat vilde han ikke, og Lejlighed gad han ikke leje og møblere for saa kort Tid. Kappen smagte lidt paa det, inden han sagde, at Andreas naturligvis godt kunde bo i hans Lejlighed, mens han var borte. Hvortil Andreas svarede, at det tiltalte ham virkelig — paa den ene Betingelse, at han fik Lov at betale derfor. 127 Saa fulgte nogle Komplimenter; saa erklærede Andreas, at han vilde leje for tre Maaneder, men tilbød Kappen et halvt Aars Husleje, da Værelserne var møblerede. Kappen var saa henrykt, at han daarligt kunde skjule sin Glæde: disse Hundrekronesedler faldt saa uformodet i hans Skød! Og ti Minuter efter var Sagen i Orden og Dr. Kappen, desværre for Andreas, saa fuld af Venskabsglæde og af Champagne, at han bestemt lovede at besøge Andreas paa Terslingegaard om Sommeren.

Samme Nat skrev Andreas et Brev til sin Moder. Han bad hende undskylde, at han endnu blev nogle Maaneder i København, men han troede, Opholdet var ham nyttigt. Han havde nu lejet sig nogle møblerede Værelser, men disse var ikke rigtigt hyggelige. Om hun ikke vilde sende ham Tæpper, Puder, Malerier, nogle nemme Møbler, Sengklæder, Sølvtoj og Dækketøj omgaaende til hans nye Adresse i Nybrogade — og helst om en af Gaardens gamle Piger kunde følge med for at tjene som Husholderske.

Fire Dage efter arriverede gamle Dorthe med en Række af uhyre Kasser, som hun 128 samvittighedsfuldt udpakkede i Løbet af et Døgn, og hvorved Dr. Kappens Stuer ganske skiftede Udseende.

Andreas havde i et forsigtigt Brev skrevet sin nye Adresse til Fru Hellen.

129

XI.

Paa Klokkeslettet — det var vist første Gang i Fru Cramers Liv, at hendes Skønhedsvæsen tillod hende at være præcis, dog til den nu kommende Stund havde hun Dag og Nat længtes og glædet sig — paa Klokkeslettet ringede Fru Cramer paa Døren, hvor endnu forsigtigt Kappens Navn stod, og i samme Nu blev den revet op og hun næsten baaret ind i Stuen af Andreas. De omslyngede hinanden, og der gik nogle Øjeblikke, inden de kunde sige hinanden, hvor forelskede de begge var og hvor lykkelige over at genses. Og i en Fart rev Fru Hellen Overtøjet af sig for atter at bore sig ind til ham, der bedækkede hendes fine, rødme Ansigt med tusinde Kys, hede og nænsomme paa én Gang.

130

De fortalte hinanden kort og hastigt, hvordan de havde tilbragt Adskillelsesdagene — begge med en eneste Tanke: det nuværende Øjeblik. Og Fru Hellen var saa lykkelig, at hun endog roste Andreas for hans Indfald: at leje Kappens Værelser. Han fortalte hende straalende, hvor fiffigt han mente at have baaret sig ad, hvor sikre de var her uden Genboer og kun opvartede af den gamle Dorthe, der var kommen over fra Jylland med alle Sagerne.

Fru Hellen havde engang tidligere været i Kappens Lejlighed til en Ungkarleaften og saa' nu først, hvor forandret der var.

»Lad mig se dine Værelser,« bad hun.

Han tog hende om Livet, og de gik langsomt gennem Spisestuen ind til Sovekammeret, som Andreas havde forandret mest og hvor næsten alt var hans.

»Kappens Spor er udviskede,« sagde han smilende og kyssede hende.

Hun gengældte hans Kys med en Heftighed, der næsten forbavsede ham, og saa' sig om med halvlukkede Øjne.

»Her er hyggeligt, her vil vi blive. Her bor du — og jeg.«

131

»Vort Sovekammer?« spurgte han frygtsomt og med bankende Hjærte.

»Vort Sovekammer,« indrømmede hun, »du søde Mand.«

Han betragtede hende med stor Fryd; han *kunde* godt nøjedes med Kyssets Kærtegn denne Dag og andre Dage med: han var allerede saa stolt over at hun, den skønne, tilbedte Frue, mere attraaværdig end alle han havde set, laa her i hans Arme, hengiven og øm, og glad ved at kæles for. Men han syntes, at om hun nu gav sig til ham den Dag, saa handlede hun større og bedre end de Kvinder, der skal ledes gennem Hundreder af lumre og lystne Forgaarde til Elskovens Allerhelligste. Han vilde gærne straks eje hende helt, skønt han var lidt ængstelig for sin egen Rolle i det Kærlighedens bevægede Optrin, der skulde spilles — han var ikke meget forfaren, bange for at være raa, men ogsaa angst for ikke at være en Mand.

Han knælede ned for hende og sagde:

»Jeg længes meget.«

Hun bøjede Hovedet og svarede med smilende og tindrende Øjne:

132

»Jeg vil gærne — hvis du længes saa meget: jeg er jo din.«

Da tog han hende og afklædte hende under utallige Beundringsord og Kærtegn og førte hende til sin Seng.

Men i Omfavnelsen mærkede han — med en nagende Smærte, der pludselig gennemfo'r ham og fæstnede sig i hans Hjerne — at han tænkte paa, *maatte* tænke paa, at en anden havde besiddet hende, ligesom nu han. Og da hun laa med Hovedet boret ned i hans Skulder i en vellystfuld Mathed, spurgte han sig selv med Fortvivlelse, om hun maaske tænkte som han og om hun sammenlignede før og nu. Men han turde intet Spørgsmaal rette til hende — han turde ikke vove at blot minde hende om hendes retmæssige Besidder — ikke lade sig mærke med denne stikkende Pinsel i Hjærtet. Han *maatte* kun kysse hende og forsikre hende om, at ingen var dejligere end hun, dg at han aldrig havde følt, ja haabet at opnaa saadan Lykke. Men bagved hans elskovshede Ord laa en Følelse af Vrede og Had, fordi hun ikke helt var hans og ikke altid havde været hans: for hun havde jo vist en anden de 133samme Kærtegn og den samme Glød — eller maaske ikke? — og en anden havde turdet kysse hende saaledes, saa hæftigt og lidenskabeligt — eller maaske ikke? — og havde faaet de samme fremstammede Elskovsord til Svar — eller maaske ikke? Kun naar hun saa' paa ham med det klareste og ømmeste Blik veg undertiden Fortidens Skygger for dette tindrende Sollys.

Hun derimod: hun befandt sig vel — usigeligt vel til Mode med en henrivende Følelse af legemligt Behag. Hun havde det saa godt, saa godt i hans Favn. Fra hin første Aften i hendes Hjem havde hun egentlig længtes mod denne Stund, været i en Art Spænding eller Nerveophidselse — »som en brudefros Jomfru har jeg været,« sagde hun engang leende til ham, der knap forstod hende — og nu, nu nød hun denne velsignede Fuldragthedsfølelse. Hun var ligesom mere sig selv; hun havde handlet, som hun vilde, og havde fuldført sit Værk uden Tøven, uden Taabelighed, uden Famlen. Hun havde længtes saa hæftigt efter at kunne vise sig øm og hengiven mod en Mand, og nu havde hun ogsaa lært dette at 134kende — og helt ud. Hun fornå hans Nærhed næsten som et friskt og foryngende Bad, hvori hun sænkede sit hvide Legem, der farvedes rosenrødt under hans Elskovs havsalte Bølge.

Og hun vuggede sig helt ind til ham og nød Lykke og gav Lykke paany. *Hun* tænkte ikke paa sin Mand, ikke et Sekund. Hvad havde han med dette at skaffe! Han var for hende som et stygt Insekt, hvis Stik hun engang imellem maatte taale. Hvad Grund skulde hun vel have til at sammenligne denne Ubehagsfornemmelse med Vellystfølelsen nu?

Men idet hun klyngede sig til Andreas, efterat nogle Timer var gaaede, kom der en anden Tanke, der pinte hende. Et underligt Indtryk af, at den Sansning, som hun havde ønsket, i Virkeligheden var forbi og aldrig kunde komme mere — saalidt som den Knop, der blev Blomst, kunde blive Knop og atter Blomst paany. Var hun steget op ad et Bjærg og stod nu paa Tinden og kunde ikke naa højere, men blot se —

tilbage eller frem — altid nedad? Hun rystede vredt disse Tanker af sig, hun ¹³⁵*vilde* have det godt og hun kyssede atter Andreas og sagde: »du søde Mand!«

For han var jo Mand og ung og fin og saa velsignet forelsket — saa forelsket som hun endnu ingen havde set, selv overfor hendes kongelige Skønhed.

Og netop *da* var han ikke saa forelsket, som han havde været to Timer tidligere, inden Billedet af Cramers Skikkelse sad paa hans Tankes Nethinde — blivende og fasttvunget.

— — De skiltes under Kys som de var mødtes — lidt mindre sikre overfor hinanden, end da hun stormede ind til hans Favntag.

136

XII.

I de første Uger derefter kom Hellen hyppigt til Andreas.

De længtes begge efter de livsalige Timer de tilbragte med hinanden i det stille Soveværelse. Og de havde let for at mødes. Hellen var vant til at gaa og komme i sit Hus, som hun vilde, hendes Mand var desuden meget borte i Forretninger, ofte fra tidlig Morgen til sen Middag — og til Gengæld var Andreas, uhindret af Mennesker eller Forretning, altid hjemme, altid paa sin Post. De havde jo nemlig Telefonen, som hverken den fremstræbende Læge Dr. Kappen eller den *smarte* Forretningsmand, Grosserer Cramer havde undladt at anbringe i deres Boliger. Ved dens Hjælp underholdt Hellen og Andreas en stadig Forbindelse, ¹³⁷og de var istand til at ansætte deres Stævnemøder med nogle Minuters Varsel, ikke længere Tidsfrist end Hellen behøvede for at naa fra Bredgade til Nybrogade med en Sporvogn eller tilfods. Hellen erklærede, at nu først forstod hun Telefonens sande Nytte: den var utvivlsomt opfundet alene for Elskende, og hun anførte mange verdensberømte Katastrofer som Vidnesbyrd om, hvorledes Telefonen maatte omdanne Kærlighedshistoriens Udvikling og Karakter; hverken Romeo og Julie eller Hagbarth og Signe vilde kommet saa ulykkeligt afsted, hvis Julie kunde telefoneret sit Forehavende til Romeo eller Hagbarth underrettet Signe telefonisk om Familiens Anslag.

Saaledes lo og spøjte og kyssedes de. Derimod *talte* de nu ikke saameget sammen som før eller rettere Andreas udviklede ikke mere saa mange Meninger og Lærdomme for Hellen. Det behøvedes ikke: i fordums Dage fandt de igennem den alvorlige Samtale hinanden i Kærlighed — nu fandt de hinanden i den hede Omfavnelse, som ingen alvorlige Indlednings-Kommentarer tiltrængte.

138

Dog dette pinte Andreas ikke saa lidt og bestandigt mere: at Hellen Besøg var saa korte. Hun kom til alle Dagens forskellige Tider, men altid kun en Time eller højst to. Hun gav de rimeligste Grunde, naar hun saa hurtigt maatte bort igen, for hun skulde passe sit Hus, modtage og gøre Visiter, gaa til Syjomfru, besørge baade Teatrenes Førsteforestillinger og adskillige Middagsselskaber. Men en Kendsgerning var det, at hun ikke kunde skænke Andreas hele sin Tid, og han plagedes derved, ogsaa fordi han fandt det lidt ydmygende for sig, at *hun* altid bestemte baade Klokkeslettet og Besøgets Længde. »Jeg kommer Klokken halvto«, lød det til ham i Telefonen, og saa var *det* bestemt. »Ræk mig Uhret — nu maa jeg afsted« og saa var *det* afgjort. Han følte sig næsten som et Instrument, paa hvilket der daglig spilledes en kort og belejlig Stund og som dernæst sattes hen i Krogen uden mindste Betydning for alle Døgnets øvrige Timer.

Og hvad hjalp det, han gjorde Indvendinger! Om han bad — hun *kunde* jo ikke føje ham. Hun kyssede ham venligt og sagde: »jeg vilde gærne, du, men —«. Og naar hun var ¹³⁹kærligst, tilføjede hun: »jeg skal se imorgen«. Men aldrig kom det Imorgen, hvor hun kunde give ham hele sin Tid uden at de bestandigt følte det, som stod der bag ved dem en Vogter, der paa Timen vilde skride ind. Andreas sagde, at han nu begreb, hvad Meningen var med det berømte Damokles-Sværd: det var en Uhrviser, som man vidste ubønhørligt vilde falde i Slag og overskære Lykkens Traad.

Men hvis han surmulede og vrededes og bebrejdede hende, at hun tænkte paa alt andet end ham, da blev det meget værre. Thi da blev hun for en Stund fra den forelskede Hellen til den overlegne Fru Cramer, og da sagde hun blot:

»Ja, hvis du ikke vil have, jeg skal komme saadan — da maa jeg altsaa helt blive borte. Jeg troede, du var glad ved mig!« —

— og hvad blev der saa andet at gøre end at knæle ned og forsone hende og fortælle hende, hvor lykkelig han var ved at eje hende.

Men inderst inde følte han — hvor sød Forsoningen end kunde blive — dog en bitter Kval, en hæftig Uvilje, fordi hun intet andet havde at svare end disse stejle Ord, medens 140hun paa sin Side blev ked over, at han tvang hende til saadanne Scener, som ingen Nytte var til og blot spildte den kostbare Tid.

Og uheldigvis kunde de ikke ses andre Steder end hos ham. Paa Gaden var det nu en Galskab at gaa, naar de besad et langt tryggere Mødested. Og hos fælles Bekendte? De havde kun Tanterne. Men da Andreas engang for Alvor foreslog, at de skulde arrangere sig paa at være sammen dér en Aften, og samtidigt tilføjede nogle venlige Ord om de gamle Damer, gav Hellen sig til at le og spottede lystigt over de to snakkesalige og nysgerrige Frøkener. Hun efterlignede dem saare pudsigt, og Andreas maatte le med, skønt han følte sig lidt ubehagelig berørt ved denne Spot, der ikke stemte overens med hans humanitære Følelser overfor de stakkels Gammel-Jomfruer. Han fik da endelig at vide, at Hellen ene var kommet dér den Februar-Aften for hans Skyld, og skønt han kyssede hende henrykt over dette første Kærlighedsbevis, mindskedes ikke derved hans Ubehagsfølelse, fordi han mindedes, hvor elskværdig — altsaa forstilt elskværdig Hellen havde været hin Aften mod de troskyldige Gamle.

141

Saa kunde de naturligvis ses hos Hellen selv. Andreas plejede jo at komme ofte der i Huset, og det var snarere mistanke-vækkende at udeblive end at aflægge hyppige Besøg. Hellen opfordrede ham bestandigt, baade naar hun var hos ham og i Telefonen, til at indfinde sig saavel Middag som Aften. Det var hende ikke ubehageligt at se sin Mand og sin Elsker sammen. Maaske hvis de havde været intime Venner — skønt! Men i hvert Fald nu var de kun Bekendte, der vekslede de rent formelle Høflighedsord, udover hvilke Cramer overhovedet intet forlangte af sin Kones eller Husets Omgang. Og Hellen gjorde en Adskillelse, som mellem Himmel og Jord, mellem sin Elsker og sin Mand. De kom aldeles ikke hinanden ved. Cramer — han var den nødvendige Ægteemand, som Skæbnen havde overantvordet hende, da hun maatte giftes: saa nødvendig som Mad og Bolig og hvad der ellers fordredes her i Verden for at leve som andre Mennesker. Hun tilhørte ham, det vil sige: han tilhørte hende som den bestalter Skaffer ved Livets Bord — ligesom hendes Tjenestepige opvartede hende, saaledes ogsaa hendes 142Mand. Hun havde kun hine første Dage overfor ham tilsat den Overlegenhed, som hun *vilde* bevare overfor alle: var altid fornem, spodsk smilende og dronningeagtig som hun *vilde* være — og han beundrede hende i denne Karakterrolle og vilde ingenlunde have hende anderledes. Kun undertiden hævde sig som Ægteemand — hvori hun fandt sig som i et nødvendigt Onde til Gengæld for andre Behageligheder. Men hun foragtede ham som den Snob han var — kun anerkendende hans Evne til at tjene Penge.

Derimod Andreas! Hvad havde han med denne Mand at skaffe! Andreas var for hende den evigt vederkvægende Sansning — og intet mere. Men dette var meget. Hun elskede hans Natur og Væsen — hun foragtede intet hos ham — og hun blev forpint, naar hun skulde vise sig overlegen og dronningeagtig overfor ham: hun vilde saa gerne være Masken foruden. Hun ønskede altid at være sammen med Andreas, at have ham om sig, at mærke hans Forelskelse paa tusinde Smaating, og hun generedes slet ikke ved sin Mands Nærværelse, saalidt som denne kunde hindre hende i at 143more sig over en Bog, som hun læste, eller drikke en Vin, der behagede hende.

Ikke saa Andreas. Han taalte ikke Cramers Nærværelse, efterat Hellen var bleven hans. Han modtog saare nødtigt Cramers Gæstfrihed, veg helst til Side for hans Haandtryk. Men han kunde ikke nægte, at Cramer ikke var nogen plagsom Ægteemand. Havde Othello ikke været mere skinsyg, kunde Desdemona narret ham i mange Aar, hvis saa lystede hende. Dog i Andreas skød Skinsygen op paa et bestemt Punkt: det nemlig, naar *han* skulde gaa og den anden blive. Om Dagen holdt han det endda ud, men om Aftenen! Naar Andreas sagde Farvel, bukkede for Fruen og derpaa blev fulgt ud i Entréen af Herren, der høfligt lukkede Døren op for ham, saa blegnede han af Sorg og Harme paa sin Vej. Her gik han — og den anden blev, blev den hele Nat. Nu sluktes Lysene og der faldt Stilhed over Huset og Natten kom og indbød til Elskovstimer, som ingen forstyrrede. I det fælles Sovekammer opholdt de sig, og den Dejlighed, som Andreas tilbad, var Ægteemandens, uforstyrret hans — i en Nydelsens Fred, som Andreas aldrig 144opnaede. For én Nat syntes Andreas, at han vilde give tusinde og atter tusinde Dage af sit Liv. Og Cramer havde alle Nætter. Hvad vidste Andreas om, hvorledes Nætterne hengik, selv om Hellen ikke elskede sin Mand. Han var Herren, og hun hans lovlige Eje.

I saadanne Tanker tilbragte Andreas søvnløse Timer. Men den næste Dag — Forretningsdagen, der ingen Elskov kender undtagen for de Hemmeligt-Elskende — endte hans Kval. Naar Hellen kom frisk og smuk og kyssede ham, lægedes Saaret, for saa atter at springe op, saasnart det led mod Nat.

145

AIII.

Næsten hele April ud kom Hellen regelmæssigt hver Dag, en enkelt Gang endog baade Formiddag og Aften. Men efterhaanden begyndte hun at klage over Besværligheden ved disse Besøg. Hun mødte for mange Bekendte paa Vejen. I Begyndelsen kørte hun ofte i Sporvogn — med Droske turde hun ikke standse udenfor Huset — men hvis hun dér traf nogen, som kendte hende, blev det farligt at stige af ved Højbro. Undertiden maatte hun da køre et Stykke videre og saa vandre tilbage. Gik hun tilfods ned ad Østergade, udsatte hun sig for at støde paa alle mulige Venner, hvem det kunde falde ind at følge hende et Stykke paa Vejen; og valgte hun de mindre befærdede Gader, Vingaardsstræde 146 for Eksempel, var det langt værre at møde nogen — for hvad skulde hun dér! Alle kendte hende jo i det Mindste af Udseende og Navn; og hun kunde endda risikere, at hun blev forfulgt af fremmede Herrer, naar hun gik i de mindre Gader — saa elegant hun var klædt — og at disse Herrer fulgte hende lige til Andreas' Dør. Ogsaa Fru Rønne var paa Spil med smaa Hentydninger til, hvor dejlig Hellen *for Tiden* var — »naa, han er nok forelsket« — og med Smil, der skulde sige, at hun vidste Besked. Hellen fik stærkere og stærkere den Fornemmelse, at Folk lurede paa hende, og at hun maatte tage sig iagt. Hun var ikke vant til at føle sig mistænkt eller usikker. Hun havde aldrig tidligere for Alvor været angrebet: hvor koket hun end kunde vist sig, hendes Flirt var foregaaet under lagttagelse af alle selskabelige Former. Hun havde altid følt Afsky for at regnes til Hovedstadens Zigøjnerlejr, hvis Mandfolk syntes hende malproppe og fordrukne, og hvis Damer manglede den rolige Elegance, som nu engang for hende var Maalet og som hun satte op imod enhver Bebrejdelse, der ellers kunde rettes imod hende. Hun vidste 147nok, at hun som Ægtehustru og Moder ikke opfyldte alt, hvad Selskabet forlangte; men hun var alligevel en Dame, som enhver Salon vilde aabne sig for — naar blot hendes Mand ikke trykkede hende ned. Gjorde hun ham latterlig, forringede hun ham imod sine egne Interesser. Det fik endda være; men hun selv vilde forblive korrekt, vilde betragtes som den kolde, overlegne, spodske Fru Cramer, der, forgudet af mange Mænd, ikke ejedes af nogen. Og naar Folk ikke betragtede hende paa samme Maade som forud, saa var hun heller ikke den samme, og naar de mente, at hun havde skænket sig til en Elsker, at han ejede hende — ja saa var hun ufri. Og hun *vilde* være en Herskerinde i en lille Verden, der forekom hende ret stor.

I saadanne Tanker kom hun en Dag mismodig til Andreas og forsikrede ham om Nødvendigheden af Forsigtighed. Just en Dag, hvor han, forpint af Gaarsaftenens Besøg i hendes Hjem, trængte til al Lindring fra hendes Side, til lange Timer, til nye Beviser paa hendes Kærlighed. Hun var lidet oplagt til at give ham saadanne. Netop denne Dag, hvor hun 148havde spist Frokost paa en Restaurant sammen med sin Mand og en af hans Forretningsbekendte, havde denne, maaske i al Uskyldighed, sagt til hende: »jeg mødte Fruen forleden Dag i Nybrogade, men De saa' mig ikke«, og hun følte, at hun næsten var blevet rød og ikke havde mødt det Blik, som hun troede hendes Mand havde tilkastet hende, med den fornødne Overlegenhed. Maaske var det Indbildning, men i hvert Fald var hun ærgerlig derover.

Og netop nu vilde Andreas friste hende med nogle vilde Planer om en Foraarstur paa et Par Dage, under hvilke hun skulde paaskyde et Besøg hos sin Familie.

Hun lod ham ikke tale til Ende, men med et koldere Ansigt end hun nogensinde siden deres Bekendtskabs første Timer havde vist ham, sagde hun:

»Derom kan der aldeles ikke være Tale. Selv om jeg ellers kunde rejse her fra Byen — jeg begriber iøvrigt ikke, hvordan du kan tænke det — saa er det i disse Dage umuligt. Paa Lørdag skal jeg have Herreselskab paa fireogtyve Personer. Din Indbydelse er undervejs.«

149

»Derom har du ikke fortalt mig det mindste,« Andreas var ganske bleg.

»Nej, af den simple Grund at jeg ikke vidste det. Cramer kom imorges hjem og bad mig ordne det. Derfor spiste jeg med ham paa Restaurant; han havde daarlig Tid.«

»Og i hvad Anledning er den Middag?«

»Det skal jeg sige dig. Cramer har gjort en stor Forretning. Han har i Forening med to andre købt nogle Ejendomme ude ad Vesterbro — paa Spekulation, og de har nu solgt dem og hver tjent 60,000 Kroner derpaa. Tresindstyve tusind,« gentog hun, og der var i Stemmen en vis Stolthed over Cramer: hun var da altsaa ikke saa helt ringe gift som Andreas tydeligt nok mente. Den Mand, der kunde tjene en saadan Sum paa en Formiddag, kunde man altid være bekendt at være gift med, selv om man ikke elskede ham.

Andreas saa' denne Stolthed, og den skar ham i Hjærtet. Han undte fuldkommen Cramer Pengene og mer end disse, men han undte ham unægteligt ikke, at hans Kone blot et Øjeblik følte sig stolt af denne heldige Spekulation. Men hvad var der at gøre!

150

»Og Middagen?« spurgte han.

»Ja, den skyldes et Væddemaal mellem de tre Kompagnoner. Det er noget om, at Cramer holdt paa, at han vilde tjene en Smule mere end de andre, et Par Tusind Kroner, og virkelig har gjort det, og saa skal han til Gengæld give en Middag — eller saadan noget.«

Fru Hellen var tydeligt nok ikke klar over disse Kompagniforhold, men utvivlsomt var hun behageligt berørt ved at omgaas Tusinder saa fortroligt. Maaske havde det generet hende lidt, at Andreas var saa formuende, og i hvert Fald havde hun intet imod, nu for Øjeblikket ikke at være ham underlegen i pengelig Henseende.

Andreas forstod det nok, og han tænkte ved sig selv: hun føler sig rig ved Cramers Penge.

Højt sagde han: »Og hvordan kommer jeg med til denne Forretningsmiddag?«

»Jeg kunde have friet dig; vi aftalte Indbydelserne efter Frokosten, men saa efter den Tale om min Gaaen i Nybrogade, troede jeg det var klogt, at jeg straks sagde ja, da Cramer foreslog dig. Derved vakte jeg ingen Mistanke, tænkte jeg — og det var rigtigt. Og han foreslog 151 dig maaske af et Hensyn til mig: turde jeg ikke modtaget hans Hensynsfuldhed, saa maatte jeg givet en Grund, der kunde generet mig siden.«

»Ja, det var vist meget klogt. Men jeg kan jo godt sige nej.«

Hun saa' pludseligt op paa ham, saa' hans blege forgræmmede Ansigt, hvor der ikke fandtes den Snildhed, der afføder heldige Spekulationer — og hun fortrød ubestemt noget og elskede ham. Hun slog Armene om hans Hals: »Vist skal du komme, at jeg kan se dig. Jeg vil have dig hos mig.«

»Mellem fireogtyve,« sagde han med et Forsøg paa Smil.

»Men da jeg kun — holder af denne ene Mand, saa kommer han nok,« svarede hun indsmigrende; hun vilde sagt *tilhører denne ene Mand*, men rettede sig uvilkaarligt.

Han mærkede det ikke, og da hun var saa smuk og fristende, som hun stod der, varm af Samtalen, af Anstrengelse med alt, hvad hun havde at ordne, af den nydte Champagne ved Frokosten, og da hendes Øjne tindrede 152af Kvinde-Stolthed, medens hendes røde Læber aabnede sig som en Blomsterkalk, saa nød han Blomstens gode Duft, og hans Mands- Stolthed druknede i den Bølge af Elskov, der slog hen over hans Sind.

Han lovede at komme, og ganske kort efter maatte Hellen rive sig løs. Hun havde meget at arrangere: denne hurtigt ansatte Middag skulde være saa særdeles udsøgt, og hun gled bort straalende og rank.

Andreas iagttog hende fra Vinduet, da hun gik fornemt knejsende i den elegante Dragt ned ad den tomme Gade, hvor enhver Mandsperson, som hun passerede, vendte sig efter hende. Hun saa' ud som hun sang for sig selv: en pragtfuld Opera-Arie burde det være med stærke, længesvulmende Toner.

Hun forsvandt om Hjørnet ved Assistenshuset Han vendte sig og betragtede Værelset, hvor hun nys havde staaet og været hans: nu, som hun gik der ned ad Gaden, tilhørte hun ikke mere ham end hendes hundrede andre Bekendte, og han besad ikke større Ret til at gaa hen til hende og tage hendes Arm end 153nogen anden. Ja, én ejede altid Retten: hendes Mand. Manden med de tresindstyve tusind — Manden med det heldige Kup — Manden for det Hele!

Andreas kastede sig i en Lænesol og stirrede trist ud for sig.

XIV.

Herreselskabet var forløbet og havde været en stor Pine for Andreas. I Dagene før dette havde han næsten intet set til Hellen; hun havde mest brugt Telefonen for at meddele ham, at hun ikke kunde naa hen til ham. Hun havde foruden Selskabet havt en ny Kjole at faa færdig. Andreas forstod, at det var en Gave fra den galante Ægtemand i Anledning af den heldige Handel, og dette Tillæg til Lidkøbet morede ham ikke synderlig.

Ved Middagsselskabet havde han vel set, men ikke talt meget med Hellen. Han havde næret et

hemmeligt Haab om — just ikke at faa hende til Bords, hvad der vel var forbeholdt en af Kompagnonerne — saa dog at sidde ved hendes anden Side. Men dette Haab skuffedes 155ganske. Hellen sad imellem to Købmænd, pæne og selskabsvante Mænd, der underholdt hende brillant. Den ene var en meget rig Grosserer, bekendt for sit gode Hoved og sine mange Vittigheder. Ogsaa var han en god Taler. Han holdt en stor Tale til Ære for Husets smukke Frue med de muntreste Komplimenter og de lystigste Indfald. Enhver Kvinde vilde fornøjet sig med en saa vittig og fin Hyldest, og Hellen smilede ogsaa venligt, da hun drak med sin Bordherre. Andreas saa' det nok derfra, hvor han sad indknebet mellem et Par kedelige Mandfolk, af hvilke den sløve Musiker var den ene. Han saa' ogsaa, hvor dejlig Hellen var i den nye Kjole. Dragten var ikke koket, og hun var heller ikke koket — og dog, og dog! Det var ikke saadan, han ønskede, hans Elskede skulde være imellem Mænd.

»Fandens dejligt Fruentimmer,« knagede det i Musikeren ved Siden af ham. »Har De set hendes lille Øre? Jeg ser altid paa Ørene. Hvad er Deres Specialitet?«

Og da Andreas ikke svarede videre, fordybede den anden sig i en meget dristig Udvikling af, hvorfor man skulde mærke sig 156Ørene — hvilken Veltalenhed, der affødtes af Hellens Skønhed, ikke vandt Andreas' Behag. Men han kunde ikke protestere hverken i Moralens eller Ridderlighedens Navn.

Heller ikke efter den langt udtrukne Middag havde Andreas Lejlighed til at tale med Hellen. Hun gav stadig Audiens til flere ad Gangen. Herrerne blev efter den gode Mad og de brillante Vine livlige, og hun var eneste Dame, en Hind mellem Raabukke. Hun viste som Værtinde den korrekteste Anstand. Og Andreas betragtede Cramer med stigende Uvilje, naar han en Smule febrilsk, men dog med fuldkommen Takt bevægede sig blandt sine Gæster. Middagen betød ikke saa lidt for ham. De gode Navne, som han havde faaet med til den lykkede Spekulation, var her tilstede, og hans eget Navn, hans Kredit og Reputation steg i Glansen af de anerkendte Matadorer. Dette Selskab betegnede et stort Skridt fremad: Andreas mærkede det af alting, ogsaa af den mindre snobbede Maade, hvorpaa Cramer tiltalte ham. Hans Samtale bestod af endnu kortere, mere forretningsmæssige, mere *engelske* Sætninger end ellers. Han havde ved Bordet 157optraadt som Taler og skilt sig ganske godt derfra. Den rige Grosserer med det gode Hoved var tydeligt nok hans Forbillede, og han bestræbte sig for at være rask, vittig, aabenhjærtigt kynisk som denne.

»Hvis han bliver rig,« tænkte Andreas, »hvor vil han da blomstre! Han ender sikkert som Etatsraad, Medlem af Grosserersocietetet og til Slutning Landstingsmand. Min Fader vilde bedt ham til Middag ligestraks — eller rettere være inviteret her idag.«

Og han udmalede sig, hvor udmærket hans Fader vilde befundet sig ved Middagsbordet, gørende en kraftfuld Junker-Kur til Fruen, holdende rungende Taler, spisende fadevis og drikkende flaskevis — udfoldende sig glad og velvillig og uforskammet.

Og her stod han, 'Sønneren, i en Krog lidet munter, endda han var den skønne Frues lykkelige Elsker — hun, hvem alle attraaede og som kun han ejede.

Det vil sige, netop nu nærmede Cramer sig til Hellen, og de to Ægtefolk vekslede paa den venligste Maade nogle sagte Ord: deres 158Smil og Holdning maatte paa alle Gæster gøre Indtryk af en sjælden Harmoni.

Lidt efter strøg Hellen forbi ham, og i Forbifarten hviskede hun til ham, at hun nok troede at kunne blive længe hos ham den næste Dag.

XV.

Andreas sov ikke meget om Natten. Han tænkte og tænkte, overvejede nøje, hvad han vilde og maatte gøre — for dette kunde han ikke udholde.

Han var gaaet til denne Kærlighedshistorie med en Lykkefølelse, som han ingensinde tidligere havde kendt. Det var jo og første Gang i hans Liv, at Elskoven blev hans, som den havde været mange andres. Naar han tænkte tilbage paa den Maaned, i hvilken han havde vundet sit Eventyrs Dronning, misundte han sig selv den sunde Spænding og stærke Magtglæde han da havde følt: han havde ejet Dagen og Vejen i hine Uger, hvor hun var hans Verden, som han vilde erobre.

Endnu var hun hans Verden — men der var en Forskel. Nu tilhørte hun ham — nej dog ikke, han maatte erobre hende Gang efter Gang fra en anden, hvem hun tilhørte. Og *denne* Utryghed pinte ham langt mere end hans Usikkerhed, dengang han søgte at vinde hende. Da var Maalet: hendes Kærlighed. Nu da han ejede den, hvad var Maalet?

Ja, det var: den fulde Besiddelse af hende. Og Andreas sagde til sig selv, at han var længere fra dette Maal nu end for en Maaned siden, inden hun havde lagt sig ind til hans Favn og hvasket: »du søde Mand!«

Hans Tanker var ikke meget klare, hverken da han sov ind eller da han tidligt næste Morgen stod op, men efterat Hellen Klokkeren elleve havde telefoneret, at hun mente at kunne komme til ham. Klokkeren syv om Aftenen og blive et Par Timer — Cramer skulde nemlig gaa straks efter Middagen — blev han roligere og klarede, syntes han, Sagen for sig selv:

Hellen maatte skilles fra Cramer, og saa om tre Aar senest kunde de gifte sig. I den — lange — Tid maatte hun bo hos hans Moder paa Terslingegaard. Hans Moder vilde 161uden Indvending aabne sit Hjem for den, som hendes Søn elskede. Naar hun lærte Hellen at kende, vilde hun ogsaa holde af hende. Hos Moderen kunde han og Hellen være sammen næsten som de var gifte. De kunde bryde sig fejl om Folkesnak, der ikke vilde naa indenfor. Gaardens faste Mure: de trængte desuden ikke til andre. Der kunde blive Lykke, Fred — og fuld Besiddelse.

Da Andreas, som havde vundet Hellen uden at tænke længere end til hendes Kys, først havde opstillet sig dette Fremtidsbillede, blev han stærkt grebet af dets fortræffelige Anordning. Han saa' egentlig ingen Indvending derimod. Der var Hellen lille Pige — men vilde hun medtage Barnet, fik hun i Guds Navn gøre det: Cramer slap det vist gerne. Og hvad denne angik, begreb Andreas ikke, hvad Hindring han skulde kunne lægge dem i Vejen. Naturligvis vilde han modsætte sig Separationen og Skandalen, skrigte op og gøre Kvalm — men hvad kunde det hjælpe ham, naar Hellen vilde —

Ja, naar Hellen vilde. Men vilde hun? Andreas tvivlede jo ikke paa hendes Kærlighed. 162Hun holdt af ham — maaske af ham alene her i Verden, for hun brød sig jo hverken om Mand, Barn eller Familie. Og hun var ogsaa forelsket i ham, søgte gerne hans Kærtegn. Hvad saa mere? Han var altid ligesaa godt et Parti som Cramer. Frue paa Terslingegaard var da en Stilling, der ikke var til at foragte og som vel kunde svare til Hellen Dronninge-Tilbøjeligheder. Og selv om Cramer nu havde tjent tresindstyvetusind Kroner — som han maaske oven i Købet tabte igen — saa var Andreas jo lige saa velhavende som han.

Altsaa, hvorfor skulde Hellen ikke ville? For Skandalens Skyld? Men hun var et altfor modigt og stolt Menneske til at frygte denne.

Og alligevel rugede der i Andreas' Hjærte en hemmelig Frygt, for at hun *ikke* vilde, at hun ikke var forberedt paa at høre disse Planer af ham. Maaske gjorde han klogere i foreløbigt intet at sige og bie, indtil hun stærkere følte Nødvendigheden af en Afgørelse, der sikrede deres Kærligheds Fremtid. Men da han nogen Tid havde grublet over dette, mente han, at han ikke var istand til at vente. Saadanne Timer som dem Aftenen i Forvejen vilde han ikke opleve om igen. Desuden det tilkom ham at tale, 163hun vilde sikkert aldrig foreslaa Separation og Ægteskab: altsaa maatte og skulde han begynde. Han skyldte hende dette — maaske havde hun forlængst ventet, at han skulde udtale de afgørende Ord. Hun havde selv sagt ham, at hun ingen havde elsket før ham, og naar de nu havde fundet hinanden, hvor hæsligt var det da ikke, at nogen eller noget skulde træde i Vejen for deres Lykke! Altsaa han havde maaske — uden at vide det — skuffet hende dybt, og deraf kom muligvis en vis Kulde og Tilbageholdenhed i hendes Væsen.

Saaledes ræsonnerede han sig dybere og dybere ind i den Tanke, at han stod med Kronen i Haanden og at hun blot ventede paa et Ord fra hans Læber for at knæle ned og modtage af ham Indvielsen til Herskervælden over Livets Lykke.

Dog havde han stadigt sin indre Tvivl om Forholdet nu ogsaa var saa smigrende for ham. Indtil da havde han mere været den forelskede Page end den regerende Fyrste.

Hellen arriverede lidt efter syv, glad ved at være sluppen løs fra Cramer og glad ved 164at møde Andreas i deres Elskovs-Hjem. Umiddelbart efter den hurtigt opblussende Anerkendelse, som hun ikke havde kunnet nægte sin Mands lykkede Spekulation, var der indtraadt et *Dagen-efter*, en Reaktion, som han selv nærmest havde fremkaldt ved en altfor svampet Selvfølelse: Morgenen efter Selskabet kroede han sig saa kraftigt og antog saadanne Selvhersker- Lader, at Hellen øjeblikkeligt maatte optage en Kamp med ham for ikke blot at blive et Bihjul til denne fremrullende Triumfvogn. Han udviklede nemlig salvesfuldt for hende, hvad denne Middag alt betød og hvad mere den kunde bringe ham — og hun maatte svare med nogle spodske Hentydninger til, at Børsens fine Folk havde spist hans Mad med en saadan tydelig Nedladenhed, som man ikke brugte overfor Jævnbyrdige. Derefter var der faldet mindre korrekte Ytringer end vanligt mellem Ægtefolkene, der sidenhen havde spist Middag sammen, uden at veksle mange Ord. Hellen skyndte sig da hen for at se Andreas' ærlige Ansigt og hvile ud hos ham. Hun tænkte nok, at han trængte til lidt Trøst. Stakkels Fyr, hun havde 165maaske været en Smule haard mod ham. Nu vilde hun kysse Bebrejdelserne bort

fra hans Læber.

Hun kom glad og kærlig og blev modtagen uden Bebrejdelser, hvad der forbavsede, ja næsten ærgrede hende, for hun syntes ikke om, at Andreas ikke var mere fortrydelig over at have set hende saa lidt i de sidste Dage. Hun kunde ikke ane, at Andreas havde drevet sig til et Højdepunkt af Selvbebrejdelse, fra hvilket hendes kortvarige og blot tilsyneladende Ligegyldighed blev til intet imod den større Skyld, paa hvilken *han* bar overfor hende.

Da den første Hede var kølnet, blev det derfor hende, der kom til at aabne Fægtingen.

»Har du været ked af det i disse Dage,« spurgte hun og lagde sin Kind til hans, »har du savnet mig og været *ulykkelig*?«

Hun udtalte det sidste Ord med en lidt komisk Klang. Han svarede hende, med en overflødig Højtidelighed syntes hun:

»Ja, jeg har været forpint.«

»Min stakkels søde Ven,« begyndte hun nu beroliget, »men ser du —«

166

Han afbrød hende:

»Men jeg forstod, at det var min egen Skyld.«

»Din egen Skyld,« Hellen rettede sig forbavset, »var det din Skyld —«

»At saadant er passeret, som det der har pint mig — ja. Men det skal ogsaa — eller kan ogsaa være sidste Gang, hvis du vil.«

»Hvad mener du?« sagde Hellen — og et Minut tænkte hun, at han vilde skilles fra hende, men saa mødte hun hans forelskede Øjne og bortskød denne Formodning. Hun blev ganske uvillig over, at han sad der og talte i Gaader og med en Art Overlegenhed, der misklædte ham.

»Vil du stige ned paa Jorden til mig og forklare disse Orakelord?« fortsatte hun med sin spodske Mine.

Han vilde kysse hende, men hun undveg. Saa tog han fat, og i en lang og velforberedt Tale udviklede han nu udførligt for hende alt hvad Natten og Dagen havde indgydt ham af Refleksioner og Planer: Stillingens Uholdbarhed, ja Uværdighed — den eneste Løsning: Separationen 167— Opholdet paa Terslingegaard — og det endelige Giftermaal, hvorefter de ingensinde mere skulde skilles en Dag, en Time, et Minut fra hinanden.

Hellen hørte med meget blandede Følelser paa den Veltalenhed, som Andreas udfoldede. Hun betragtede hans forelskede Ansigt og mødte hans frimodige Blik med Velbehag. Straks var hun bleven lidt forskræmt ved hans Højtidelighed, men efterhaanden antog hans Tale for hende kun Karakter af en Hymne til den Eros, som de begge dyrkede. Hun lænede sig atter til ham og lod sig lulle ind af de fyrige Ord og de Billeder, som han oprullede: hun saa' sig selv og ham ride igennem Terslingeskov paa smukke Heste — hun saa' sig i Herregaardens store Spisesal præsidere for Omegnens Adel og Rigfolk — hun tænkte sig friere og endnu mere overlegen gennem dette Ægteskab og denne Samfundsstilling. Hun forestillede sig ogsaa, medens hun sad saa tæt ind til ham og hans Ord efterhaanden hvert blev et Kys, lange dejlige Sommernætter, hvor alt var stille, vide Enge udover, og de to hvilede sammen forelskede og unge i Sovekammerets 168Ægteseng, der ikke som hendes kun var til Bemægtigelse, men hvor Timerne svandt under Kærtegn og Halvsøvn i en frydefuld Altforglemmelse.

Hun nød paa denne Vis hans Tale som om det var en sød Musik. Den dybe Skælven i hans Stemme mindede hende om en Violoncels ømme og stærke Toner. Hun smøg sig nærmere og nærmere til ham, og da han var færdig, tog hun det sidste Ord fra hans Læber i et saa glødende Kys, at Andreas næsten maatte tænke sig hendes Indvilligelse givet i denne skønne Form.

Og for en Stund slap han sine Ræsonnementer.

Men da han saa atter tog fat, hvor han havde endt, var Hellen nu rolig. Hun betragtede ham, mærkede hun, med andre Øjne og syntes, han var naiv, var altfor ung. Fordi han havde kedet sig i Selskab hos hende igaar, kunde han dog ikke forlange at forandre hendes Liv, rykke hende op og plante hende om. De smukke Billeder — Fremtidsbilleder var forsvundne, tilbage stod den magre Virkelighed.

169

Og Virkeligheden var: straks Skandale, Ufred og Uhygge — og den nærmeste Fremtid derefter et Ophold paa Terslingegaard som frasepareret Kone under Opsyn af den gamle Fru Tersling, der vel næppe i hende

saa' det for Sønnen forønskede Parti. Men *den* Fremtid tilsmilede hende ikke, saa at hun for dens Skyld skulde brænde efter at slippe de elegante Stuer i Bredgade og sin gode Stilling i København som en smuk og velhavende Grossererfrue med en føjelig Mand og mange Venner — en Stilling, som muligvis Cramers voksende Rigdom kunde forøge. Om tre Aar: Frue paa Terslingegaard — ja om tre Aar! Der gemtes mange Dage, Ungdomsdage, Velværetimer og smaa Triumfer i saa rum en Tid. Hvor var det muligt at se saa langt ud i Fremtiden! Hellen plejede at paastaa, at hun aldrig tænkte videre frem end højst seks Uger — og nu forlangtes der Planer af hende for tre Aar!

Hun sagde ham dette med venlige, men ikke usikre Ord. Hun skildrede alle Vanskelighederne for ham: Skandalen, Faren for hendes gode Rygte, Hensynet til den lille Pige, delvis ogsaa til Cramer, Hensynet til hans Moder, til 170hans egen Fremtid. Alt var fornuftigt og uimodsigeligt. Hun sagde ikke, at hun frygtede for at miste sin kære Overlegenhed, for med ét Slag, paa én Dag at forvandles fra den Uangribelige til den Saarede, fra Fæstning til aaben By. Hun sagde ham *ikke*, hvor slemt det havde været at gaa omkring som Hellen Wittrock og at hun ikke lethen vilde opgive at fremtræde som Fru Hellen Cramer.

Hun sagde ham overhovedet ikke mere end nødvendigt var for at forflygtige Sagen. Han kunde jo heller ikke forlange af hende, at hun denne Aften — hun maatte bort om en halv Time — skulde afgøre hele sit Livs Vilkaar og Skæbne. Hun maatte jo tænke over alt dette, blive klar og træffe sin Bestemmelse. Men naturligvis *maatte* han spørge hende, da hun havde saamange Indvendinger, om hun ikke troede at elske ham højt nok til at ville følge ham — for *den* Indvending maatte han jo anerkende — og hun *maatte* svare ham:

»Du véd, jeg elsker dig og aldrig har elsket nogen anden end dig.«

Alligevel tilføjede hun — fordi hun *vilde* 171 sige det og ikke bøje sig for nogen Fordring, selv blot for et lidt sentimentalt Krav:

»Men ser du, Andreas, da du kom til mig og var saa meget forelsket, da tænkte du vist ikke synderligt paa Forlovelse og Giftermaal — og da jeg bad dig hjem til mig, var det ikke i Tanken om at afskedige min Mand og erstatte ham med dig.«

Og dertil kunde Andreas intet svare. For det *var* sandt: deres Kærlighed var opstaaet uden Borgmester eller Præst, og deres nuværende Ægteskab var ene sluttet i Himlen. Hellen fortsatte ikke med den Konklusion, at saa kunde de jo ogsaa vedblive som de havde begyndt. Men Andreas følte, at dette halvdels laa i Ordene, og han vidste intet at svare.

Saa kyssede hun ham, tog sit Tøj paa og gik med lette Trin ned ad den mørke Trappe.

Og Andreas stod alene tilbage og saa' ud for sig: han havde talt og hun havde hørt paa og de var enige i saa meget. Men alligevel!

Alligevel vilde han ønsket, han ikke havde talt denne Aften. Hun havde ikke været forberedt 172paa dette Alvorlige. Hun elskede ham, hun havde fyrigt kastet sig i hans Arme — men da hun var gaaet, ja da var det som om hun var længere borte fra ham end nogensinde før.

XVI.

En dag, hvor Andreas vidste, at Hellen ikke kom, bestemte han sig til en Visit, hvis Aflæggelse han lidt urimeligt følte som en Art Forpligtelse.

Det var hos Minister Wittrock.

Fra dengang Andreas ved sin første Samtale med Tanterne havde nævnet hans Navn og udtalt det som sin Hensigt at aflægge den indflydelsesrige Slægtning et Besøg, havde Tanterne regelmæssigt plaget ham med Spørgsmaal om han havde været der. Han maatte svare Nej, og han ærgrede sig lidt over deres Forbavselse, tænkte desuden, at de allerede havde skrevet til Moderen og prist ham for den praktiske Høflighedssans, som de havde 174sporet hos ham, da han erklærede at ville gøre Ministeren sin Opvartning.

Desuden var der for Andreas en anden Grund. Selve Navnet Wittrock fristede ham. Han var Ekscellensen en lille Smule hengiven, fordi han bar samme Navn som Hellen, hvem han for sig selv holdt mere af at kalde

ved Pigenavn end at betitle Fru Cramer. Saalænge Dr. Kappen opholdt sig i Byen, havde Andreas næret nogen Ængstelse ved at knytte blot den svageste Forbindelse med Ministeren — det var saa dejligt at svare den ivrige Ven, at han endnu ikke havde aflagt noget Høfligheds-Besøg — men nu da Kappen var rejst, faldt denne Grund bort.

Og forresten den Eftermiddag, da Andreas endelig begav sig hen til Wittrock, var han saa ørkesløs, at han foretrak denne ham ganske ligegyldige Vandring for Opholdet i de Venteværelser, som han med en bitter Spøg paastod overfor Hellen at have arvet efter Dr. Kappen. Denne ventede paa Patienter — han paa Hellen, Dag og Nat.

Wittrock boede i et fint Hus i Amaliegade — han var en meget velhavende Mand, 175Ejer af et smukt Gods i Sjælland — og da han var ugift, kunde han indrette sig paa det behageligste. Der gik Rygter om, at han i København havde Familie ude i Byen, men hvis det forholdt sig saa, dækkedes der fortræffeligt over en Vidtløftighed, som ikke ret anstod sig for en af det konservative Partis fornemste Mænd, der blandt andet havde til Opgave at værne om Ægteskabet og Moralen. Andreas havde set Wittrock nogle Gange hos sin Fader — Ministeren havde ogsaa en Gang været til stor Middag paa Terslingegaard — og den lille stærkt skaldede Mands vejrrøde Ansigtifarve og raske Væsen havde gjort Indtryk paa ham af kraftig Bonde-Sundhed.

Helt forbavset blev han derfor, da han efter lidt Parlamenteren med en forsigtig Husholderske, der syntes at vejre Suplikanter med sin spidse Næse, blev indladt i Ministerens Arbejdsværelse og et Øjeblik efter saa' Ekscellensen bevæge sig henimod ham fra det tilstødende Rygekabinet. Var det Wittrock? Ja, Skaldetheden fandtes der endnu, men Farve og Huld var borte, og den blanke Isse skinnede som et Kraniums over det blege, nervøse 176Ansigt. Desuden Wittrock, der før skred frem saa proprietærhøvent paa to faste Ben, humpede nu kroget ind, mærket af Sygdom. Kun Stemmen var der: endnu mere støjende, bred, afgangende-faderlig end før.

»Hvad for noget, min unge Ven, er det Dem? Undskyld, om De har ventet — men jeg har ikke et Minut tilovers — jeg ordner Arbejdet, jeg tør sige, jeg forstaar at ordne det planmæssigt, men jeg *har* for meget at bestille — utvivlsomt for meget.«

Andreas gav i sit stille Sind Manden Ret, hvis Arbejdet havde afpillet ham saadan. Højt bad han undskylde sit Besøg: han havde set, at Rigsdagssamlingen i disse Dage var bleven sluttet, og havde derfor haabet ikke at komme altfor ubelejligt, og han vilde gjerne hilse paa sin Faders Fætter og nære Ven, inden han tog over til Godset.

»Naturligvis — naturligvis, det finder jeg aldeles rimeligt,« afbrød Ekscellensen ham med en Mine, som om *han* var Kansler og Andreas en pligtopfyldende Attaché, der stillede for at gøre ham sin Opvarthing, »og De er kommen nu til København?«

177

Andreas begyndte at forklare beskedent og korteligt, at han efter sin Faders Død havde opholdt sig to Aar i Udlandet og nu var vendt — men atter afbrød Wittrock ham med en Mine, som han huskede det Hele og som om han selv havde beordret Andreas ud paa en diplomatisk Mission.

»Javist, javist — De tog til Udlandet efter min kære Fætters Død — vi savner ham, jeg forsikrer Dem, at vi savner ham — en trofast Ven, en paalidelig Mand, en — en — udmærket Mand!.« sluttede Ekscellensen, som saa' helt betaget ud ved Mindet om alt, hvad han og den ældre Tersling havde haft sammen, og andægtigt foldede Hænderne om sin lille runde Mave, der alene var levnet ham af hans fordums Velholdthed. Han stirrede nogle Øjeblikke ud for sig, fortabt i Erindringer, og Andreas vidste ikke, hvordan han skulde knytte Samtalen, igen. Men han var begyndt at more sig fortræffeligt: netop fordi dette Besøg var saa aldeles planløst, blev han helt drengagtigt fornøjet ved at se en af den danske Verdens Store saa næved, ganske uafhængig af hans Almagt.

178

Dog Wittrock, der nærmest tog den unge Mands Tavshed som Udtryk for skyldig Respekt, tog atter fat:

»Naa og De — De vil nu?«

»Jeg rejser hjem til Terslingeg—«

»Naturligvis — naturligvis! Over til Godset — en herlig Ejendom! Jeg havde den Fornøjelse at være Deres Faders Gæst — lad mig se — det var i Aaret 1890 — nej 1891, i de urolige politiske Tider — nu er der jo smult Vande, og Skuden glider sikkert, omend tungt — ja, som sagt, da opholdt jeg mig i nogle Dage som Deres Faders Gæst — og han var en fortrinlig Vært!«

Han afbrød sig ved en Idéassociation: »Min kære Kusine befinder sig vel?«

Andreas takkede for Forespørgslen: hun befandt sig vel, endda hun ikke var saa ung mere og lidt plaget af Skrøbelighed.

»Vi bliver gamle, min unge Ven, vi bliver gamle, skønt vi holder os ranke — ja ja, De er lykkelig, kære Tersling, som nu efter en indholdsrig Rejse kan tage over til Deres Gods i Fred og rigtig hvile ud efter Rejsens Besværligheder!«

179

Andreas mente, at nu efter Rigsdagssamlingens Slutning kunde Ekscellensen ogsaa tage sig en Ferie paa sit —

»Ferie! Ja, De snakker min Fa'r! — Det er sandt — *den* Rigsdag er forbi med Slid og Snak — og hvad saa? Saa tager vi fat paa den næste? Vi forbereder! Ministerraad imorgen den Dag og alle de næste Dage! Og dernæst de løbende Forretninger, som man daarligt kan faa fra Haanden, naar man hver Dag skal stille i Kasernen for Folkets ærede Repræsentanter — og saa de nye Lovforslag, der skal udarbejdes — se her, unge Mand« — Ministeren pegede paa sit Arbejdsbord, hvor Stabler af Papirer opdyngedes — » se her, hvad jeg skal til at gennemgaa: Kommissionsbetænkninger, Indstillinger, Ekscerpter af fremmed Lovgivning — vi maa til den sociale Lovgivning — det kræves af os, og vi gør vor Pligt.«

Andreas saa' paa den lille Mand, der sad der mellem disse Dynger af Papirer som en Stenslager mellem sine Skærvebunker. Han havde engang været en munter og rørig Mand, der tog for sig af Retterne — nu sled han som en Daglønner for at putte alt det Papir ind i 180sit gamle skaldede Hoved. Hvis han ikke havde pustet sig op som saadan en Vigtigblære, kunde man næsten følt Beundring overfor dette Forsøg paa Hjærnearbejde af et Væsen, der ikke var anlagt til anden Gerning end at grave Jord og vende Møg — og saa naturligvis til at spise Middag og spille L'hombre med andre Stor-Bønder under megen Snakken om Vejr og Veje og Heste og Svin.

Andreas indskød den Bemærkning, at Ekscellensen dog for sit Helbreds Skyld ligesom alle Mennesker burde tage en Ferie —

»Otte Dage ja — kan jeg maaske faa. I Ferien, den saakaldte Ferie, er det allerværst, fordi jeg da har saameget at skaffe med den almindelige Politik, Agitationens Ledelse, Repræsentation, Møder. — Apropos, De er jo en flink ung Mand — har De uddannet Dem paa Landbohøjskolen?«

Andreas sagde, at han var juridisk Kandidat, men at han nu —«

»Jurist — fortræffeligt, fortræffeligt. Vi trænger just ikke til saadanne Kræfter — vi har til Raadighed saa at sige den Intelligens, som Partiet behøver — men hvis en af 181vore har beskæftiget sig med det akademiske Studium — fortræffeligt!«

Andreas vidste, at Wittrock aldrig havde beskæftiget sig med nogetslags Studium udover hvad han havde lært paa sit eget Gods, og forstod, at den Lovkyndighed, han nu som Minister maatte tilegne sig, krogede hans Ryg, blindede hans Syn og kortede hans Liv.

»Véd De hvad — De skulde straks nu tage aktivt fat—træde ind i Organisationen — jeg skal ordne alt for Dem — og saa langsomt, efterhaanden stiger De til den Plads, som Deres Fader med saa megen Ære indtog.«

»Indrullere mig« — tænkte Andreas — »se hvor fiffig den Gamle dog er.« Og han glædede sig inderligt til, hvad der nu vilde komme.

Han svarede beskedent, at han slet ikke interesserede sig for Politik og derfor —

»Det kommer af sig selv, blot De tager fat — det er jo fælles Bedste, Ens eget Bedste.

Ja, men nærmere bestemt, han interesserede sig ikke for Højres Politik.

Wittrock saa' sky hen paa ham, lidt nervøst, lidt ærgerligt:

182

Hm — om han maaske i Udlandet havde tilegnet sig andre Idéer? Om han muligvis heldede til Venstre?

Nej, forsikrede Andreas, han var heller ikke Venstremand.

Wittrock saa' beroliget ud:

»Ja saa véd jeg virkelig ikke. Maaske Socialist?« — han lo stille.

Nej, heller ikke — nej Sagen var den: han kunde ikke kende Forskel paa Partierne. Maaske det laa i, at

han havde været saa længe borte — men han syntes: de var aldeles ens. En Godsejer, en Gaardmand og en Socialistfører: det forekom ham, at de tænkte og følte og handlede ganske paa samme Maade.

Wittrock saa' aldeles uforstaaende paa ham: var den unge Mand Idiot? Kunde han mene, at en grevelig Godsejer og en ludfattig Proletar tænkte éns? Eller var der noget bag dette? Han *vilde* ikke være dum, hvis den anden var klog. Og saa prøvede han sig frem:

»Børn af samme Fædreland — he?«

»Netop,« indskød Andreas hurtigt, »derfor kan jeg ingen Forskel se: i Mørke er alle Katte graa!«

183

Det var jo nok en Indrømmelse, men Wittrock vidste ikke hvad han skulde bruge den til. Han betragtede den unge Mand, og han led ikke, at Andreas sad der saa sikker og letsmilende overfor ham: Fyren var nok høflig, men han var ikke — nej han var ikke tilstrækkeligt imponeret af en af Kongens Ministre. Han tænkte et Øjeblik paa at iføre sig Kanslerminen og brat og barsk afslutte Audiensen, men saa mindedes han, at det var Sønnen af hans gamle Kamerat, af hans kødelige Fætter, der sad der ligeoverfor ham. Hans egen Familie — saameget Hartkorn — et godt politisk Navn — en køn ung Mand — juridisk Kandidat — det var *dog* flovt, om han skulde gaa ud af Døren uden at man havde faaet Tag i ham. Men hvad skulde man byde ham?

Han begyndte smilende: »Ja, med de Idéer — saa er der vel intet Haab om, at jeg kan se Dem som Kampfælle, som Fætter Claus' Arvetager for det første?«

Andreas, der nogenledes havde forstaaet, hvad der foregik i Ministerens Tanke, rejste sig i det samme. Han bad undskyldte, at han 184 havde ulejligen Hans Ekscellense, der var saa optaget —

»Aa, hvad for noget,« afbrød Wittrock ham hurtigt — »jeg vilde da være bleven fornærmet, hvis De ikke havde set op til mig — min kødelige Fætters Søn! Jeg haaber da sikkert, at vi træffes, naar De atter kommer til København.«

Andreas blev pludselig rørt over den Godmodighed, hvormed Wittrock talte; han skammede sig lidt over, at han ligesom havde gjort Nar af den gamle Herre hele Tiden. Derfor takkede han ivrigt for den venlige Modtagelse og tilføjede, at han vilde benytte sig af Tilladelsen —

»Javist, javist,« sagde Wittrock smilende, »vi spiser en Dag til Middag sammen.«

Andreas gensvarede øjeblikkeligt, at han haabede, hvis Ekscellensen kom til Jylland, han da ikke vilde drage udenom Terslingegaard — det vilde glæde hans Moder særdeles —

»Naturligvis, naturligvis, hvis jeg er i Farvandet,« forsikrede Wittrock elskværdigt.

185

Nu var de helt overstrømmende gode Venner, og Wittrock saa' med smilende Velvilje paa Andreas, der allerede stod med Hatten i Haanden: hvad Pokker kunde denne nettede unge Mand med det velopdragne Væsen ønske — naa, han var lidt sikker, lidt storsnudet — Herregud, Terslingegaard og den gamle Weibels Barnebarn og de to ugifte Tanter — et Par Millioner i Vente maaske — han var alt i alt en Fyr, der kunde forlange noget Hensyn, nogen Udmærkelse.

Og pludselig slog det ned i ham som et Lyn.

Han tog Andreas næsten faderligt i Knaphullet og nikkede skælmsk:

»Unge Mand — De vil ikke ind i Politik nu, forstaar sig — vil more Dem lidt, hvad — De er i en smuk Alder og Livet staar Dem aabent —«

Andreas, der ikke anede, hvor Wittrock vilde hen, og blev nysgerrig efter hvad han nu havde hittet paa, smilte muntert.

»Véd De hvad — jeg har naturligvis lidt Indflydelse — kunde, hvis De ønskede det — tale med Hofmarskallatet, med Kabinettssekretæren 186 ogsaa — smuk Stilling at tjene Majestæten — vilde sikkert ogsaa glæde Deres Moder — og Kammerjunker-Titlen klæder en ung Mand — — skader ham ikke hos Damerne —«

Andreas fo'r forfærdet tilbage: Kammerjunker! Slap det derud! Der var virkelig Løvens Gab heroppe i Amaliegade!

Rædslen stod malet i hans Ansigt, da han udbrød:

»Kammerjunker! Nej, saa vilde jeg da hellere —«

»Naa, naa, naa,« faldt Wittrock ham hastigt i Talen, han vilde ikke høre Andreas' blasfemiske Sammenligninger, »saa taler vi ikke mere om det.«

Men derefter var der heller ingen af dem, der kunde sige et Ord mere — det sidste Baand var sprunget mellem Wittrocks mægtige Statsskib og Andreas' lille private Baad. Den vilde ikke lade sig bugsere.

Wittrock rettede sig efter Evne, tog Kanslerminen paa og sagde et forretningsmæssigt, klangfuldt »Godmorgen!«, der afsluttede Besøget.

Andreas bukkede, og da han lukkede Døren efter sig, saa' han Wittrock krybe humpende 187hen mellem de to Papirbjærge paa Skrivebordet. Nu skulde han slaa Skærver den lange Arbejdsdag.

Dette var altsaa Politik — det var altsaa det Højeste man naaede ad den Vej: sidde syg og gammel ved et Bord, fuldt af Papirer. Og den stakkels Wittrock — hvor skulde han vel faa proppet disse Kontorgloser ind i sin sølle Studehjerne!

Da Andreas kom ned paa Gaden, var det den skønneste Foraarsaften, og han aandede glad efter den lumre Luft deroppe, hvor Landet styredes.

Nej, tusind Tak: kæmpe om Styret med Kansler Wittrock, have Wittrocks Mave til Modstander, hans skaldede Isse til Angrebsterræn — hvilken slet Brug af sin Ungdom!

Nej! Navnet Wittrock hviskede andre Ting i hans Øre: søde og smertelige, vellystfulde Ting!

Ja, hvor var hun nu i denne skønne Foraarsaften?

Og Andreas sank fra sin opbrusende Stolthedsfølelse ind i sin vanlige Savnets Forknythed.

188

XVII.

Maj Maaned havde tidlig Varme, og Andreas greb sig i at længes efter Land og Hav og plages af Byens trange Luft. Ogsaa naar Hellen kom til ham, talte de meget om, hvor godt det vilde være, om de kunde sidde i en Have istedetfor i smaa Byværelser.

Men der var en vis Sky over ham, naar han saaledes henpegede paa, hvordan de kunde have det — for det blev efter gentagne Forsøg tydeligere for Andreas, end han indrømmede sig selv, at Hellen ikke vilde som han.

Hellen havde tænkt Sagen meget alvorligt igennem — ganske alene med sig selv et Par Dage efter, at Andreas havde nævnet den for hende. Hun havde omhyggeligt gennemgaaet *for* og *imod*. Hendes Mand indgød hende, 189noget brovtende som han var bleven, en forøget Antipati; hun morede sig ikke; Barnet betød intet for hende, og Cramers sidste Kup tiltrods var dog den sociale Stilling ikke sikker. Hun saa' da godt, hvad Tersling bød hende: Elskov, Rigdom, Lykke — alt, kunde man sige.

Hvorfor vilde hun da ikke?

Hun søgte ind i sig selv og uvilkaarligt sammenlignede hun denne Afgørelse med den, som hun havde truffet, da Cramer friede til hende. Ogsaa den Gang gjaldt det en lang Fremtid afgjort ved et Ja eller Nej. Og hun forstod Forskellen mellem da og nu. For dengang hersked der i Virkeligheden ikke Tvivl i hendes Sjæl. Hun vidste, at Cramer vilde komme — vidste, hvad han vilde sige, da han traadte ind i Stuen. Og vidste, at hun maatte svare ja. Hun følte det, som om hun intet Valg havde.

Nu derimod mærkede hun Valget som en tung Byrde over sig.

Og da forstod hun ogsaa, at hun inderst inde *ikke* vilde. Saadant maatte gøres som i et Spring — et Spring ud i Mørket, i Fremtiden, fordi man ikke kunde andet. Naar alle Begivenheder i Ens Liv havde ført til et 190Punkt, hvorfra der kun var én Vej videre — saa maatte man tage den, eller ingen.

Hvis hun havde følt saaledes overfor Andreas' Planer, ja da var det ingen Sag.

Men hun sad famlende og vaklende og vragende. Da var det forbi. Da var det, fordi hun i Virkeligheden,

inderst inde, ikke vilde.

Ganske ligeud: hun orkede det ikke. Det syntes hende for besværligt. Hos Andreas havde hun søgt og fundet en Hvile. Det var en Vederkvægelse for hende at dvæle hos denne ligefremme og fintfølede Mand. Hun vilde læne sin Kind til hans og have en god Nydelse deraf. Hun vilde lægge sit Hoved til hans Hjærte; hun plejede da at sige: »jeg hører din grønne Ungdom gro.« Men hun elskede ogsaa at komme til ham hemmeligt i Skynding med lidt Angst for Opdagelse over sig. Hun vidste vel nok, at Faren var ret indbildt, men nogen var der, og den fristede hende. Hun vilde ikke have alt dette forandret: at faa baade Nydelsen og Spændingen ødelagt, og istedetfor høste Alvor og Kedsommelighed.

Hun var blevet et Hovedstadsmenneske — hun vilde ikke fra København til en Gaard i Jylland, 191 selv om den var en Herregaard. Hun kendte de jydskes Gaardes Fornøjelser. Her var Byen, og her kunde der danses. Hun interesserede sig nu for alt Københavnsk, fra Blade til Teatre, fra Smaanyt til Hof. Skulde dette nu gaa ud af hendes Tilværelse — hvad fik hun da i Stedet?

Andreas — Andreas ene og alene — rig og forelsket, men kun Andreas. Og en overlegen Andreas, for hvem hun blev den uafhængige og svage.

Hun vidste, at det ikke var ganske saadan, men efter nogle Timers Grublen slog hun fast for sig selv, at *nu* vilde hun ikke — foreløbig i hvert Fald ikke. Saalænge indtil noget Uafviseligt inde i hende sagde: bryd op! vilde hun blive siddende dér, hvor hun engang havde følt det som et uimodstaaeligt Bud, at hun skulde sidde som en skøn Fugl i et gyldent Bur.

Nu kunde og vilde hun ikke flyve bort.

Hun indlod sig nok paa Diskussion derom med Andreas, men det blev kun Skin-Drøftelse. I Virkeligheden var Sagen afgjort. Hun hørte venligt paa hans forelskede Argumenter, men hun besvarede dem med en Række *Umuligheder*, 192der gjorde ham trøstesløs, fordi de ikke indeholdt den væsentligste Hindring, den, der laa i hendes Følelse. Han kæmpede mod Vejrmøller — en latterlig og haabløs Kamp.

Naar han saa var træt, og hun da villigt kyssede ham stærkt, maatte han sige:

»Tænk, om *han* døde!«

Og hun svarede:

»Ja, det *var* en Lykke,«

— tilføgende dog samvittighedsfuldt hver Gang:

— »men han gør det ikke.«

Og til den Logik kunde der intet bemærkes.

Det var dog langt fra, at disse ørkesløse Samtaler gjorde deres Forelskelse mindre. Foraarsluften hidsede begges Nerver, maaske ogsaa en Følelse af Adskillelsens Nærhed. Og aldrig havde deres Læber klæbet sig mere tørstige til hinanden end i denne Maj, hvor en tung Varme brændte paa Ruderne. De smaa Værelser var som en Badstue og indbød dem til den blideste Døs. De maatte nedrulle Gardinerne for Solens Brand, og matte søgte de og fandt hinanden i et Halvmørke, der slappede Tankerne. Korte var Hellenes Besøg, og 193Andreas fik ikke Stunder til den lange Opgørelse, som han paatænkte, naar hun var borte. Var de sammen, saa levede de i Nuets hastige og skæbnsvangre Fryd.

Andreas' Sind hidsedes saa stærkt erotisk, at han blev kvindekær som En, der ingen Elskerinde ejer. Naar Hellen en Dag ikke kom, og henimod Aften Stuerne blev ham for lumre, vandrede han ned ad Byens Gader og søgte til Fortovspladsen foran en Kafé eller et Forlystelsessted. Han greb sig i at betragte de forbigående Kvinder med en Interesse, som han efter at have truffet Hellen ikke havde kendt. Han syntes ogsaa, at de mødte hans Blik villigere end før. Hans Attraa meddelte sig — fordi han saa' mere mandig, mere sejservant ud, efterat saa smuk en Kvinde havde skænket ham sin Yndest. Og en Aften, da Hellen havde været to Dage borte fra ham, fulgte han efter en smuk Pige med en god Figur, da hun havde gengældt hans Blik. De gjorde hurtigt hinandens Bekendtskab, skønt det ikke var en af Gadens falbare Skønheder, men en munter Dame fra et stort Modemagasin. Den smukke Fyr med de tindrende Øjne tiltalte hende særdeles: hun 194forstod, at han var dannet og velopdragen, og at Fattigdom heller ikke forsimplede ham. De tilbragte fornøjet Aftenen sammen, indtil hun maatte hjem til Forældrene. I Drosken, der kørte dem fra Frederiksberg, fik han det første Kys, der ikke blev det sidste, og han bad hende møde sig den næste Aften ved Thorvaldsens Musæum. Og da de havde truffet hinanden dér, gik hun op med ham i hans Lejlighed.

Hellen havde været der samme Dag hos ham — og han var lige ved at føle Samvittighedsnag, da den

fremmede Pige sad med ham paa den Sofa, hvor Hellen havde siddet faa Timer i Forvejen. Men han bragte det hurtigt til at smile af sig selv, endog med en vis Bitterhed over sin Dumhed: hvor var Hellen mon nu? Hos Cramer. Og hvor vilde hun hvile i Nat? Ved sin Mands Side. Og han skulde undse sig og plages af Samvittighedsnag, fordi han tog sig en Slavinde i en fremmed Kvinde!

Han indsa nok Sammenstillingens Uretfærdighed, thi Hellen søgte sig ikke frivilligt en Elsker for sin Sans. Dog han trængte til Adspredelse for Tanker og Sind, og Kvinden var smuk at se til og munter at tale med, og han tog hende 195og gjorde hende til sin, ikke uden adskillig Plasér,

og mødte roligt Hellens Blik den næste Dag og kyssede hende med svigefulde Læber.

Men fra den Dag var han i Vilderede med sig selv. Snart vilde han ligestille Hellen og Butiksdamen, fordi de begge skaffede ham samme Tilfredsstillelse, blot i forskellig Grad, snart syntes han, at Hellen var den eneste, og at — om hun var hans helt og alene — vilde han aldrig tænke paa andre end hende.

Dog, saadanne Refleksioner ophørte snart for ham.

Det var den næstsidste Dag i Maj, at Hellen kom til ham og uden Indledning, seende underligt skarpt paa ham, sagde:

»Andreas, jeg maa fortælle dig, at jeg skal rejse.«

»Rejse! Hvorhen, hvornaar?«

Mest var han forbavset. Og dog havde han ventet, at noget saadant maatte komme. Naar de havde talt om Sommerens Muligheder, havde Hellen bestandigt sagt, at hendes Mand ikke endnu kunde bestemme, naar og hvordan de skulde skifte By med Land.

196

Nu vidste hun, at de skulde rejse. Cramer var kommen ind i et stort Aktieselskab, der gik ud paa at anlægge og drive en Fabrik. Han skulde være administrerende Direktør, hvor en Ingeniør blev den tekniske. De to Herrer skulde rejse sammen til Udlandet — Tyskland, Frankrig, England — for at gøre sig bekendt med lignende Virksomheder der. Rejsen skulde strække sig over seks Uger mindst, og Selskabet udstyrede dem med fyrstelige Rejsepenge, da det gjaldt om at optræde standsmæssigt overfor Udlandets Storfolk. Da Ingeniøren havde talt om at medtage sin Hustru, en køn Dame af god Familie, havde Repræsentantskabets Formand ganske billigt hans Forslag. Han meddelte saa dette til Cramer, der naturligvis straks gik ind paa Idéen og blot brændte af Lyst til at optræde sammen med sin smukke Kone. Han kom saaledes til Hellen og foreslog hende en flot Rejse igennem Landene med Ophold i smaa og store Byer, idet han som Rejseselskab kunde nævne Ingeniøren og hans nydelige og velansete Frue. Samme Dag traf de to Damer hinanden, og da Hellen *vilde* være elskværdig, blev de i faa Timer de bedste Venner, 197og begge Par spiste en glad Middag sammen i Tivoli og udkastede allehaande Morskabsplaner ved Champagnen.

Nu to Dage efter fortalte Hellen Andreas, at Rejsen var bestemt: hun havde ingen Mulighed havt for at modsætte sig den, hun *maatte* følges med sin Mand, naar han foreslog hende at benytte en Forretningsrejse til Fornøjelsestur. Hun nævnte meget ærligt, at det medrejsende Par tiltalte hende særdeles: Fruen var nydelig og elskværdig og Herren behagelig og kundskabsrig.

Andreas var som lamslaaet. Han havde ventet Slaget — og da det kom, traf det ham uforberedt. Han maatte sige lige hvad han følte:

»Det er forbi — altsaa!«

»Aa hvad, Andreas! Forbi! Fordi jeg rejser nogle Uger bort. Vi kunde alligevel ikke været sammen i Sommer — og du maatte dog have taget over til din Moder.«

»Men du rejser med ham — og de andre, rejser ud at more dig.«

»Aa, Morskaben bliver vist ikke saa stor.«

198

Hun mente dette. Hun ventede sig ikke stor Morskab. Men hun haabede dog paa Adspredelse. Hun vilde faa endel at se, leve et afvekslende og luksuøst Rejseliv, købe sig kostbare Toiletter, og — hun havde alt mærket, at Ingeniøren var slagen fra det første Øjeblik, han saa' hende. Hun vidste med sig selv, at hun aldeles ikke vilde blive forelsket i ham. Men det behagede hende, at hun under Rejsetiden sikkert skulde spore den vante Elektricitet i Luften omkring sig. Paa den Maade havde hun sit København med sig.

Hun blev ogsaa Andreas Svaret skyldig, da han vedblev:

»Stor eller lille Morskab — det fører dog bort fra mig!«

Og da hun dertil blot slog lidt træt med Hovedet, sank han pludselig sammen efter mange Dages Nerveophidselse, gemte Ansigtet i sine Hænder og stønnede:

»Hvad skal der blive af mig!«

Situationen tiltalte Hellen. Hun stod med Foden paa hans Nakke — saadan skulde den sejrige Venus, den overlegne Fru Cramer staa. Men hun holdt saa meget af ham, hvem hun havde havt det saa godt med, og vilde slet ikke slippe ham — hvorfor skulde hun ogsaa det? Hun satte sig hos ham, tog hans Haand og sagde ømt:

»Jeg holder af dig, Andreas, kun af dig! Hvorfor vil du tage det saadan?«

»Hvordan skulde jeg ellers tage det?« Han saa' trøstesløst op paa hende.

Da svarede hun ganske oprigtigt:

»Som en god Glæde, vi *har* havt sammen og kan faa igen. Jeg vil altid være til Rede for dig.«

Da tænkte han paa sin Butiksdame, der netop ogsaa var til Rede, naar han vilde, og han fornåm desuden sin Adfærd som umandig. Han smilte lidt og nikkede bifaldende:

»Du har vist Ret — jeg er saa dum.«

Hellen syntes ikke helt fornøjet med Virkningen af sine Ord. Snart efter maatte hun bort. Hun skulde rejse den næstnæste Dag tidlig Morgen. Men endnu et Løb vilde hun komme op til ham inden Afrejsen og sige Farvel. Og saa vilde de skilles uden altfor stor Tristhed, visse paa atter at træffes.

200

Andreas sagde ja til alt.

Den næste Dag holdt han sig hjemme fra Morgen til Aften og ventede paa Telefonens Kimen. Men det ringede ikke. Hun vilde altsaa rejse uden Afsked! Dog da han helt havde opgivet Haabet, ringede det om Aftenen lidt før ni. Hellen meddelte ham, at hun ikke havde *kunnet* slippe bort et Øjeblik den hele Dag, opholdt af Rejseforberedelser, Foranstaltninger med den lille Pige og Ingeniørfruens Selskab. Hun sagde ham med den Forsigtighed, som Telefonen paabød, at hun glædede sig til at se ham igen, at hun vilde komme hjem som hun rejste og at hun skulde forsøge at skrive til ham. Han svarede, medens Bitterhed og Skinsyge fyldte ham med Fortvivlelse, et venligt Lykke paa Rejsen og et sagte Paa-Gensyn.

Og saa ringede hun af.

Andreas stod et Kvarter maalløs og stiv med sammenbidte Læber og sammenknyttede Hænder. Saa kaldte han gamle Dorthe ind og bød hende pakke til Afrejse: næste Morgen den Dag rejste han til Jylland.

201

XVIII.

Andreas sov den Nat sent og næsten ikke, men han søgte kun at tænke paa én Ting: at han snart var hjemme igen — borte fra København, fra Dr. Kappens lumre Stuer, fra Rejseliv og Udlændighed. Han tvang sig til blot at sysle med Omsorgen for, at alt blev rigtigt pakket — han gik til langt ud paa Natten omkring i Værelserne og trak Skuffer ud og rodede rundt i Kufferterne, skønt han godt vidste, at gamle Dorthe paalideligt vilde tømme Huset for alt, hvad hans var, og indskibe det til Terslingegaard. Han jog Hellen disse Timer ud af Tankerne, saa godt han formaaede.

Og efter en kort Stunds søvnløse Leje fo'r han tidligt op og blev atter ivrig for Rejseforberedelser. Han holdt sig derved i en vis Spænding lige til det Øjeblik, da han sad med København bag sig i en Første-Klasses Kupé. Da mistede hans Øjne deres blanke lidt febrilske Glans, og Laagene sænkede sig over et kummerfuldt Blik. Han faldt helt sammen. Aviser og Bøger, som han i en stor Bunke havde med sig, skød han bort: han kunde ikke læse, blot tænke —

— blot tænke paa Hellen, der nu fo'r med Iltoget mod Syd just i samme Stund som han kørte mod Vest. Hver Time fjernede dem bogstaveligt mange Mile fra hinanden — og Andreas mumlede med et Forsøg paa

Selvironi halvhøjt:

en drog mod Syd og en mod Vest,
saa gode Venner var de mest,
en drog mod Vest og en mod Syd,

og saa — han fortrak Munden til et Slags Smil:

og saa fik Piben en anden Lyd.

Men Selvironi hjalp ham ikke. Han pintes forfærdeligt ved at forestille sig Hellen, saaledes som hun nu befandt sig. Han saa' hende tydeligt for sig.

203

Hun sad i Toget med sit Rejsefølge: de fire havde Kupéen for sig selv; de var muntre, de følte sig vel ved hinandens Selskab; det var partie carrée, lige mange Damer og Herrer, men mellem de fire straaede Hellen som den Sol, for hvilken alle Stjerner nejer sig. De tre andre var blot Baggrund for hendes Skønhed: de to Herrer hendes opvartende Kavalerer og den unge Frue fuld af Tjenstvillighed og Beundring som en Hofdame. Dronningen var paa Rejse. Og Statskassen var fuld. De to Mænd begav sig ud for at repræsentere, og det lille Rejseselskab *skulde* imponere ved Elegance og Flothed. Andreas saa' Hellen sidde fin og slank i Kupéen; en Herre bøjede sig frem mod hende og talte ivrigt, medens henne ved Døren Cramer trak en Champagneflaske op: nu skulde der drikkes festlig Vin paa god Forstaaelse under Turen. Alle fire klinker lystigt med hinanden: Hellen Øjne smiler nu venligt til Ægtemanden, smiler ogsaa lidt spodsk og lidt koket til den Fremmede. Kupéen er fuld af Blomster og Ungdom og lyse Silkeklæder og sommerfrisk Skønhed; Solen forgylder den hverdagsagtige 204Vogn, og desuden, hvor de fire kommer, bringer de selv Sommeren med, medens han —

— medens han sidder alene i sin Kupé, overladt til sig selv, med en idiotisk Pakke Aviser til eneste Selskab. Udenfor ligger Sol over lysegrønne Skove — hvad hjælper det ham! Han bliver dobbelt ene i denne Sommerfest, som synes at udfolde sig omkring ham, nu da Festens Dronning er borte.

Og Andreas følte i sit Hjærte ganske legemligt et Sted, hvor der var tomt med en Tomhed, der borede og smertede. Nej, man *kunde* ikke leve alene — mindst af alt, naar man engang nydende havde mærket bløde Arme om sin Hals og en blussende Kind tæt ved sit Ansigt. Derfor havde han været Hellen utro: hvor Kejserinden ikke er, har selv hun tabt sin Ret. Til Stede, til Rede maa *hun* være, som man skal elske. Altid i samme Stund som Ønsket opstaar. Faar man blot Tid til at savne, hvorfor da ikke udfylde Savnet? Nej, dumt og latterligt og umandigt ikke at udfylde Savnet —

Ja — han prædikede godt i en Lygte — her sad han, sikker paa Savnet, ganske uvis om Erstatningen.

205

Mon Hellen tænkte paa ham, mon hun længtes?

Og ved den ikke urimelige Forestilling, at hun ikke længtes efter ham og alt havde glemt ham, steg en stor Forbitrelse op i hans Sjæl: han hadede hende pludseligt, han satte de styggeste Navne paa hende, hun var jo en ussel Kvinde, der havde kastet sig om hans Hals efter blot nogle Ugers Parlamenteren og atter forladt ham ligesaa let som hun var gaaet til ham. En Tøs — ikke bedre end en Tøs, der skænkede sin Elskov bort til den, der bad hæftigst!

Nu sad hun der, samstemmende med sin Mand ligesomt i hint Herreselskab — et harmonisk Par — og ladende sig kurtisere af Kompagnonen ligesom af Børsmatadorerne. Hvor blev der en Plads for ham, Andreas, i dette Tableau? Ingen, ingen blev der: han var ligesaa ubønhørligt sat paa Porten som et Tyende, der er smidt af Tjenesten.

Og nu syntes han, at han blev ganske ussel, som længtes efter hende, naar hun rejste Mile og atter Mile bort i lystigt Selskab.

206

Og paany saa' han hende for sig, medens der stod en Mand foran hende med det fyldte Champagneglas i Haanden.

Han *vilde* foragte hende som en Tøjte.

Og ak — han længtes efter hende som alle gode Glæders Giverske!

— — Waggonen raslede afsted, og Andreas gik fra rumlende Tog til gyngende Færge og atter fra Færge til Tog, og de samme Tanker hvirvledes omkap med Jernbane og Skib rundt i hans arme Hjærne: en pinende Længsel — og et hidsigt Had, der følte ganske som Længslen og ogsaa *var* affødt af samme Ungdomssavn.

XIX.

Da Andreas slog Øjnene op og fandt sig liggende i sin egen Seng i det store lyse Soveværelse paa Terslingegaard, følte han det stærkeste sjælelige og legemlige Velbehag. Han var hjemme. I to Aar havde han flakket fremmed og hjemløs omkring fra Hotel til Hotel — for hvad var Kappens Stuer andet end Hotel — og nu endelig laa han i en herlig Seng mellem Lagener, som ikke Hundreder havde smudset før han, og indaandede en Luft saa ren og Ildelugt-fri, som dansk Juni-Luft kan være. Hvor Værelset var smukt og bekvemt indrettet! Han var kommet til Gaarden sent om Natten og havde akkurat raabt Goddag og Godnat ind til sin Moder, der alt var i Seng — der vistnok var gaaet i Seng for ikke straks ved Ankomsten at 208plage ham med Spørgsmaal. Hun havde nok tænkt, at han vist hellere var fri, og saa havde hun, næppe følgende sin Lyst, lagt sig — han forstod det godt. Han havde ogsaa været træt efter i de sidste Nætter ikke at have sovet og rumlet i Jærnbane og paa Skib den lange Dag. Der havde staaet Aftensmad til ham paa hans Værelse, og han var straks gaaet i Seng, havde lukket Øjnene og sovet en lang drømmeløs Søvn.

Nu skinnede Solen ind gennem det brede Vindue, og Vejret var herligt. Han skyndte sig op og aabnede Vinduet og stod halvnøgen og saa' ud over det mægtige Landskab, hvorfra der steg Morgenens lette Larm af Mennesker, der gik paa Træsko, og Dyr, der kaldte. Markerne strakte sig grønne hen til Skoven, som endnu bevarede den friskeste Lød. Alt var festlig og straalende Natur, der indbød til Fryd over Dagen og Livet.

Og da Andreas saa' sig om i Værelset, mærkede han Moderens kærlige Haand overalt i dette hyggelige Sovekammer, saa rent og pillent, saa opfordrende til Hvile og Sundhed; hist ved Vinduet en Kæmpeservante, derhenne i 209Krogen et Styrtebad. Andreas lod sig overrisle af sprudlende klart Vand og det forekom ham at han skyllede af sig alt Støv og Smuds, som Rejse og København havde sat paa hans unge og stærke Legem. Han strakte med Velbehag sine Lemmer og syntes, at han var i Stand til at tage en Dyst med hvemsomhelst om hvadsomhelst.

Og med Velbehag betragtede han, medens han langsomt klædte sig paa, de tilstødende Værelser, til hvilke han aabnede Døren. Et dejligt stort Arbejdsværelse med det skønneste Skrivebord og magelige gamle Lænestole. Derhenne et lille Skab, fyldt med Kasser af Cigarer, som hans Moder paa egen Haand havde forskrevet til ham fra København. Men i det store Værelse ved Siden af — hvad der var langt bedre end gamle Møbler og Magelighed og fine Cigarer og andre gode Sager: Bøger, Bøger fra Gulv til Loft i prægtige Reoler med brede Hylder! Et Bibliotek, samlet af alt hvad der fra gamle Tider var erhvervet paa Gaarden og hvad senere Generationer havde tilført: al mulig Literatur fra forrige Aarhundrede, højst dristige Romaner saavel som lærde Rejsebeskrivelser, 210her den hele Samling af Revue des deuxmondes, hist historiske Værker og juridiske Haandbøger, imellem: baade sjældne Udgaver og mange kostbare Bind. Da han havde ringet og faaet sin første Frokost, gik han omkring fra Reol til Reol; han forstod, at Moderen i hans Fraværelse havde ordnet dette med baade Besvær og Udgifter for at gøre Hjemmet kært og nyttigt for ham. Thi han var en Læser, hvad nu end hans Læsning kunde blive til, og han havde ofte for Spøg sagt til sin Moder, at han rimeligvis intet blev til her i Verden; men at hun udmærket kunde sætte paa hans Grav. »her hviler en god Læser.«

Dog nu vilde han hverken læse eller dø.

Han vilde ud en lang Tur og hilse paa det altsammen — paa det, der ikke alene var Hjemmet, men var *hans*. Han vidste, at han ikke vilde træffe sin Moder før Frokosten. Den gamle Dame viste sig ikke tidligere: først naar hun havde bestemt Husets Anliggender i en Dagsbefaling til sine Undergivne og naar hun havde gjort det sirligste Toilette med Bad og Frisering, kom hun ind til Frokosten. Men da var det ogsaa den nydeligste gamle Dame, 211 man kunde se. Hun var end ikke saa gammel, som hun nu vilde se ud: hendes Haar var kun lidt graat og hendes Tænder hvide og friske, men hendes Ansigt bar Spor af megen Kummer, og hun plagedes af en alvorlig Hjærtesygdom. Dog hun talte ikke derom, klagede ikke — som hun aldrig havde klaget i sin Mands Levetid. Hun vilde nu gøre sin Søn det Gode, som hun formaaede, og hun kunde da ikke være en klynkende sygelig Kvinde. Gammel — ja, det vilde sige ganske fordringsløs, ikke forlangende hverken Hensyn eller Medlidenhed.

Han vidste, at hun vilde glæde sig, hvis han ved Frokosten kunde berette hende, at han allerede havde taget sig en Tur rundt paa Ejendommen. Thi enhver Ting interesserede hende, og skønt hun troede sig saa ganske fordringsløs, vilde hun være med i Sønnens Liv, betragtede det som en Art Krænkelse, hvis han ikke fortalte hende alt, hvorom hun spurgte, og alt, hvad han blot kunde. Han havde som Yngling meddelt hende alle sine Oplevelser, hvor smaa de end var, talt til hende om de faa Venner, som han besad, og de mange

Bøger, som han læste, 212

indviet hende i den videst gaaende aandelige Radikalisme, som han dyrkede paa endnu umoden Vis. Hun betænkte sig ikke et Øjeblik; hvad hun end i sin Barndom havde lært var Ret og i sin Ungdom vænnet sig til at betragte som rigtigt og moralsk: hun kastede det alt over Bord, da hans Ynglingehæftighed forlangte det — ligesom hun havde fornægtet alle sine, da Tersling bejlede til hende. Hun var dengang bleven forelsket og havde ikke ræsonneret. Da saa Skuffelsen var kommen, havde hun siddet ensom og trist paa den store Gaard, styret som Tidsfordriv hvad hun kunde faa Lov til, men sjæleligt følt sig alene, indtil et nyt Liv var begyndt for hende med Sønnens Ungdom. Saalænge Andreas var Barn, havde hun endda ikke givet sig saameget af med ham, maaske fordi hun frygtede, at i ham skulde opvokse en Tyran af samme Art som hendes Husbond, en Efterfølger i Mandsvælde og Brutalitet, men da hun saa', hvordan han udviklede sig til en fin og lidt melankolsk Yngling, der trykkes af Faderens overstrømmende Livskraft ligesom hun selv, forsvandt alt i Verden for hende uden han. Hun tænkte aldrig paa andet end ham, 213beundrede og forgudede ham som den bedste og sjældneste af alle unge Mænd. Hun saa' et Geni i ham eller i hvert Fald en Mand, der *burde* indtage de højeste Stillinger i Samfundet. Hvis Andreas var bleven udnævnt til Minister, da han havde taget juridisk Eksamen, vilde hun fundet det klogt af de Magthavende, ihvorvel hun var altfor fornuftig til at antage, at noget saa Himmelraabende kunde ske. Men efterat hun gennem sin Mands Politik havde faaet det Indtryk, at Verden regeredes af de mindst Gode, vilde hun fundet det hensigtsmæssigt, om man engang forsøgte med de Bedste — og iblandt dem var hendes Søn.

Andreas kiggede op til hendes Soveværelse, da han var kommen udenfor Huset: deroppe sad hun nu og holdt Regnskab med Pigerne.

Andreas havde mange at hilse paa og han traf straks Keilgaard, Forvalteren, en flink Mand, der absolut vilde følge ham rundt. Andreas vilde heller gaaet alene. Men han maatte finde sig i den Andens rimelige Ivrighed overfor Godsejeren. Det plagede ham lidt, at den fyrretyveaarige Forvalter, der arbejdede haardt for at tjene Penge til ham, gav ham denne 214Titel med en vistnok ment Ærbødighed, der dog maaske for største Delen henvendte sig til det smukke Gods. Thi alt var stort og rigt, velholdt og solidt der paa Ejendommen. Mejeriet var til at spejle sig i; endog Svinestien straaled af Renlighed, og Køer og Heste struttede af god Foderstand. Det var noget af et Eventyrrige over denne Ejendom; kun generede det Andreas adskilligt, at Gaardens Husmænd og Arbejdere, skønt ikke ynkeligt fattige, paa langt nær tog sig saa sunde og kraftige ud som Kreaturerne.

Efter to Timers Oversyn kunde Andreas endelig sige Farvel til Forvalteren, der skulde køre bort til Teglværket paa Gaarden, medens Andreas erklærede, at han maatte hjem og hilse Goddag paa sin Moder. Dette fandt Forvalteren rimeligt, og efter nogle velmente Beundringsudtalelser om Etatsraadinden tog han Afsked.

Andreas saa' ham forsvinde paa en Vogn, trukken af brillante Køreheste, og drejede saa ad Skoven til. Han maatte ind i sin egen Skov, forinden han gik hjem til Huset.

215

Kun et Par Skridt, og han befandt sig i den største Ensomhed og i den dybeste Stilhed.

Rundt om ham udestængede det tætte lysegrønne Løv ham fra det travle Arbejdes og Menneskenes Verden: »Skovensomhed, Skovensomhed, gammel Romantik,« sagde han til sig selv, idet han, træt af Turen og Forvalterens Passiar, satte sig ned under et Træ. Han saa' sig henrykt om — her var godt at være — men i det Samme fik han en pludselig Vision: Hellen hvilende ved hans Side i en lys og luftig Sommerdragt. Han følte atter sin stærke Forlængsel efter denne berusende Kvindelighed, fornam den som en Smerte. Hurtigt rejste han sig, søgte at smile og gik med raske Skridt op imod Huset.

Da han sad ved Frokostbordet i den store hyggelige Spisestue overfor sin Moder, steg atter Følelsen af, at dette var Hjem og Velvære, op i ham med en kvægende Styrke. Han glædede sig over alt: den hvide Dug, det straalende Porcellæn og det mægtige Sølvtøj i deres fornemme Renhed, hvis Paalidelighed ikke 216kunde omtvistes, saaledes som selv de dyreste Hotellers Service. Hvilket andet Sted i Verden var man saa sikker paa at spise og drikke af rene Kar som her! Og *hvad* han spiste og drak! Saa rigt og sundt og velmagende, og havende just den Smag, hvortil han havde vænnet sig fra Barnsben, hvad der bevirkede, at Kød og Smør og Grønt og Brød intet andet Sted syntes ham i Besiddelse af deres rigtige Smag. Han følte ogsaa, at der i Opvarningen overfor ham laa en lille Forskel fra forud: han betjentes nu som Godsejeren, som Herren i Huset. Der bødes ham først — hans Moder forlangte det — ikke fordi han var hendes Gæst, men fordi han var den fornemste. Hans Moder vilde selv betjene ham — og da han saa', hvilken uskyldig Glæde han skænkede hende ved at føje sig efter hende, tillod han, at han behandlede som Pascha, og spiste og drak med Velbehag af alt, hvad der var godt og udsøgt.

Og imedens talte han med sin Moder.

Han syntes, at hun var bleven meget ældre i de forløbne to Aar: mindre og sartere, ogsaa 217mere besværet i Holdning og Gang. Men hun gav ikke efter for Sygdom og Alder og afviste alle Forespørgsler med

et lille Smil: naturligvis, naar man blev gammel, var man ikke saa rask som naar man var ung. Og dernæst indbød hun ham til at fortælle om, hvad han havde oplevet. Hun havde sørget for, at Gensynet ikke blev sentimentalt, men hun nærrede den nyfigneste Længsel efter at høre Sønnen tale og fortælle.

Han undveg dette saa godt som muligt. Hvad skulde han vel fortælle den gamle Dame, der aldrig havde været udenfor Landets Grænser? Grosserer Weibel, der var en Mand af den gamle Skole, havde aldrig sendt sine Døtre til udenlandske Pensionater, og Tersling havde for mer end tredive Aar siden ført sin Brud over til Godset og ladet hende sidde der, medens han selv turede rundt i Landet. Paris og London havde han besøgt som ung, og de fristede ham ikke længer; allermindst kunde det falde ham ind at rejse med sin Kone derhen — til Byer, der for ham kun havde fungeret som enorme Forlystelsessteder, hvor man 218mere uhindret og mere luksuøst end hjemme kunde tilfredsstille sit Hjertes Trang. Heller ikke havde Fru Tersling følt nogen Lyst til at rejse med sin Mand og havde aldrig bedt ham derom. Da han var død, og da Sønnen, nu uafhængig, vilde ud at se Verden paa rent ungdommelig Vis — blot se andre Byer og Egne — da havde hun heller end gjerne deltaget i Rejsen, nærrede samme ungdommelige Lyst efter at bytte Navne med Billeder. Hvad var Paris for hende? Kun et Navn — kendt fra de Bøger, som hun dels efter Sønnens Tilskyndelse dels for ikke at staa hans Tanker fremmed gav sig i Kast med. En lille Tid havde hun haabet, at Sønnen skulde foreslaa hende at tage med. Den Tanke var ogsaa dukket op hos Andreas for atter hurtigt at forsvinde. Hvormeget han end holdt af hende: han *kunde* ikke tænke sig at rejse sammen med hende. Det vilde blive for ham som en Parodi paa den Rejse, han drømte om: ud i Verden med en ung smuk Kvinde, med hvem enhver Dagens Oplevelse blev Glæde og Opholdet selv i det værste Hotel en Fest. Nej, han *kunde* 219ikke — han burde maaske — skønt! — men han kunde i hvert Fald ikke. Han havde ikke villet forvise sig, om hun forstod den lille Strid, som han udkæmpede i sin Sjæl. Hun *havde* forstaaet den, undskyldt hans Ukærlighed — han var jo ung og hun gammel — og følt den dybeste Skuffelse.

Nu da han sad overfor hende og hun var ligesaa ivrig som nogensinde for at dele hans Interesser og have Lod i hans Liv, pinte det ham, at han ikke kunde været kærligere imod hende. Hun havde ikke havt det godt med den brutale Fader — skulde hun nu ikke finde Hensynsfuldhed og Ømhed hos sin Søn! Og dog selv under Trykket af denne Halv-Anger kunde han ikke fortælle hende om sig selv saaledes som hun vilde høre. Han tænkte: om det havde været Hellen, som sad der, og han mindedes de lange, lange Samtaler, dengang da han udgød sit hele Væsen, sine stærkeste Tanker og mest fantastiske Drømme i hint lille rosenrøde Øre, som — som Musikeren havde — —

Nej — nej — han vilde ikke tænke derpaa, 220og han kunde ikke tale om Rejse og Københavnerophold. Saa bøjede han af og gav sig til at spørge hende ud om Ejendommen og Folkene og fjærn og nær Familie, — derved kom han til at tale om Tanterne — og hun underkastede sig, omend nødtigt, hans Vilje, og medens de spiste Frokost og bagefter drak Kaffe nede i et Lysthus, gik Samtalen ikke istaa.

Men han havde næsten mest Lyst til at sidde ganske stille uden at tale, engang imellem seende lidt hen til Moderen — det eneste Menneske, paa hvem han ubetinget kunde stole, hvad end i Verden han vilde eller foretog sig. Ved Synet af hende, af Haven med de mange, skønne Blomster, af den smukke Hovedbygning, oppe fra hvilken det kølige Bibliotek vinkede ham — blev han rolig og tilfreds og kunde nyde Sommerens klare Luft, der strøg mildt henover ham. Timerne gik under Smaapassieren — Forvalteren kom og aflagde Melding — der var pudsigt Snak om en Pige, der var kommen galt afsted — Over-Mejersken vilde sige op — i Biblioteket stod to store Kasser med Bøger, hjemsendte fra Paris, som 221 han *tænkte* paa at udpakke! Han syntes, der sænkede sig Fred om hans Sjæl.

Dog, det var Indbildning og Bedrag. Thi da Aftenen kom og et hemmelighedsfuldt Mørke indbød til sagte Samtale, til Hvisken af kærlige Ord, til Stillesiddens med en blød Kind trykket mod Ens Mund, medens Øjnene endnu lyser i Mørket og der høres en skælmsk og æggende Latter — da var Freden borte og ingen Moder og intet Hjem dyssede Sindet i Dvale. Da svæved skøn Hellen ind i Gaarden og bredte sig stor paa alle hans Veje. Enten han gik op og ned ad den lange Lindeallé, eller han sad i sit Kammer og stirred ud mod den i Solnedgang glødende Horisont — eller han lod sig hente en gammel kostelig Vin — hun *var* der, hun smøg sig mod hans Side og tog om hans Haand og satte sine Læber mod Glassets Rand! Skygge kun — Skygge af hin Tid, svunden i en Glæde saa stærk, saa tørstigt nydt uden Overlæg, at den ikke lod sig fæstne ved Erindringen. Andreas rakte Armene ud — og fangede Skyggen.

222

Dagene gik nogenledes vel for Andreas, Nætterne blev slemme. Han stred imod efter Evne, men hver Nat flygtede hans Sjæl bort til en Valpurgisnat, hvor den smilende Fru Hulde aabenbarede sig i sin Underdejlighed for den halvtslumrende.

Fru Hulde — Fru Hellen — et Smil — en Skygge!

223

XX.

Kunde Andreas engang i Dagene efter sin Ankomst set sin Moder, som hun sad alene i sin Dagligstue, eller endnu snarere som hun laa i sin Seng og forgæves søgte at læse i en Roman, der ikke kunde fange hendes Tanker, hvad vilde han set? Et gammelt, kummerfuldt, stakkels Ansigt. Hun havde det haardt, den gamle Dame, som aldrig havde havt det godt. Sønnen var kommen hjem — ikke glad over Rejsen, ikke glad over Gensynet heller. Hun havde ladet ham rejse bort og undværet Synet af ham saalænge — talt Dage og Timer, mens han var borte — læst og opbevaret hans Breve som hellige Skrifter — søgt at indbilde sig, at denne Rejse maatte betyde lige saamegen Lykke for ham som Savn for hende. 224 Men det var ikke saadan. Han var ikke vel tilmode, ikke fuld af en opsamlet Glæde, som han nu kunde lade lyse over sig selv — ja over hende med.

Han var ikke vendt meddelsommere hjem til hende. Ikke heller meget kærlig — skønt slet ikke ond imod hende, nej, nej. Men snar til Forstemthed og mismodig og med en Uro i Sindet, hvis Oprindelse hun nok forstod. Hun vilde jo blot tage lidt Del i *hans* — for hun ejede jo intet selv. Havde intet besiddet, heller intet oplevet, som hun sad dér ensom de mange Aar paa Gaarden. Og endnu ligesaa ensom. Saa lille hun gjorde sig, saa villigt hun rettede sig efter hvert Lune eller Indfald eller hver flygtig Stemning hos ham — han *maatte* kunne forunde hende en lille Plads.

Desuden, hun vilde jo blot leve for at være ham til nogen Hjælp, for at læse ethvert Ønske, som kunde opfyldes, ud af hans Øjne, inden han fik det sagt.

Men naar han nu ikke trængte til hende?

Og det gamle Ansigt blev end kummerfuldere og Taarerne listede sig ned ad hendes Kind, 225 som hun laa der, syg og gammel og halvblind.

Og hun forsøgte atter at læse i den franske Roman, som Andreas havde givet hende og som ikke angik hende det allerbitterste.

226

XXI.

Ikke mange Dage efter Andreas' Hjemkomst sagde Fru Tersling til ham ved Frokostbordet:

»Det er sandt, jeg har bedt Holsø's komme her til Middag.«

Andreas saa' overrasket op:

»Holsø's? Hvilke Holsø's — jeg kender dem ikke!«

»Aa nej — nu husker jeg: de er komne her, mens du var borte. Holsø købte Vorholm for et Par Aar siden, og han har nu boet der med Familie de sidste Somre.«

»Bor han da ikke altid der? Hvad er det for en Mand?«

»Det er en særdeles pæn Mand og han skal være meget rig. Ja, det er han sikkert. Han 227 bor om Vinteren i København og har nok store Forretninger. Men om Sommeren herovre — med sin Kone og Datter.«

»Og du synes om dem og omgaas dem?«

»Aa ikke saa meget! Men de har været her paa Besøg flere Gange og ogsaa inviteret mig. Jeg er rigtig glad ved engang at indbyde dem, og saa sendte jeg en af Karlene over i Gaar Aftes og bad dem til idag. Jeg tænkte, de vilde gærne træffe dig.«

»Saa — tænkte du det?«

Andreas saa' smilende paa sin Moder, men hun beholdt sin alvorlige Mine. Der stak noget under. Fru

Tersling omgikkes næsten ingen og søgte i hvert Fald ikke ny Omgang, slet ikke med en Parvenu, der havde købt Sornmer-Herregaard for forretningstjente Millioner. Andreas spekulerede lidt over dette. Men i det samme saa' han Dorthe Piges gamle Ansigt ude i Forstuen: hun var arriveret et Par Dage efter ham, opholdt af megen Indpakning og forskellige Ærinder for sin Frue. Det klarede for Andreas: Dorthe havde været til Skrifte hos Etatsraadinden og havde berettet, hvad hun vidste om Andreas' Københavnerophold og — Damebesøg. 228Moderen, der kunde se, at han ikke ret var i sit Es, havde med Lethed udfundet, at han trængte til Selskab, og Resultatet var disse Holsø's:

»Hvordan er Datteren, Moder!«

»Datteren — hun hedder Magda — det er en rigtig nydelig Pige — ubetinget den mest sympatiske af Familien.«

Andreas smilede igen og kneb skælmsk det ene Øje sammen over til Moderen. Og denne Gang tegnede et ganske lille Smil sig om hendes Læber og blottede hendes hvide, friske Tænder.

»Naa, du har vel ikke noget imod at træffe sammen med en smuk Pige?«

»Aldeles ikke, Moder,« lo Andreas, »og du er da en rigtig Diplomat.«

Nu smilede Fru Tersling helt fornøjet over Komplimenten.

Og Andreas var unægteligt ingenlunde ked af, at der skulde komme en smuk Pige til Middag. Det var Afveksling, og han havde i de sidste Maaneder vænnet sig formeget til Kvinderøst og Kvindeøjne: han trængte til at tale med en ung Dame, hvordan hun end var.

229

Hans Tilfredshed svandt end ikke, da han havde forhørt sig om Familien hos Keilgaard, der ogsaa var indbudt til Middagen. Efter dennes Beretning havde Kammerraad Holsø tjent sig op fra det allertarveligste, mest som Kreaturkommissionær. Nu var han en stor Mand, en Matador, til hvem selv mægtige Aktieselskabers Direktører gærne tog Hensyn. Han ejede sikkert et Par Millioner og havde blot købt Vorholm som Sommerbolig, men Keilgaard troede ikke, at det blev derved: Holsø havde nok Kig paa et og andet der i Egnen. Den Mand slog sig ikke ned i Blinde: han besad den Ønskekvist, der viste Guld.

Disse Oplysninger var jo ikke saa fristende og heller ikke Keilgaards Formodning om, at Fru Holsø — Kammerraadinden — vist var begyndt som sin Mands Tjenestepige, men da saa Andreas spurgte: »Og Datteren?«, fik Keilgaard Munden paa Gang: det var en herlig Pige, stor og smuk og munter og ligefrem, hende kunde alle Mennesker lide, og Dyrene vist ogsaa, for hun elskede da selv Dyr og havde sin egen Hest og et Par udmærkede Hunde. Hun var vist ogsaa en meget dannet 230Pige, for hun havde nok været ude at lære enten i Tyskland eller Schweiz.

Denne Besked om Datteren bragte Andreas i straalende Humør. Han ventede med slet ikke ringe Spænding Frøken Magdas Ankomst.

Hans gode Lune vedvarede, da han sad ved hendes Side til Middagen. Forvalteren havde Ret i det altsammen: hun var baade høj og køn, vennesæl og ligefrem. Hun var maaske endda lidt for munter, saameget hun lo. Men Latteren var lys og ung, hendes lyseblaa Øjne lo med og hendes store friske Mund og hendes stærke, høje Barm, der svulmede under Latterkaskaderne. Og hun snakked lystigt løs om alt muligt i København, hvor hun kendte en Masse Mennesker, og beundrede det kgl. Teater uhyre, men Nørrebro Revysange end mere. Hun syntes at more sig med alt, ligegodt hvor hun var: saadan Livsglæde strømmede der ud fra hende selv, at Verden bestandig stod i rosenrødt Lys for hende. Hendes Sprog var maaske ikke saa udsøgt — Herregud, Forældrenes Oprindelse forklarede og undskyldte dette — og hun benyttede lidt for mange »Slagord«; 231

men Andreas tilgav hende for hendes uforfalskede Venligheds Skyld. Hun var saa nem og elskværdig at komme til Rette og til Tale med, og der fandtes intet lummert Koketteri hos hende. Desuden syntes hun betagen af en ærlig Kærlighed til Land og Dyr; hun elskede, sagde hun, at gaa eller ride lange Ture. Og Maaltidet var ikke endt, forinden de havde aftalt at ride næste Morgen tidligt ud med hinanden. Hvorhen, spurgte hun. »Til Verdens Ende, Frøken.« Og de lo og var unge sammen. En ganske lille Smule forstyrredes Andreas' Humør ved den tydelige Velvilje, hvormed Selskabet betragtede deres saa hastigt opstaaede Kameratskab, der ligesom ved en Fakirs Trolddomskunst blev Frø, Blomst og Frugt i samme Stund. Dog Fakiren var ikke Eros, kun den fælles Ungdom, og Andreas spottede ved sig selv over dem, der her tog fejl. Maaske næppe hans Moder, der vel ikke havde bedt Frøken Magda til andet end hans Adspredelse. Men sikkert hendes Forældre. Disse var unægteligt ikke saa sympatiske som Datteren. Han var rød-blisset og simpel og end ikke godmodig, og hans Høflighed overfor Fru Tersling var altfor anstrengt: 232han betragtede det øjensynligt som en Ære, som et Trin op ad den sociale Rangstige indenfor den jyske Proprietærverden at spise til Middag paa Terslingegaard. Han rent smeltede hen i korte Glædesbrøl: »megen Ære, megen Ære!«, da Andreas drak med ham. Og Konen — ja hun sad med en sammenfalden Mund over et tarveligt Tandsæt, der vist, tænkte Andreas, maatte være købt i Tjenestepigetiden og ikke siden fornyet. Han var dog saa

veltilmode over den Lysstraale, der ved Frøken Magda faldt ned over hans Sommer, at han nogenledes forlignede sig med Forældrene. Skønt de var simple — og det var smittet af paa Datteren.

Dog han glemte alle Indvendinger, da han efter Bordet blev alene i Haven med Frøkenen. Etatsraadinden havde foreslaaet en Eftermiddagswhist, hvilken Ægteparret Holsø med stor Glæde gik ind paa — de spilled Bézigue sammen hver eneste Aften — og Keilgaard blev Fjerdemand. Han var maaske bedt bare til det Samme — saaledes forestillede Andreas sig sin diplomatiske Moders lumske Planer. 233De to Unge var da overladte til sig selv og begav sig skyndsomst ud i Haven.

Det var yderst behageligt at gaa derude i det yppige Grønne mellem de tusinde farvede og duftende Blomster med en ung Kvinde, der selv lignede en frisk og smilende Blomst. Plænernes Græs var lidt vaadt, og Frøken Magda gik foran ham og løftede Kjolen op for to højthvævede sikre Fødder i ulasteligt Fodtøj. Naar hun vendte Hovedet og lo til ham, fik han megen Lyst til at fange denne Havens største Pryd. Og da Vinden lagde sig helt mod Solnedgang, fandt den smukke Frøken paa, at de skulde spille Fjerbold, hvad begge pralede af at besidde den største Færdighed i. De søgte Fjerboldene frem oppe. i et Pulterkammer tæt ved Andreas' Værelser. Og det var da saa naturligt, at Andreas spurgte Frøkenen, om hun vilde se hans Stuer, og Frøken Magda sagde ganske ligefrem ja, det vilde hun gærne. De gik derind sammen, og hun fandt Udsigten dejlig og Møblerne yndige og fortabte sig i den klædeligste Forbavselse over, hvormange Bøger han ejede, og spurgte 234atter og atter, om han havde læst dem allesammen. Andreas nød den smukke Piges Nærværelse i hans kedelige Stuer og fik hende til et Øjeblik at sætte sig paa hans Skrivebordsstol, og hun lod, som om hun var den lærde Hr. Tersling, og lo straks i saa muntre Triller som Nattergalen, der slog udenfor — og som de pludseligt hørte og begge stille lyttede efter — indtil Magda erklærede, at nu *maatte* de virkelig gaa ned: hun turde da ikke blive her hele den Aften. Saa slog hun den ene Fjerbold i Hovedet paa ham og løb ned.

Og de gav sig til at spille sammen. I Begyndelsen gik det daarligt. Boldene faldt for dem begge — snart slog den ene for stærkt, snart den anden for svagt — de kunde næppe naa til ti. De var ikke sammenspillede, som Frøken Magda viseligt bemærkede. Men de blev dette. Og nu gik det let og lystigt, Bolden sattes op, drejede sig i Luften og fløj som et sikkert Bud hen til Raketten, der modtog den og med et sagte Slag sendte den tilbage. De naaede svimlende Tal, der, som Magda paastod, burde antegnes i Fjerboldspillet's 235Annaler — og det var tusinde Bud og Hilsner, der veksledes imellem dem.

Andreas spillede med Liv og Sjæl, lykkelig ved at se den unge Piges Skikkelse bevæge sig saa frejdigt og let foran ham. Hun bar en helt hvid sommerklar Dragt, hvorigennem man ved Dagslys skimted hendes smukke Arme, og som nu i Dæmringen gjorde hendes stærke Legeme skønt og fristende. En hvid Blomst, der blev hemmelighedsfuld her i Halvmørket. De spillede uafsladeligt, tilsidst helt febrilske af Angst for, at Bolden skulde falde, og styrtede begge frem, hvis den truede dermed. Endelig faldt den, de stredes lidt om, hvis Skyld det var, og satte sig saa straks trætte ved hinandens Side paa en Bænk.

Og da steg der fra hendes sunde og blussende Ungdom mod ham en Fryd saa stærk, at han maatte tvinge sig for ikke at lægge sin Arm om det smækre Liv.

Til alt Held kaldte Fru Holsø paa Datteren: der skulde drikkes The, og Magda var desuden for let klædt.

Saa takkede de hinanden for Spillet og gik ind.

236

Men da Andreas den Aften lagde sig, var Hellen ikke alene i hans Tanker. Magda stredes med hende og fik sin Plads. Og Andreas følte dette som et stort Velvære. Fru Huldens Magt var brudt: Dagens Blomst kæmpede med Nattens Dronning.

237

XXII.

Da Andreas den næste Dag kom ridende ind til Vorholm, sloges begge Portfløje op paa vid Gab for ham. Allerede i Gaarden fandt han Familien, der modtog ham som den kærkomneste Gæst. Det var næsten lidt for meget af det Gode. Men da han red bort med Magda, der i en stram sort Ridedragt saa' pragtfuld ud i fyldig Smækkerhed, kunde han sagtens hilse og vinke til de tilbageblivende Forældre. Han førte jo Damen med sig.

Og i de kommende Dage og Uger overlodes hun ham ganske, naar og hvorlænge han vilde. Han havde hele Tiden til sin Raadighed og hun da med. Tilmed kom der saare faa Gæster paa Vorholm. Familien var ingenlunde bleven optaget i Egnens Selskabsliv: 238man var bange for den altfor driftige Kammerraad. Des mere velsete maatte da og Andreas' Besøg blive.

Men dette var ham yderst behageligt, at der ikke om den unge Dame var nogen Kres, som han skulde gennembryde. Han sammenlignede jo altid. Omkring Fru Hellen: Mand og Barn og Venner og tusinde Hensyn, et Flammehegn, som Bejleren maatte ride igennem. Omkring den skønne Jomfru Magda: intet. Portene drejede sig om deres Hængsler og aabnede sig selv, naar han nærmede sig Slottet. Andreas nød denne lette Adgang.

Og som Adgangen ikke spærredes, saaledes var ogsaa Samkvemmet ganske uhindret. Med Fru Hellen: Stævnemøder, Hemmelighed, List, Opdagelsesfrygt, stjaalen og usikker Lykke. Magda derimod: med hende kunde han være Side om Side fra Morgen til Aften i aaben Mark, i Skovens Kølighed, i Havens Kroge, i Husets trygge Stuer. Saa' man dem. sammen, smilede de Kommende kun venligt til dem.

Andreas nød denne aabne Tryghed med et inderligt Velbehag.

239

Og i det Hele nød han den unge muntre Piges Selskab — uden Omtanke, uden Bagtanke. Nød den som Luften og Varmen og Sommeren. Han var ikke længer ene i det Paradis, som hans Ejendom forekom ham: han havde hos sig denne smilende Eva, for hvem ingen Vej var for lang, intet Ridt for besværligt, ingen Stund for optaget. Og ligesaa ivrig efter at træffe ham, som han var for at møde hende. Velopdragen og elskværdig, med den vildeste Beundring for hans Moder og uden mindste Præleri med Faderens Millioner. Maaske skammede hun sig snarest over dem. Hun vilde i hvert Fald ikke ægtes for sine Penges Skyld, og hun hadede smaa Løjtninger og teologiske Kandidater værre end Pesten. Andreas kunde ikke finde noget ondt i, om hun foretrak ham, hvis han skulde indfinde sig som Bejler, havende i Ryggen Terslingegaard, der friede ham for enhver Mistanke om at bejle til Medgiften snarere end til Pigen.

Men han tænkte ikke paa at melde sig som Frier.

Han var ikke forelsket — nej, han var ikke. Han maatte tilstaa, at han ret hyppigt 240led Kvaler, mod hvilke salig Tantalus' var for intet at regne: naar en sød Munds friske Aande strejfedes hans Kind — eller naar de gjorde Holdt og han hjalp Damen ned af Hesten — eller naar de sad gemte i Havens fjærneste Lysthus, medens de lyse Nætters Trolldom koglede i deres Sind — det var vanskeligt at staa imod; men han var ikke forelsket, og han tænkte ikke paa Forlovelse og Ægteskab.

Tænkte mindst derpaa, naar han traf sammen med sine »Svigerforældre«, som han dog spøgende benævnedes dem for sig selv. De var *for* rædsomme. Naar det øsregnede fra Morgenen af og alle hans og Magdas Planer derved blev til intet, kom regelmæssigt Vognen fra Vorholm og hentede ham til Middag og til et lille Slag Kort. Og naar han saa havde spist en Mængde god Mad og var hedet af tung Vin, blev han og Magda først ladte nogle Timer i Fred, medens de Gamle sov Middagsøvn. Men derpaa kom Whistbordet frem. Og Andreas maatte døje Holsø's Regler og Fruens Indvendinger, kun afbrudte af Magdas klingende Latter. Han fandt sig deri: hellere sidde her og spille den kedelige Whist end tilbringe disse 241Sommeraftener alene paa Gaarden. Men naar han tænkte sig dette Familieliv som sit fremtidige, da følte han sig ikke fristet af Mundens Friskhed og Barmens Hvælv! *For* dyrt betalte!

Hans Udtalelser om Kammerraaden og Fruen beroligede tydeligt nok hans Moder. At Andreas forsømte hende, fandt hun sig i; at han morede sig med Magda, billigede hun ganske; om han havde kurtiseret tyve unge Piger, der alle havde været forelskede i ham, vilde hun anset det for Naturens rimelige Orden. Andreas sagde undertiden til sig selv: om jeg forførte Magda og forlod hende, Moder vilde ikke skænke den Sag en Tanke, hvis jeg ellers kom derfra uden Vrøvl. Hellere vilde hun være forbitret paa dem, der besværede mig for et glad og forelsket Pigebarns Skyld. Men Magda som Svigerdatter: dette vilde hans Moder ingenlunde betragte som et tilladeligt Resultat af den Flirtation, hun selv havde foranstaltet eller rettere ordineret som Lægemiddel mod en plagende Lidelse.

Fru Tersling var i Virkeligheden glad fordi hendes Kur forsaa vidt var lykkedes, som Andreas ikke mere viste Tegn til det triste Humør, 242der havde præget hans Ansigt de første Dage, end ikke da hun lidt ængstelig meldte ham Tanternes snarlige Ankomst paa Feriebesøg. Hun vilde undskylde sig med nogle Ord om, at det rigtignok ikke var Selskab for et ungt Menneske, men Andreas afbrød hende med den Forsikring, at han intet havde imod Tanterne — tvertimod var kommen til at holde af de brave gamle Damer. Denne overdrevne Hensynsfuldhed ængstede Fru Tersling adskilligt — skulde han gaa i saadanne Giftetanker, at alt var ham ligegyldigt uden den Udkaarne? Da var Kuren værre end Sygdommen. Men hun syntes dog ikke Andreas saa' rigtigt forelsket ud: han var uden Feber, uden Adspredthed og ingenlunde saa hensynsfuld i sin Omtale af de gamle Holsø's, som han vilde anset sig forpligtet til overfor sine tilkommende Svigerforældre.

Hun havde Ret. Andreas, han levede ud i Dagen. Det var Sommer, og han vilde nyde den. Alt hvad der

var Sol og herlig Luft, blev kun godt, naar der var en smuk Kvinde ved Ens Side. Naturligvis — bedre vilde det været, om han og Magda havde fulgt den Lære, som de lyse Nætter havde tilhvisket dem fra første 243Møde. Men naar dette var umuligt — saa var Magdas kameratlige Venlighed og unge Latter et ganske tilfredsstillende Surrogat. Paa dette kunde man sommerferiere — og glemme.

Og Magda! Han spurgte ikke om, hvad hun følte og tænkte. Han forstod, at hun var ene derovre ligesom han og trængte til Selskab som han. Han gav hende, hvad hun ønskede. Og aldrig blev der mellem dem vekslet et Ord, som hun senere kunde omskabe til en Æresforpligtelse. Maaske vilde hun ogsaa — uden sluttet Kontrakt — rakt ham sine Læber og kvæget den Ensommes Tørst. Og mangen en Nat, naar han brugte hendes dagklare Latter til at forjage Fru Huldens natlige Skygge, fortrød han, at han ikke havde drukket Glemselens Bæger til Bunden. Men — Afholdenheden var dog klogere. Og blot han forestillede sig Holsø klappende ham svigerfaderligt paa Skulderen, forjog atter denne hæslige Trolld Indtrykket af den smukke Skovnymfes Latter.

244

XXIII.

Et Par Dage efter Tanternes Ankomst, da Familien sad ved Middagsbordet, kom der et Bud ridende fra nærmeste Station med Telegram til Andreas. Tjenestepigen, der bragte Telegrammet, skulde sige, at Karlen vente paa Svar, hvis Godsejeren vilde skrive. Begivenheden var saa sjælden, at baade Moderen og Tanterne sad med spændte Miner, medens Andreas brød og læste Telegrammet. Han sagde straks med den roligste Mine, han kunde sætte op:

»Vi faar Fremmede imorgen, Moder, jeg skal blot skrive Svar.«

I Virkeligheden var han ikke saa rolig, da han stod i sit Værelse og atter læste Telegrammet. 245Det var fra den nærmeste Købstad og der stod:

Vil De modtage nogle Venner imorgen Middag. Hvis ikke ubelejligt, kommer Klokken tre.

Cramer.

Nogle Venner! Hvad vilde det sige! I hvert Fald — det maatte være Hellen: Hellen her imorgen! Hellen her —

Han blev baade varm og kold ved Tanken. Naa — nu først Svaret. Og han skrev hastigt et hjærteligt Velkommen og at han vilde hente dem ved Stationen Klokken tre.

Han kastede Svaret fra Vinduet til Karlen, der holdt nedenfor paa sin Hest og som fangede Papiret i sin Hue sammen med en stor Drikkeskilling. Og Andreas saa' ham ride bort i flyvende Fart, medens han tænkte: nu rider han med min Skæbne.

Derpaa gik han ind til Middagsbordet og fortalte smilende og fornøjet, at Grosserer Cramer og hans Frue og maaske endnu et Par Gæster kom til Middag næste Dag. Tanterne satte i smaa Henrykkelseshvin ved Tanken om, at de skulde træffe den søde Fru Cramer igen og 246overvældede Fru Tersling med Forsikringer om hendes Dejlighed.

»Der skal du se et yndigt Menneske, Frederikke — tænk, Andreas traf hende første Gang hos os, og siden er han nok kommet der saameget i Huset.«

Fru Tersling krammede nervøst sit Brød til Smuler og sagde, at det da var morsomt, der kom Fremmede paa Gaarden. Men i Smug skottede hun til Andreas' Ansigt og ængstedes over hans anspændte Træk.

Efter Bordet satte han sig hen til hende et Øjeblik, medens Tanterne holdt Siesta, og bad hende sørge for en udsøgt Middag næste Dag, da han havde nydt saamegen Gæstfrihed i det Cramerske Hus. Hun svarede, at han nok skulde blive fornøjet.

»Det véd jeg, Moder, og saa —« han fik pludselig en Indskydelse, hvorved han kunde berolige sin Moder, »og saa vil jeg skrive til Frøken Holsø og bede hende komme til Middag og træffe nogle af mine københavnske Venner.«

»Det skulde du — det er venligt.«

Fru Tersling fik atter Smil om Læberne. Naar Andreas vilde have Magda med, kunde det ikke være saa slemt. Desuden — med ondt skal man ondt fordrive.

Ogsaa Andreas var paa sine egne Vegne vel fornøjet med, at Magda var indbudt. Nu havde Hellen — og pludselig flammede hans Skinsyge op — flakket Europa rundt med sit Følge, hun kom vel endda med sine Kurtisører den næste Dag: nogle Venner — hvem var det? Hun skulde i hvert Fald se, at han ikke havde været venneløs og ensom i hendes Fraværelse: ung Kvindelatter havde lydt paa hans Vej.

I stor Spænding saa' Andreas Toget rulle ind paa Perronen.

Allerførst bemærkede han et Mandshoved, stukken ud af Kupévinduet, hæftigt nikkende til ham. Hvem var det? Dr. Kappen! Kappen — var det Vennen! Saa standsede Toget, og ud af Kupéen kom efter Kappen Cramer, der hjalp Fru Hellen ned, og medens Andreas hilste paa sine Venner, fik han Øje paa Musikeren, der langsomt krøb ud og nu med sin sløve Mine kom hen og hilste Goddag, som om det var den rimeligste Ting, at han stod her paa den lille jyske Landstation og ventede paa Andreas' Vogn.

»Her har De Vennerne — var det ikke en Overraskelse — det var Kappen, der ikke vilde, jeg skulde sætte Navnene.«

Andreas var i Øjeblikket blot fornøjet med, at Vennerne ikke var farligere eller ubehageligere Gæster: han kunde derfor udmærket ønske de Herrer hjærtelig Velkommen. Heldigvis havde han taget Jagtvognen med — saa der var god Plads.

Da de kom ud og Tjeneren stod der med Hatten i Haanden og Kusken slog Smæld over de blankbrune Hopper, havde det Hele *grand air*. Musikeren løftede de tunge Øjenlaag en Smule, Cramer betragtede *Krammet* med Kendermine, og Dr. Kappen sagde med et Suk:

»Ja, du er godt kørende, Tersling.«

Fru Hellen sagde ingenting — smilte blot lidt og anerkendende. Hun var klædt i et vidunderligt Parisersommerkostume og syntes Andreas endnu dejligere, utilgængeligere og mere imponant end nogensinde. Havde denne kolde Skønhed, denne fra Top til Taa *lady*-fornemme Dame virkelig været hans — kysset hans Mund og hvilet i hans Favn!

Skønt Andreas daarligt kunde beherske den nervøse Forvirring, som fra Aftenen forud havde bemægtiget sig ham, viste han sig dog udadtil som en elskværdig og rolig Vært, der svarede og spurgte sine Gæster, som han burde, viste dem Egnen og Skovene, de kørte igennem, og erfarede, hvorledes han havde den Fornøjelse at modtage saamange Venner hos sig. Cramers og de andre havde truffet hinanden i Berlin, hvortil Cramers var kommet med Luksustog fra Paris, medens Kappen havde været der i Embeds Medfør for at bese medicinske Instituter, og Musikeren var taget derover, fordi en Ven havde betalt Rejsen. Da Vennen saa straks havde brugt sine Penge op, kunde de ikke komme hjem. Saa havde Cramer foreslaet, at Kappen og Musikeren skulde følge med ham over Hamburg op igennem Jylland, hvor han havde Forretninger, inden han vendte hjem til København. Og villige havde de to Herrer ledsaget den smukke Frue paa hendes Triumftog — thi som Kappen tilføjede: Fru Hellen havde nok hævdet den danske Skønheds Uovervindeligheid i alle Europas Hovedstæder.

Fru Hellen smilede let: hun saa' endnu gaadefuldere ud end nogensinde, endnu yndigere. Der var over hendes Skikkelse ligesom et Flammeslør, vævet af alle de Mænds Lidenskab, der havde staaet i Lue omkring hende. Og bag dette Ildhegn: den kolde hvide Skønhed.

Andreas næsten lukkede Øjnene som for Solen. Var hun kommen for at hente ham — for at kalde ham tilbage til smertende Fryd og vellystfuld Pine!

Præsentationerne var tilende, og de sad ved Middagsbordet, som Fru Tersling havde beredt med en festlig Pragt. Den gamle Weibelske Sølvskat stod der, og der var Drivhusets sjældneste Blomster og en Række kostbare Glas foran hvert Kuvert. De ankomne Gæster — dog ikke Fru Cramer — undskyldte sig, fordi de optraadte i Rejsetoilette. Til Gengæld var Magda Holsø nydeligt klædt i en frisk og fin Silkedragt, der passede til hendes skære Hud, mod hvilken Fru Cramers Teint endda syntes lidt medtaget. Andreas saa' med

251
Glæde, hvor godt Magda tog sig ud og hvor hurtigt hun — efter lidt Forskrækkelse overfor den elegante og fornemt stilfulde Fru Cramer— havde fundet sin naturlige Tone: hun passiarede lystigt med Kappen, der sad ved hendes Side og øjeblikkelig gjorde Stormkur — en fremadstræbende radikal-praktisk Videnskabsdyrkers Kur til den kolossalt rige Pige. Musikeren spiste og drak, som om han kom fra en udhungret By, og Cramer bestræbte sig for at konversere Fru Tersling, naar han ikke snakkede Landvæsen med Forvalteren og lod sig give allehaande gode Oplysninger af den kyndige Agronom. Fru Hellen sad ved Andreas' Side. Men de vekslede intet Ord, som ikke enhver af de Tilstedeværende ret vel kunde høre. De var ogsaa godt

paapassede. Andreas smilte for sig selv, naar han mærkede Moderens og Tanternes og Magdas Øjne alle af og til fæstede i samme Spejderhensigt paa de to, der samtalte om Paris' og Londons Mærkværdigheder. Selv Cramers Blik følte han engang nysgerrigt og stikkende rettet mod sig, da han med en lidt for tydelig Beundring betragtede Fru Hellen, idet han skænkede Champagne op i hendes 252Glas. Men da skød Andreas Forvirringen og Betagetheden bort fra sin Sjæl, rettede sig i Vejret og saa' sig stolt omkring: her sad ved Bordet to skønne Kvinder, som enhver Mand maatte begære af sit hele Hjærte. Og disse to Kvinder var hans! Den ene var hans Elskerinde, og den anden — han behøvede blot at udstrække sin Haand, saa laa hendes Haand i hans. Og han hævede sit Glas og drak med Magda, der rødmede og lykkelig besvarede hans Blik og Hilsen. Og han blev i saa godt Humør, at han straks efter drak med Cramer og i behagelige Ord udtrykte sin Glæde over engang at være Vært for den, der saa ofte havde beværtet ham kongeligt. Han tilføjede i sit stille Sind sagte: »du skulde blot vide, *hvordan* du har beværtet mig.« Og Cramer næsten rejste sig og bukkede militært og tømte sit Glas med en Alvor, som gjaldt det en højst betydningsfuld Aftale, medens Andreas drak sit Glas ud i tiltagende Vildskab og sagde til sig selv: nu drikker jeg med min Hanrej!

Han blev saa oprømt og talende efter dette, at Fru Hellen betragtede ham med voksende 253Mistro: skulde det være muligt, skulde han alt have glemt hende, og for denne gloende Bonderoses Skyld! Og hun gav sig til at udspørge Tante Sofie om mange københavnske Bekendte, for ikke at vise sig ivrigere end Andreas.

Maaltidet forløb i den gladeste Stemning, thi Vejret var herligt og Beværtningen vidunderlig og alle var veltilmode. Og da de rejste sig fra Bordet for at drikke Kaffe og mange Likører i den store Havestue, var selv de gamle Kvinder lidt blussende i Kinderne, medens Mændene alle var let berusede — undtagen Musikeren, der var fuldkommen drukken — og flokkedes om de to unge Kvinder og tiltalte dem med vinglade Ord. Kun den fulde Musiker sad alene for sig selv i en Lænestol og gav sig til at drikke videre, villende blande Kognak med mange Slags Likører og deraf lave, hvad han kaldte et *Ildhjul*: det paastod han var udmærket til at blive ædru af.

Fru Cramer opfangede Fru Terslings Blik, da det lidt ængsteligt søgte hen til den unge, blege Mand, der laa som om han halvsov, med Benene strakte langt ud fra sig, og mumlede: *Ildhjul*; han havde faaet Øje paa Tante Sofie, 254og syntes pludselig at blive arrig: han rejste sig lidt og begyndte: »du gamle Loppetrug, kan du hente mig en Fyrstik!«

I Støjen hørtes Ordene ikke ret, og han skulde allerede til at gentage dem, da Fru Hellen pludselig stod foran ham og saa' stivt paa ham.

»Vær nu elskværdig,« sagde hun, »og sæt Dem lidt hen til Klaveret. Alle vil gærne høre Dem spille.«

»Til Klaveret,« gentog han og saa' forfærdet op paa hende, »i den Varme!«

»Netop!« Og hun tilføjede sagte med sit Blik ind i hans:

»De *maa* spille. Eller vi *maa* tage hjem. Jeg vil ikke lade mig kompromittere her af mine Venner.«

Andreas iagttog og begreb hele Scenen paa Afstand, og han beundrede højlig Hellens Takt og Myndighed.

Musikeren rettede sig lidt og tog sig sammen. »Spille, spille,« gentog han, »ja naar det ikke kan være andet?«

»Nej, De *maa*!«

255

»Saa vil jeg kysse Deres Haand,« sagde han pludselig hurtigt og næsten ædru, »ellers gør jeg det ikke.«

»Aa, Snak!«

»Ja, enten-eller.«

Hellen saa', at det var hans Alvor. Hun blev lidt bleg, men rakte ham med en kort Latter, der skulde dække over Indrømmelsen, Haanden, som han tog og førte til sine Læber. To brændende Læber var det, der klæbede sig sig til den fine Hud, og Hellen sænkede Blikket og blev endnu blegere.

»Barn!« hviskede hun.

Han rejste sig og stod foran hende.

»Jeg vil spille for Deres Øre,« sagde han med et begærligt Smil og gik derpaa mod Klaveret.

Kun Andreas hørte og forstod. Og han led det ikke — nej han led ikke hverken *hans* hæse Fordring eller

hendes Eftergivenhed. Aa, hvilken Kokette, hvilken forføderlig, forføngelig Kokette, der altid vilde udfordre og udfordres, hidse og hidses!

Men Musikeren, der havde bevæget sig lidt vaklende hen til Flygelet, fik sig langsomt bragt i ret Sæde og begyndte saa at spille — først famlende, saa sikrere — først aandsfraværende, saa med den myndigste Magt, tilsidst frembringende et Væld af Toner, der klagede og sang, jublede og begærede, smeltede i salig Fryd, legede i Munterhed og stønnede i Smerte, blivende til en Triumfmarch, en Bryllupshymne, hvor alle tidligere mørke og lyse Motiver samlede sig ind i hinanden til en stormende Hyldest af den altbesejrende dejlige og glade Fru Venus. Det var Improvisation over tusinde Erindringer fra Alverdens bedste Musik. Men det var ogsaa personlig Betagethed og sjælelig Glød formet til selvstændig Kunst.

Andreas jagttog med Forbavselse, hvilken Virkning denne skønne og brusende Klang øvede paa de tilstedeværende Damer. Selv paa de gamle. De sad lyttende og andægtige og lod sig vugge paa fordums Længsler Bølger af Tonestrømmen: han troede, at de levede deres Ungdom om igen. Og de unge! Magdas Latter var hendøet; hun tyssede paa Dr. Kappen, der vilde hviske til hende og stræbte at faa hende med ud i Haven. Hun syntes betaget og blændet, mere sjæleligt paavirket af Musiken end af noget andet her i Verden; kun ved denne Kunst naaede hendes enfoldige Sjæl at komme i Svingning. Og Hellen: hun sad som en hemmelighedsfuld Eurydike, for hvem Orfeus spillede, og lod sig gennemtrænge af Musik. Hvis hun rejste sig, tænkte Andreas, vilde hendes Bevægelser faa endnu skønnere Rytme ved dette Tone-Offer, der bragtes hende: Bakkanter jublede, medens Fauner dansede og Dryader flygtede foran det sig nærmende Tog af elskende Mænd og Kvinder.

Og som et Orkester brusede Flygelet under Musikerenes øvede Hænder.

»Han spiller for hendes Øre,« tænkte Andreas, »Djæveln tage hans magre Krop!«

Saa — med ét Tag — en Akkord — sluttede han af. Fortryllesen var hævet, og han nu saa ædru, at han uden Skandale kunde placeres i en Lænestol og afvente Hjemkørslen. Og siddende modtog han Damernes Tak. Andreas saa' til sin Forundring sin Moder paa den hjærteligste Maade takke den blege, sløve Fyr for den Nydelse, som han havde skaffet hende. Hun nævnte Rubinsteins Navn, hvem hun havde hørt i sin Ungdom — Andreas vidste, hun dyrkede denne Kunstner i sit Hjærte som en Guddom — og hun sluttede med, at der ude paa Landet hørte man jo sjældent god Musik, saa han kunde begribe, hvad dette havde været hende for en Glæde.

Han afbødede sløvt smilende den megen Tak og forsikrede, at det slet ikke var videre dejligt. Han havde lige hørt i Berlin en Polak eller Rumænier eller saadan en Kabyler, der spillede som de syv Dødsyndere for Salomon. Men ikke engang dette mærkelige bibelske Citat formindskede Fru Terslings Begejstring.

Og Fru Cramer triumferede. Hun havde vundet sit Spil, dækket over en selskabelig Mangel, der kunde faldet tilbage paa hende. Da hun vovede spøgende at paastaa, at Musikeren nok kunde faa frit Sommerophold paa Gaarden der, hvis han blot spillede lidt for Etatsraadinden efter Middag, tog Fru Tersling Spøgen alvorligt og erklærede sig enig med Fru Cramer. Hun glemte endda, at hun havde foresat sig ikke længer at betragte sig som Værtinde paa Sønnens Ejendom.

259

Straks efter Musikens Ophør havde Dr. Kappen faaet Magda med ud i Haven, hvor det alt mørknede — det var i den første Uge af August — og — lidt efter — ja virkelig, Andreas hørte det oppe fra Havestuen: Fjerboldslaget klang gennem Aftenens Stilhed. Og da Cramer nu talte ivrigt med Forvalteren og Musikeren sad fastplantet ved sit *Ildhjul*, faldt det fuldkommen naturligt, at Andreas tog sig paa at vise Fru Cramer Haven.

De gik ud sammen gennem den smukke Linde-Allé og var snart borte fra det øvrige Selskab. Kun Fjerboldslaget og Magdas Latter lød svagt hen til dem.

Han gik ved Siden af hende her, hvor han Aften efter Aften havde ønsket at have hende hos sig i navnløs Fryd:

»Naa?« sagde hun pludselig og vendte sig helt imod ham.

»Er her ikke smukt?« spurgte han og pegede med Haanden rundt.

Hun saa' lidt forbavset paa ham.

»Er det alt, hvad du har at sige?«

Dette *du* kom til ham som Lise over hans spændte Nerver: ja, hun var jo hans, han øjede denne stolte Skønhed. Og nu kunde han sige, hvad han havde tænkt:

»Og alt dette kunde været dit — og vi gaaet her sammen?«

Hun rystede paa det skønne Hoved. Hun havde selv tænkt det Samme. Men det var umuligt. Dog Ordene glædede hende, og hendes Øjne tindrede venligt, næsten kærligt: han var da hendes endnu, hendes forelskede Page, som kun drømte om hende og længtes til hendes Tjeneste.

»Og hun deroppe! Pigebarnet med Millionerne!«

»Hvad hun?«

»Skal der ikke blive et anseligt Giftermaal af? Og kan hun ikke stille den forelskede Ungersvends Savn?«

»Nej,« sagde han ret haardt og rynkede Brynene, thi det gjorde ham lidt ondt for Magda, denne haanlige Tone, »nej, jeg agter ikke at gifte mig, véd heller ikke, om hun vilde have mig.«

»Aa jo — aa jo, hun vil det nok; fri ikke — hvis du vil have nej!« smilte Hellen.

261

Nu var de langt borte og paa et Sted af Haven, hvor Træerne bøjede sig sammen og dannede Mur for nysgærrige Øjne. Da tænkte han: »hvor er jeg dum, hun er jo min!«

Han tog hende om Livet og drog hende til sig. Hun gav ham villigt sine Læber i et dybt Kys.

»Jeg elsker dig!«

»Du søde Mand,« svarede hun.

Og da de atter havde kysset hinanden i en tæt Omfavnelse, sagde hun:

»Du maa snart komme til København, hører du! — Jeg venter dig.«

Beruset af hendes Dejlighed lovede han det mer end villigt.

Og hun tilføjede for ligesom at trøste ham, fordi hun ikke helt kunde blive hans:

»Du skal altid eje mig — jeg vil gjerne være din.«

Saa gik de op til de andre for ikke at vække Mistanke, medens hun fortalte ham, at hun havde arrangeret denne Tur for at træffe ham igen. Hvorfor hun ikke havde skrevet? Fordi det var hende umuligt, allermest at opgive en Adresse, saadan som de havde føjtet rundt.

262

Han hørte til, uden at bryde sig om Ordene. Han saa' kun paa hende. Og fik det sikre Indtryk, at han saa' anderledes paa hende denne Aften end for nogle Maaneder siden — ogsaa havde kysset hende anderledes. Med samme Attraa — hvorledes var andet muligt — men ikke med samme Elskov. Beundringen, Nedknælingen var borte. Hun var en dejlig Kvinde og hans Elskerinde. Men hun var ikke længer Vidunderligheden gaaende paa Jorden. Og han saa' et hæsligt Billede for sig: Cramer og de andre sad som vederstyggelige Spyfluer paa hendes hvide Legem! Hun var ringere end han havde troet. Hun var en koket og forfængelig Kvinde af ikke sikker Finhed og ikke prøvet Ægthed.

Hun anede ikke, hvad han tænkte, da han gik der saa nær ind til hende, betaget af hendes Skønhed. Hun troede, at han var hendes med Sjæl og Legem. Hun vidste ikke, at kun hans Legeme var hendes, medens han lyttede til hendes smukke Stemmes hviskende Aftaler.

Da de var oppe ved Huset, lød i Stilheden skingrende til dem Magdas Latter.

263

»Regimentsmusik,« sagde Andreas pludselig. Ordet kom uvilkaarligt paa hans Læber.

Hellen lo:

»Det er rigtigt; det ligner hun. Og tænk dig: Regimentsmusik fra Morgen til Aften og Aften til Morgen — hu ha!«

Og glad ved hint Udbrud, der viste Andreas' Ligegyldighed overfor den smukke Pige, saa' hun sig forsigtigt om og bøjede sig hen til Andreas:

»Kys mig!«

Endnu engang søgte deres Læber hinanden; saa gik Fru Cramer rank og smilende bort til Selskabet, hen

til Fru Tersling, for hvem hun paa den korrekteste Maade udtrykte sin Begejstring over Havens Skønhed.

Men Andreas vidste med sig selv, at han næsten foragtede hendes Falskhed: hun var jo en løgnagtig Skabning fra Morgen til Aften og Aften til Morgen. Falsk Musik!

Kort efter brød de Fremmede op. Andreas kørte ikke med. Thi der var lukket Vogn denne Gang, da det truede med Regn.

Desuden havde han mødt Magdas angstfulde Blik, da han kom tilbage fra Spasereturen ²⁶⁴med Fru Cramer. Han syntes, hun saa'ud som om hun skulde briste i Graad. Hvilken Synd det var for hende! Han blev derfor hjemme. Cramer foreslog ham at besøge dem den næste Dag paa Hotellet, inden de om Aftenen tog til København, og Fru Hellen sagde:

»Ja, det skulde De, Tersling!«

Men Andreas svarede hverken ja eller nej — pakkede Musikeren, der sov, og Kappen, der næsten ikke vilde slippe Magda, ind i Vognen, og saa' Hellen stige ind med sin Mand. Nu forekom det ham, at Hellen blev næsten latterlig ved dette Selskab.

Og da de var borte, fulgte han Magda et Stykke hen ad Vejen, medens Vognen kørte bagefter. Hun syntes lykkelig over denne Opmærksomhed.

Han skiltes fra hende og gik hjem i slet ikke mørke Tanker. Han var da ikke saa forelsket som han havde troet. I ingen af de to Kvinder. Dagen var blevet bedre end han kunde haabet.

Der var Lys oppe i Moderens Stue. Andreas syntes det var rigtigt at gaa op til hende. ²⁶⁵Han vidste, at hun sad der hver Aften og ventede og haabede paa, at han skulde snakke lidt med hende, inden hun gik til Ro. Hun vilde saa gjerne vide alt hans, saa gjerne være med i hver eneste af hans Dage.

Han gik derind, og hun lagde straks sin Roman:

»Jeg fulgte Magda lidt paa Vej.«

»Hun saa' rigtig nydelig ud i Dag.«

»Ja, det gjorde hun. Synes du, Fru Cramer er smuk?«

»Meget smuk — maaske lidt passéé.« »Hvor vil du hen! Hun er seks, syv og tyve Aar.«

»Naa, muligvis tager jeg fejl.«

Lidt efter — hun vidste ikke, hvad han helst gad høre, spurgte hun:

»Synes du, det gik godt?«

»Udmærket. Du skal rigtig have Tak, Moder — alt var brillant.«

»Naa, det er jo rart, at du er fornøjet. Ja, Dorthe er flink.«

»Aa, uden dig gik nok ingenting.«

Den gamle Dame smilte tilfreds:

»Aa ja, jeg giver jo lidt Besked.«

266

Hun betænkte sig igen og sagde saa:

»Ja, det var da to smukke Damer.«

»Det var det, Moder.«

Og da han saa', hvor gjerne hun vilde vide mere, og tænkte paa, hvor stor Ret hun egentlig havde til hans Fortrolighed, tilføjede han hurtigt for ikke at betænke sig:

»Men det *bliver* nu ingen af dem. Folden ene af dem er altfor fladbundet — og den anden har tyvedobbelt Bund.«

Den gamle Kone straaled helt lykkelig over den sjældne Fortrolighed fra Sønnens Side og Indholdet af hans Ord. Men inden hun kunde spørge om mere, rejste han sig:

»Saa nu maa du ikke spørge, Moder — og jeg er ogsaa træt og vil i Seng.«

Hun fandt sig i denne Afvisning som i alt andet, nikkede venligt til ham og sagde:

»Ja, du er naturligvis træt og du skulde se at komme til Ro.«

267

XXIV.

Den næste Dag sendte Andreas til Cramer et Telegram, der undskyldte hans Udeblivelse med uopsættelige Forretninger og udtalte Haab om Gensyn i København, hvorpaa han fik et Svar, der beklagede hans Afbud, aflagde den hjærteligste Tak for den behagelige Dag og ytrede Ønsket om snarligt Besøg i København. Der var desuden til Slutning »de bedste Hilsner fra min Hustru«.

»De bedste Hilsner« gentog Andreas; han sad med Telegrammet i Haanden ved sit Arbejdsbord og saa' ud over Markerne, der laa i den Regn og Taage, hvormed Efteraaret bebudede sit snarlige Komme. Han fortrød ikke at være bleven hjemme: han vilde vise Hellen, 268at han ikke ganske var hendes Træl — desuden gad han ikke se hende sammen med disse Mandfolk, der hver ejede ligesom et Stykke af hende — og endelig gjorde han det for Moderens og for Magdas Skyld.

Saaledes var Grundene gode nok. Alligevel: han vilde gjerne se Hellen igen og holde hende i sine Arme. Noget Svagt var dræbt i ham igaar — det var afgjort: han følte sig stoltere og friere overfor hende. Han var ganske sikker paa, at hans Øjne var blevne opladte. Fodstykket for Gudinden var borte — ja Gudinden gik nu paa Jorden som en almindelig Dødelig. Hun var Fru Cramer — gift Cramer — og om han saa udstyrede hende med alle Skønhedens og Fortryllesens Attributer, han flyttede ikke Cramer bort saalidt fra hendes Navn, som fra hendes Bord eller Seng, Legem eller Tanke. Cramer sad i Stuen hos hende, og Billedet af ham og hans Vilje sad i hendes Hjerne. Og mange flere Forestillinger og Tanker gemtes i hendes Hjerne, og de fleste var tarvelige og gjorde hende, der af Ynde og Væsen syntes den fornemste, ikke finere end andre Grossererfruer i København.

269

Nej — bedst at blive ved Jorden og ikke fantasere Kvinderne op til højere Væsner!

Og nu, hvad nu! Hvorledes stillede dette sig for ham i Fremtiden?

Han rejste sig og gik til Vinduet. Nu var alt graat i graat, Regnen piskede paa Ruden, alle Veje var opblødte, og en fugtig Kulde trængte ind i Værelset. Han havde tilbragt de sidste Uger fornøjet. Naar han ikke var sammen med Magda, havde han langsomt sat sig ind i Gaardens Drift eller fordybet sig i Læsning af de gode Bøger, som stod i Biblioteket: Poesi, Historie, lidt Filosofi; det morede ham og fordrev fortræffeligt hans Tid.

Men han *maatte* klare det med Hellen, klare, om han skulde gaa videre som han var begyndt.

Ja, hvad klare! Skulde han bryde med hende? Hvorfor? Hverken hun eller han havde Lyst til saa radikale Midler. Men paa den anden Side rejse efter hende til København, bo derinde til Stadighed som hendes altid redebonne Elsker til alle Døgnets Timer — nej, det *vilde* han ikke. Hvad saa?

Ja, saa simpelthen gaa den gyldne Middelvej. Tage denne Kærlighed for hvad den var, 270en herlig Tidsfordriv — en gylden Adspredelse. Hvormange Mænd ejede vel saa smuk en Elskerinde! Han kunde som andre Godsejere tilbringe et Par Maaneder i Hovedstaden og i den Tid føre et selskabeligt Liv: have en Bolig staaende vel møbleret derovre, tage Moderen med om saa skulde være — ja netop, derved dækkedes alle Hellens Besøg — og saa modtage sin smukke Kæreste i stor Glæde, naar hun og — *han* havde Lejlighed. Engang om Efteraaret, engang om Foraaret et saadant Hovedstadsophold: det var fortræffeligt.

Andreas betragtede roligt Regnen og Mørket. Saadan, saa kedeligt skulde hans Liv ikke blive. Gyldne Tider skulde komme imellem. Hellen vilde drage ind i hans Dage, stolt og dejlig, splitte Skyerne, standse Regnen, bryde Taagen, og han vilde nyde, nyde de lykkelige Timer, som hun skænkede ham.

Og dermed gik Andreas ned og drak Te med sin Moder og Tanterne.

Men Dagen efter, da Solen atter skinnede, mærkede han igennem Solskinnet ligesom en leende Stemme,

der kaldte paa ham.

271

Magda!

Ogsaa dette maatte klares.

Raadvild var han. For han elskede hende ikke, og hun var ikke hans. Gifte sig med hende: aldrig! Bedrage hende: heller ikke. Men han bedrog hende, hvis han holdt hende hen med Udsigt til et Frieri, der aldrig blev af. Han kunde ikke nægte, at alle ventede Frieriet, med Undtagelse af maaske hun selv. Dog for hver Dag, der gik, kunde hun tro det sandsynligere.

Saa lod han sin engelske Hest sadle og red over og hentede hende til en Tur.

Han blev som altid modtagen med aabne Arme af Forældrene, og efter en kort Venten kom Magda omklædt ud til ham. Han syntes, hun var smukkere end ellers: muligvis fordi hun var noget blegere; han tænkte, at hun maaske havde grædt lidt, for naar hun lo, var det som gennem et usynligt Taareslør. Og hun bar sin smukke Ridedragt, der sluttede fast om hendes høje Skikkelse.

De red sammen og passiarede roligt, indtil de kom dybt ind i Skoven. Der foreslog han 272hende, at de skulde binde Hestene og sætte sig ned til en lille Rast. Han vidste ikke ret, hvad han vilde, men han vidste, at noget vilde der ske og at hun forstod det.

Hun var straks villig til at føje hans Ønske, og de standsede Hestene. Da han hjalp hende ned, saa' han, at hun var meget bleg, næsten skælvende, og at der stod Taarer i hendes Øjne.

»Hvor dejlig De er, Magda.«

Han *maatte* sige det, saa pragtfuld hun var, da hun svang sig af Hesten.

Men hun rystede blot paa Hovedet. Og da forstod han, at hun ventede ingen Bejlen af ham. Han aandede friere.

De satte sig saa paa en væltet Stamme, hvor der var Rygstød og magelig Plads. Og der var ganske stille i Skoven, intet Menneske at se eller høre, og mange af Efteraarets Farver forvandlede det ensformigt Hverdags-Grønne til broget Festlighed.

Han spurgte, om han maatte tale frit, sige alt hvad han vilde, og han tog hendes Haand. Hun rykkede den ikke bort, nikkede 273kun sit Ja og syntes den stærke Graad meget nær.

Saa bad han hende ikke misforstaa, hvad han nu vilde sige. Han talte netop, for at delingen Misforstaaelse skulde komme imellem dem. De havde været saa meget sammen i Sommer, og han havde hende at takke for saamange lyse Timer. Han var kommet hjem, lidt melankolsk vilde han sige hende, og hun havde jaget Melankolien paa Flugt. Den hele Sommer — det var bare hende, hendes Smil, hendes Latter, hendes søde Venlighed. Han havde næppe fortjent den. Men nu var der jo det, at naar Folk saa' en ung Mand og en smuk Pige som de to sammen, saa lavede de alskens. Han havde nu ogsaa hørt, at Folk havde klappet dem sammen. Og — han tog om Ordene, som om han var bange for at brænde sig paa dem — dette var jo dog meningsløst: naar der intet var imellem dem, hvorfor saa give Anledning til Folkesnak — og hendes Rygte — —

Han stammede i det og kunde daarligt komme længer, for han sagde ikke det, som det kom an paa: at han ikke var forelsket og 274at hun ikke maatte tro, han vilde gifte sig med hende.

Men Magda, der havde lyttet til denne lange Tale, først med en Smule Forventning om, at han dog vilde som hun, og dernæst med bitter Ydmygelse, afbrød ham:

»Aa, mit Rygte,« henkastede hun med graadkvalt Stemme, og dermed gav hun sine Taarer frit Løb, og hun blev endnu smukkere, da de klare Taarer rullede ned ad hendes friske bløde Kinder, mens hendes Bryst bølgede uroligt.

»Men hvorfor græder De, Magda!«

»Aa, det véd De jo godt!« Og hun saa' pludseligt fortvivlet paa ham: »Er det hende, Fru Cramer, som De

—
»Nej, nej,« svarede han hurtigt, »det er det ikke. Vær nu fornuftig, Magda! De maa ikke græde.«

Men Magda, der var taprere end han og havde en bedre Samvittighed, spurgte frimodigt videre gennem Taarer:

»De bryder Dem altsaa ikke en Smule om mig?«

»Hvor kan De tro det — jeg finder Dem 275saa sød og smuk — jeg holder saameget af Dem — men — men —«

Hun gentog med et svagt Smil om sin Mund, med en Antydning af Skælmeri: »men — men?«

»Ja,« sagde han og tænkte, at Sandheden baadede bedst, »men jeg vil ikke gifte mig — og jeg vil ikke narre Dem. Jeg kan ikke tænke mig at gifte mig.«

»Hvorfor ikke?« spurgte den ufortrødne Magda videre, og Taarerne standsede af sig selv.

»Hvorfor — ja fordi jeg virkelig ikke véd, om jeg vil holde af Dem om fem, endsige om ti eller tyve Aar.«

Grunden var ikke helt sand. Men i hvert Fald nu var det sagt, og dette kunde ikke forstaas som Frieri.

»Men holder De af mig nu?« kom atter Spørgsmaalet.

»Nu« — gentog Andreas og hans Blik dvælte ved det friske Ansigt, der var vendt imod hans, ved denne søde Mund, der endnu dirrede svagt efter Graaden. Han var hende saa nær, at han følte hendes Legem, idet hun drejede 276sig helt om imod ham, fra Hoved til Fod: »nu,« gentog han og følte, at med hans Selvbeherskelse var det ude, »nu vilde jeg saare gjerne kysse Dem.«

Og i det samme var hans Arm om hendes Liv, og deres Læber mødtes. Og da han atter drog sin Mund bort, saa' han, at den store smukke Pige var saa bleg, som om hun skulde besvime.

»Du Magda,« hviskede han, »har du ingen kysset før mig?«

»Nej ingen,« svarede hun trohjærtet. Hendes Stemme lød næsten hæst.

»Men jeg tør ikke lære dig det.«

»Hvorfor ikke? Fordi du ikke vil gifte dig med mig. Jeg holder dog af dig, og du kan altid faa det med mig, som du vil. Jeg vil gjerne være din!«

Det samme — næsten med de samme Ord — var det, som Hellen havde svaret. Saa éns var da Kvinder — saa éns, selv de forskellige som disse to.

Og da der var saa stille, og intet Menneske at se eller høre, og Høstens Stund nærmede 277sig, saa kysede han Taaresporene bort fra hendes søde Ansigt.

I den kommende Uge mødtes Andreas og Magda endnu nogle Gange. Men Andreas søgte ikke ivrigt Lejlighed til at træffe hende. Han var bange. Saa godt de havde haft det før, saa pinligt begyndte Forholdet at blive ham nu. Han frygtede dog, at Magda skulde betragte sig som forlovet. Og i hvert Fald, hvis Forældrene erfarede, hvordan de nu mødtes, vilde han saa omtrent være fangen. Det Kameratskab, som kunde vises Alverden, var nu forvandlet til en Stævnemøde-Forbindelse, der skulde og maatte skjules. Og Andreas vred sig under denne nye Frygt for Opdagelse. Han *vilde* ikke skælte for Kammerraad Holsø — det var dog for elendigt.

Det var derfor med Tilfredsstillelse, at han en Dag saa' Kammerraaden og Fruen komme paa Afskedsvisit: Forretninger kaldte ham til København, og han tog Kone og Datter med. Andreas vidste, at det havde kun kostet ham et Ord: saa havde Moderen bedt Magda blive hos sig Høsten til Ende og Forældrene 278indvilliget deri. Men han sagde ikke Ordet, netop fordi han udmærket begreb, at Forældrene ventede det — og den stakkels Magda med. Tværtimod, han undgik at blive ene med hende i de sidste Dage før Afrejsen, og kun da han var ovre paa Vorholm for at sige Farvel, hviskede han et: »Paa Gensyn i København.«

»Du lover at komme! Jeg venter dig!« var hendes sidste Ord.

Hun ogsaa, tænkte han ved sig selv.

Hellen var borte, Magda var rejst — begge sad og ventede ham i København. Men Andreas hverken kunde eller vilde rejse. Vilde ikke drage til pinefuld Længsel efter Hellens Besøg, vilde ikke friste sig selv med Magdas Forelskelse. Desuden, naar hun ikke længer græd, naar hendes Latter ikke dæmpedes af Angst, saa skyede han hende snarest. Det, der havde taget ham, var netop Modsætningen mellem den unge Kvindes sunde Styrke og saa hendes Magtesløshed overfor ham. Hun blev et grædende Barn — hun, den lattermilde Regimentets Datter — og som den svage Brud elskede han hende. Hun gav ham Oprejsning for Hellens Herskesyge: her var han den overlegne.

280

Men nu var begge borte, og han alene i det store Hus.

Ja, Tanterne, de var der endnu! Men de nærmest pinte ham. De to gamle Kvinder var nu for ham som en Parodi paa de to unge, som han havde bortsendt. Naar han spiste til Middag med sin Moder og hendes Søstre, udregnede han, at han sad til Bords med henimod tohundrede Aar — og saa foretrak han Magdas nitten. Han begyndte at ærgre sig over de gamle Damer, skønt han før havde fundet dem baade elskværdige og fortjenende ethvert Hensyn; nu irriteredes han ved deres Smaasvagheder. Han undlod end ikke at spotte over dem i Samtale med sin Moder. Hun tog dette saa selvfølgelig som alt andet, hvad han sagde og gjorde: det var jo rimeligt, at Andreas kedede sig med dem; nu rejste de da ogsaa snart. Fru Tersling spekulerede endda paa at faa dem lidt hurtigere afsted end Aftalen var, skønt hun iøvrigt var klar over, at ikke Tanternes Nærværelse var Ulykken, men derimod andres Fraværelse.

Imidlertid blev Andreas mørkere og mørkere. Endda Vejret var dejligt efter en lille Regntid. 281 Det var blevet den pragtfuldeste Høst. Men Andreas var alt træt af Forvalterens Overvejelser, kunde daarligt fæste sig ved Bøgerne, gad ikke ride alene eller gaa Ture.

Da Tanterne rejste, var han næsten ked deraf. Han syntes, at der blev endnu ensommere paa Gaarden efter dem. Og de rejste til København — til Byen, hvor Glæden ventede ham.

Tungere sneg Dagene sig afsted, og en Aftenstund talte han lidt med sin Moder om en kort Københavnertur — ganske ubestemt. Talte ogsaa om et senere Ophold der sammen med hende. *Talte* bare om at rejse til København, fordi alle hans Tanker rejste derhen.

Saa var det en Dag, da Andreas kom hjem fra en Morgentur, at han fandt gamle Dorthe ifærd med at gøre istand i hans Værelser sammen med en ung Pige.

»Det er bare den nye Jomfru,« sagde gamle Dorthe undskyldende.

Og den nye Jomfru vendte sig hurtigt om og nejede med blussende Kinder for Godsejeren. Hun var nydelig — aldeles nydelig, derom 282 kunde der ikke være Tvivl. Andreas hilste venligt og sagde, de skulde ikke lade sig forstyrre, han vilde blot hente en Bog. Men mens han tog Bogen, skotted han hen til den nye Jomfru, som nu vendte Ryggen til, og saa' en overmaade smuk Figur i en pæn sort Kjole. Han gik ligesom i lidt bedre Humør ned ad Trappen: køn var hun, endda meget køn, og det underlige var, at han syntes, han skulde kende Ansigtet.

Ved Frokostbordet spurgte han sin Moder, hvem den nye Jomfru var, som han havde set.

»Naa, har jeg ikke talt til dig derom. Jo, det er, fordi Stine bliver saa gammel og ikke er rigtig appetitlig mere til Opvartning, synes jeg. Nu lader jeg gamle Dorthe lære den ny lidt til. Hun skal blot være indvendig, støve af, sy en Smule og saa besørge din Opvartning.«

Andreas saa' lidt hen paa sin Moder, som ubevægelig kom Sukker i sin Kaffe:

»Det er underligt, jeg synes, jeg skulde kende hendes Ansigt?«

283

»Ja, det kan saamænd godt hænde, for hun er en Søster til Anine — husker du, hun tjente her som Stuepige for en halv Snes Aar siden — dette er hendes yngre Søster.

Gaaden var løst. Ja vist, det var den kønne Anine, hun lignede; Anine, som Moderen i sin Tid saa grusomt havde bortsendt, just —! Og nu fæstede hun Søsteren, der var langt smukkere.

»Ja, Anine husker jeg godt, Moder! Saa det er hendes Søster.«

»Ja, det er det — jeg kender lidt til Familien,« svarede Fru Tersling og skød en Samling udsøgte Pærer hen til Andreas.

»Og hvad hedder denne?«

»Anna hedder hun. Ja, de hitter nu ikke paa mange Navne her i Jylland.«

Fra den Stund traf Andreas Anna paa sin Vej, hvor han saa færdedes. Hun syntes kun at have til Opgave at opvarte ham. Hun bragte ham Aviser og Breve, støvede af, redte Seng Morgen og Aften, hun havde endda sit Soveværelse lige ved Biblioteket i det Pulterkammer, hvor Andreas havde fundet Fjerboldspillet, 284og som nu var indrettet til den nye Jomfru — og hun var altid pynteligt klædt i pæne lyse Kjoler. Moderen syntes at have foræret hende alt, hvad hun behøvede. Selv hendes Skotøj var nydeligt. Og hendes Hænder — de var hverken store eller røde. Hun havde været Syjomfru i en lille By — var derfra kommet lige til Terslingegaard og var kun atten Aar gammel, smuk af Ansigt og særdeles statelig af Figur.

Andreas fandt meget Behag i at opvartes af denne tækkelige unge Pige, der saa beskedent bevægede sig omkring ham uden et højt Ord, opmærksom paa hans svageste Vink, og som rødmede, blot han talte det mindste Ord til hende. Hun havde set lidt fattig-bleg ud, da hun kom — men paa et Par Uger rettede hun sig helt, og han syntes endda, hendes Figur rundede sig og blev fyldigere.

Saa en Eftermiddag — det regnede — Moderen og han havde spist en særdeles ekscellent Middag og drukket en gammel Burgunder, som Andreas havde ladet hente ekstra — saa bagefter faldt han paa, at Anna skulde hjælpe ham med at stille Bøger op i Biblioteket. 285Der stod endnu de ikke udpakkede Kasser.

Og Anna kom ligesaa stille som sædvanligt og om muligt endnu nydeligere i en lys Bluse og med Læderbælte om Livet. De begyndte at tage Bøgerne frem, og Andreas beordrede Anna op paa en lille Stige, for at hun kunde stille Bøgerne paa de øverste Hylder, alt som han rakte hende dem. Men det hændte da, at hun tabte et tykt Bind, der rullede ned ad Trinene, og forskrækket og rød i Hovedet fo'r hun efter det — lige i Armene paa Andreas, der beholdt hende i sine Arme, kyssede hende og kælede for hende, som var det den allerselvfølgerligste Ting. Det faldt heller ikke Anna ind at gøre den mindste Modstand. Mod Godsejeren! Desuden var han den dejligste Mand, hun havde set — finere end alle andre, og hendes lille Hjærte bankede af frygtsom Glæde ved hvert nyt Kys.

Den Aften lagde Andreas sig velbehageligt til Rette i den brede Seng — Pigen har gjort sin Pligt, Pigen kan gaa, tænkte han, ikke gift 286Kone, ikke Forlovelsesemne, Fred og ingen Fare — og sov ind uden urolige Tanker.

Tidligt om Morgenen stod han op, klædte sig paa og gik ud. Straalende Solskin, Folkene alle i Arbejde med den rige Høst.

Andreas saa' sig fornøjet om. Han var let om Hjærtet og fri i sit Sind.

Hvor godt at træde paa sin egen Jord! Hvor sund og kraftig han følte sig! Blodet, det unge Blod, løb saa rask gennem hans Aarer. Hvor han glædede sig til at spise sin Frokost sammen med sin Moder og ret at være kærlig mod hende, og hvor alle Bøgerne — de ny-udpakkede, fristede ham!

»Man skal dyrke sin Jord, læse sin Bog og — kysse sin Kæreste,« sagde han til sig selv.

Og lystigt nynnende, med et Smil om Læberne skred han, ung og let, frem gennem det gule, fuldmodne Korn.